İŞKUR

2013

ADIYAMAN

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ADIYAMAN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2013)

HAZIRLAYAN

MEHMET TATAR

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Adıyaman İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışması'nın ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Mahmut DEMİRTAŞ
Adıyaman Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2013 yılı Mayıs-Haziran aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden 100 bin 852 işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 87 bin 719'dur. İlimizde bu kapsamda 855 işyeri tespit edilmiş ve 792 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2013 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Ramazan TATAR
Adıyaman Çalışma ve İş Kurumu
İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ vii
KISALTMALAR viii
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 5
BİRİNCİ BÖLÜM 6
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 6
İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 6
EKONOMİK VERİLER 6
NÜFUS GÖSTERGELERİ 10
EĞiTiM GÖSTERGELERİ 13
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 14
İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 28
İKİNCİ BÖLÜM 40
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 40
AMAÇ VE YÖNTEM 40
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 42
AÇIK İŞLER 45
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 51
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 54
İstihdam Artışı Beklenen Meslekler 57
İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler 59
SONUÇ 60
KAYNAKÇA 62
EKLER 63
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 63
Ek 2- Ek2a: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi 66
Ek 2b: Tahmin ve Notasyonlar 66
Ek 2 c: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012) 68
Ek 2 d: Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (201) 69
Ek 3- A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 70
Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri.76
Ek 4- Ek Tablolar 80

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Kişi Başına GSKD, Bir Önceki Yıla Göre Artışı, %.....6
Tablo 2: Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki Payları…….....7
Tablo 3: Sektörlere göre sabit yatırım ve toplam istihdam, Adıyaman ve Türkiye, 2012…….8
Tablo 4: Kamu Yatırımlarında İlin Yeri – Türkiye Geneli ve Adıyaman (2013)……..9
Tablo 5: Adıyaman'da Kurulan, Kapanan Şirket İstatistikleri……10
Tablo 6:Yerleşim yerine göre il/ilçe merkezi ve belde/köy nüfus, Adıyaman……10
Tablo 7: İlin, yaş grubu ve cinsiyete göre nüfusu – 2012……11
Tablo 8: Yaş bağımlılık oranı, Adıyaman, 2012……...11
Tablo9: Yıllara Göre Nüfus, Alınan Göç, Verilen Göç, Net Göç ve Net Göç Hızı %0….....12
Tablo:10 Adıyaman'ın en fazla göç aldığı ve göç verdiği iller, 2012……..12
Tablo 11: Bitirilen eğitim düzeyi ve cinsiyete göre nüfus (15 +yaş) – 2012……..13
Tablo 12: Eğitim seviyesine göre okullaşma oranı, 2012-2013, %,Adıyaman 13
Tablo 13: Ortaöğretimde Kayıtlı Toplam Öğrenci Sayısı, Adıyaman, 2012/2013……...13
Tablo 14: 2012 yılında Kurumsal olmayan nüfusun işgücü durumu, Bin……...14
Tablo 15: Eğitim Durumuna göre kurumsal olmayan nüfus (%),TRC1……..15
Tablo 16: Geniş yaş grubuna ve eğitim durumuna göre işgücü oranı (%),(15 + yaş) TRC1.17
Tablo17: Eğitim durumuna ve İşgücüne dahil olmama nedenine göre işgücüne dahil olmayanlar,……18
Tablo 18: Yıllar İtibariyle İstihdam Oranları.%.....19
Tablo 19: Eğitim durumuna ve yıllara göre istihdam oranı (%), (15+ yaş)……..19
Tablo20: Ekonomik Faaliyete göre istihdam oranı, %.....20
Tablo 21: Geniş yaş grubuna ve yıllara göre istihdam oranı (%)……22
Tablo 22: Sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılığa ve Eğitim durumuna göre istihdam……23
Tablo 23: Sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılığa ve Eğitim durumuna göre istihdam edilenler, (%), (15 + yaş), 2012……...24
Tablo 24: Geniş Yaş Grubuna Göre Kadınlara Ait İşgücü Piyasası Göstergeleri (15+ yaş), 2012……...27
Tablo 25: Sektörlere Göre İstihdam Oranı (%), TRC1 Bölgesi, 2012……..27
Tablo 26: Geniş Yaş Grubuna Göre Gençlere Ait İşgücü Piyasası Göstergeleri, 2012……28
Tablo 27: 2008-2012 Yılları arasında cinsiyet kırılımında başvuru sayısındaki değişim, Adıyaman……..29
Tablo 28: Eğitim Durumuna Göre Başvurular, Adıyaman, (2012)……..29

Tablo 29: En Fazla Başvuru Alınan ilk 10 Meslek (2012)……...30
Tablo 30: 2008-2012 Yılları arasında cinsiyet kırılımında işsizlik sayısındaki değişim, Adıyaman……..30
Tablo 31: En Fazla kayıtlı işsizin bulunduğu ilk 10 Meslek (2012)……31
Tablo 32: Kayıtlı İşsizlerin Bekleme Sürelerine göre dağılımı, %, (2012)……. 31
Tablo 33: Yaş Gruplarına Göre Kayıtlı İşsizlerin Dağılımı (2012)…….……32
Tablo 34: Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı (2012)……..32
Tablo 35: 2008-2012 Yılları arasında Açık İş Sayısı, Adıyaman……32
Tablo 36: En Fazla açık işin bulunduğu ilk 10 Meslek (2012)……33
Tablo 37: Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin dağılımı (2012)……33
Tablo 38: İktisadi Faaliyetlere Göre Açık İşler (2012)…….……34
Tablo 39: 2008-2012 Yılları arasında cinsiyet kırılımında işe yerleştirme sayısındaki değişimi, Adıyaman……..35
Tablo 40: Eğitim Durumlarına Göre İşe Yerleştirme (2012)……....35
Tablo 41: En Fazla İşe Yerleştirmenin yapıldığı ilk 10 Meslek (2012)……36
Tablo 42: Ana Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirmelerin dağılımı (2012) ……36
Tablo 43: İktisadi Faaliyetlere Göre İşe Yerleştirme (2012)……37
Tablo 44: İşsizlik ödeneği hak eden sayısı, (2012)…….…..37
Tablo 45: Eğitim Durumlarına Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları (2012)…….……38
Tablo 46: Yaş Gruplarına göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler (2012)…….……38
Tablo 47: Aktif İşgücü Piyasası Faaliyetleri, Adıyaman, 2012……..……..39
Tablo 48: İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012) ……..…..41
Tablo 49: Sektörlere Göre Çalışanların Dağılımı, %, 2013…….…..……44
Tablo 50: Sektörlere Göre Erkek-Kadın Çalışan Oranları, Adıyaman, 2013……..…..…45
Tablo 51: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranları (%), Türkiye, Adıyaman…...…..46
Tablo 52: Meslek Bazında Açık İş Sıralamasında İlk 15 Meslek……....48
Tablo 53: En Çok Talep Edilen İlk 5 Mesleklerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri, Farketmez, Lise altı…….…..…49
Tablo54: Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeylerinin Dağılımı, %, 2013……..…50
Tablo 55: Temininde En Fazla Güçlük Çekilen İlk 15 Mesleğin Toplam İçerisindeki Ağırlığı, %, 2013…….…53
Tablo 56:. Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi…….……55
Tablo 57: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları, %, 2013……..……56
Tablo 58: Beklenen Net İstihdam Değişiminin Meslek Gruplarına Göre Dağılım Oranları,...56

Tablo 59: 31 Aralık 2013 İtibariyle İstihdam Artışı Beklenen İlk 20 Meslek……..……57
Tablo 60: 30 Haziran 2014 İstihdam Artışı Beklenen İlk 20 Meslek…….….…58
Tablo 61: 31 aralık 2013 İtibariyle, İstihdam Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek……...….59
Tablo 62: 30 Haziran 2014 İtibariyle, İstihdam Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek……...….59

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Kişi Başına GSKD, Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı, %.....7
Şekil 2: Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki Payları, TRC1, %.....8
Şekil 3: Kamu Yatırımlarında İlin Yeri – Türkiye Geneli ve Adıyaman, 2013, %.....9
Şekil 4: Yaş bağımlılık oranı, Adıyaman, 2012……12
Şekil 5: 2012 yılında Kurumsal olmayan nüfusun işgücü oranı, %.....15
Şekil: 6 Eğitim durumuna göre işgücüne katılma oranı (%), TRC1, 2012……..16
Şekil: 7 Geniş yaş grubuna göre işgücüne katılma oranı (%), (15 + yaş), TRC1, 2012……16
Şekil: 8 Geniş yaş grubuna ve eğitim durumuna göre işgücü oranı (%), (15 + yaş), TRC1..17
Şekil: 9 işgücüne dahil olmama nedenleri, 2012, %.....18
Şekil 10: Ekonomik Faaliyete göre istihdam oranı, %.....20
Şekil 11: İşteki Duruma ve İktisadi Faaliyet Koluna Göre İstihdam Edilenler (%), 2012…...21
Şekil 12: Geniş yaş grubuna ve yıllara göre istihdam oranı……22
Şekil 13: Sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılık durumuna göre istihdam edilenler, %.....23
Şekil 14: Sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılığa ve Eğitim durumuna göre istihdam oranı, (%), (15 + yaş), 2012……..24
Şekil 15: Eğitim durumuna ve dönemlere göre işsizlik oranı, TRC1, 2012, (%)……...25
Şekil 16: Geniş yaş grubuna göre işsizlik oranı, TRC1, 2012, (%)…….….26
Şekil 17: Kayıtlı İşsizlerin Bekleme Sürelerine göre dağılımı, %, (2012)……...31
Şekil 18: Adıyaman ve Türkiye'deki İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, Adıyaman, 2013……..43
Şekil 19: 9 Ana Meslek Grubunda Açık İş Oranları (%), Türkiye, Adıyaman……..47
Şekil 20: Ana Mesleklerde İhtiyaç Duyulan Kişi Sayısı, Adıyaman……...47
Şekil 21: En Çok Talep Edilen İlk 5 Mesleklerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri, Farketmez, Lise altı……..49
Şekil 22: Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeylerinin Dağılımı, %, 2013……..50
Şekil 23: Açık işlerin karşılanmasında eleman temin etme yolları, %, Adıyaman……..51
Şekil 24: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörlere Göre Dağılımları, %, 2013…..52
Şekil 25: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler, 2013……52
Şekil 26: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri, Türkiye ve Adıyaman, %.....54

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

***Bk.* :** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

TRC1: Adıyaman, Gaziantep, Kilis

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bir ilin, ekonomisi, demografik yapısı ve eğitim durumu işgücü piyasasını etkileyen en önemli faktörlerdir.

Adıyaman iline ilişkin 2012 yılı Adrese Dayalı Nüfus Sistemi Sonuçlarına bakıldığında, ilin toplam nüfusunun 595,261 kişi olduğu görülmektedir. İlin nüfusu içerisinde kadın-erkek oranı birbirine çok yakındır: Nüfusun %50,2'si erkek, %49,8'i kadınlardan oluşmaktadır. Adıyaman nüfusunun % 61'i il ve ilçe merkezinde yaşamaktadır. Adıyaman nüfusunun yaş bağımlılık oranına bakıldığında; Çocuk Bağımlılık Oranı 48,9% iken Yaşlı Bağımlılık Oranı 10,0%'dur. Buna göre genel bağımlılık oranı 58,9% olduğu görülmektedir. Adıyaman ili göç oranlarına bakıldığında Adıyaman'ın göç veren bir il olduğunu söylemek mümkündür. 2012 yılına bakıldığında Adıyaman'dan göç eden insanların net sayısının 8.268 olduğu görülmektedir. 2008 yılında Net göç hızı %0-14,6 iken 2012 yılında %0-13,79 olmuştur. En fazla göçün alındığı ve en fazla göçün verildiği illere bakıldığında her iki kategoride de ilk üç il aynıdır. Bu iller; İstanbul, Gaziantep ve Malatya'dır.

Adıyaman ilinin içerisinde bulunduğu TRC1 bölgesi (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) kişi başına gayri safi katma değerin kişi nüfusu ile yakından ilgilidir. Kişi başına gayri safi katma değer 2004 yılında TRC1 Bölgesinde 3,835 TL iken Türkiye'de 7,307 TL'dir. 2010 yılında Türkiye'de 13.406 olan GSKD'nin TRC1 bölgesinde (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) 7.372 TL olduğu görülmektedir. 2010 yılında Türkiye bölge sıralamasında TRC1 Bölgesi GSKD 22. sırada yer almaktadır.

2012 Yılı itibariyle, Türkiye'deki yatırım teşviki sonucunda ortaya çıkacağı belirtilen sabit yatırım miktarına göre Adıyaman'da sabit yatırım miktarı 622 milyon ve istihdam ise 1.264'tür. Yatırım teşviklerinde Adıyaman, Türkiye genelinde 24. Sırada yer almaktadır. Tabloda yer alan sayılar gerçekleşmeleri içermemektedir. 2012 yılında yatırım teşvikleri sonucunda Adıyaman ve Türkiye için en fazla sabit yatırım, imalat sektöründe ortaya çıktığı görülmektedir. Kamu yatırımları açısından bakıldığında 2013 yılında Adıyaman ili toplam 293.934 bin TL ile Türkiye genelinde 21. sırada bulunmaktadır. Bu miktar aynı yıl için gerçekleşen toplam kamu yatırımlarının %0,56'sına denk gelmektedir. En yüksek kamu yatırımı "Madencilik" alanında gerçekleşmiştir, bunu Diğer Kamu Hizmetleri alanı izlemektedir.

Tabloda 2012 yılı verilerine göre Adıyaman'da, Bitirilen eğitim düzeyi ve cinsiyete göre 15+ toplam nüfusun 333.314'ü eğitim almış olup bu sayının 183.181'i erkek, 150.133'ü kadındır. Adıyaman ilinin nüfus yapısını bitirilen eğitim seviyesine göre incelediğimizde nüfusun büyük kısmının lise altı eğitime sahip olduğu görülmektedir.

2012 yılı itibariyle, TRC1 bölgesine nüfus, istihdam, işsizlik ve işgücü dışı nüfus olarak bakıldığında, geniş yaş grubu (15+ yaş) toplam nüfusun 1.638.000 kişi olduğu, 715.000 kişilik nüfusun işgücü piyasasında çalışan veya işsiz olarak yer aldığını (%43,6), 923.000 kişinin ise işgücü içerisinde yer almadığını (%56) görmek mümkündür.

TRC1 Bölgesi'ne ait işgücü piyasası 2012 yılı verilerine bakıldığında, işgücüne katılım oranının % 43,6 olduğu ve Türkiye ortalamasının (%50) altında kaldığı görülmektedir. 2012 yılında TRC1 Bölgesi'nde istihdam edilenlerin sayısının 631.000 olduğu ve Türkiye'de çalışanların % 2,5'inin TRC1 Bölgesi'nde istihdam edildiği belirtilmektedir. Bu verilerle, TRC1 Bölgesi Düzey 2 Bölgeleri arasında en fazla istihdam sağlayan 16. bölge olmuştur. İstihdam oranına bakıldığında ise, TRC1 Bölgesi oranının % 38,5 olduğu ve Türkiye ortalamasının (%45,4) altında kaldığı görülmektedir. 2012 yılı TRC1 Bölgesi işsizlik oranı % 11,8 olarak ölçülmüş ve Türkiye işsizlik oranının (% 9,2) üstünde gerçekleşmiştir. TRC1 Bölgesi, Türkiye genelinde en yüksek işsizlik oranına sahip 3. bölge olmuştur.

2012 yılı verilerine göre Adıyaman ilinin de içerisinde yer aldığı TRC1 bölgesinde işgücü dışında kalan nüfus 923.000 kişidir. Çeşitli nedenlerden ötürü işgücü dışında kalan

nüfusun % 29,8'i erkeklerden % 85,5'i ise kadınlardan oluşmaktadır. Her 100 kişiden 61,3'ü ev işleriyle meşgul olduğu için iş gücüne dahil olmamıştır. İş gücüne dahil olmayan her 100 kişiden 62,5'i lise altı eğitimlidir.

2012 yılı için TRC1 bölgesinin eğitim durumuna göre istihdam oranına bakıldığında eğitimle istihdam arasında doğrusal bir ilişki olduğu görünmektedir. 2012 yılı itibariyle, TRC1 bölgesindeki istihdamın %5,9'nu okuma-yazma bilmeyenler, %11,6'sını yüksek eğitimliler, %14,4'ünü lise ve dengi okul mezunları, %68'ini ise lise altı eğitimliler oluşturmaktadır.

2012 yılında TRC1 bölgesinde Kayıt dışı istihdam erkek (198.000) ve kadınlar (50.000) için lise altı eğitimlilerde yoğunlaştığı görülmektedir. Söz konusu lise altı eğitimlilerde hem erkek hem de kadınlardan kayıtlı olmayanlar sayı itibariyle kayıtlı olanlardan daha fazladır. TRC1 Bölgesi'nde kayıt dışı istihdam, eğitim seviyesine paralel olarak azalış göstermektedir.

2012 yılında TRC1 bölgesinde istihdamın %49,1'i kayıt dışındadır. Bölgede erkeklerin %46'sı ve Kadınların %62,5'i kayıt dışı çalışmaktadır.

Gaziantep, Adıyaman ve Kilis illerinin işgücü piyasasına ilişkin veriler, TÜİK'in Hane Halkı İşgücü Anketi Bölgesel Sonuçları Düzey 2 içinde, TRC1 Bölgesi bazında yer almaktadır. TRC1 Bölgesi'ni oluşturan Gaziantep, Adıyaman ve Kilis illerinde 2012 yılında kadınların işgücüne katılım oranı (15.8) Türkiye ortalamasının (29,5) çok altındadır ve kadınların yarıdan fazlası tarım sektöründe istihdam edilmektedir.

Genç nüfusa (15-24) baktığımızda TRC1 bölgesinde 2012 yılı itibariyle 447 bin genç bulunmaktadır. Bu sayının 151 bini işgücünde, 296 bini işgücüne dahil olmayan nüfus, 127 bini istihdamda ve 25 bini de işsiz konumundadır.

2008 ve 2012 yılına ait mevcut istatistikler incelendiğinde, Adıyaman'da 2008 yılında 8.612 kişi tarafından kuruma başvuru yapılmış ve 2012 yılında ise İŞKUR'a hizmetlerinden yararlanmak amacı ile 27 bin 43 kişi başvurmuştur.

2008 ve 2012 yılına ait mevcut istatistikler incelendiğinde, Adıyaman'da 2008 yılındaki işsiz sayısı 7.953 kişi iken 2012 yılında ise İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 33.900 kişi olmuştur.

2008 ve 2012 yılına ait mevcut istatistikler incelendiğinde, Adıyaman'da 2008 yılındaki açık iş sayısı 427 kişi iken 2012 yılında ise açık iş sayısı 4.955 kişi olmuştur.

2008 ve 2012 yılına ait mevcut istatistikler incelendiğinde, Adıyaman'da 2008 yılındaki işe yerleştirme sayısı 337 kişi iken 2012 yılında ise İŞKUR'un işe yerleştirme sayısı 4.229 kişi olmuştur.

Adıyaman Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü verilerine göre 2012 yılında işsizlik sigortasına 2.199 kişi başvurmuş ve hak eden 1.278 kişiye ödeme yapılmıştır.

Adıyaman ilinde 2012 yılında İŞKUR tarafından 10 program türünde toplam 178 program düzenlenmiştir. Bu programlara toplamda 5 bin 39 kursiyer katılmıştır. Katılımcıların % 76,5'i (3 bin 857 kişi) Erkek, % 23,5'ı (1.182 kişi) ise kadındır. Açılan 10 program türünde en fazla % 38,8'i İşgücü Yetiştirme Kursu/TYÇP" kapsamında (2.861 kişi) ve % 7,3'ü GAPII TYÇP kapsamında (642 kişi) olup her iki programa toplamda 3.503 kişi katılmıştır.

Bütün işyerleri açısından bakıldığında, 2013 yılı itibariyle Adıyaman ve Türkiye genelinde en fazla işyeri bulunan ilk üç sektör "*Toptan ve Perakende Ticaret*", "*İmalat*", "*İnşaat*" olmakla beraber ağırlıkları değişmektedir. Türkiye geneli bu üç sektör ağırlık oranı %66,7 iken Adıyaman ilinde bu oran %64,7'dir.

Adıyaman'da en fazla işletmeye sahip olan sektör %27,8'lik bir oranla "*Toptan Ve Perakende Ticaret*" iken Türkiye'de % 25,8'lik oranla en fazla işyeri "*İmalat*" sektöründedir. İkinci sırada ise Adıyaman'da %19,6'lık oranla "*İmalat*" sektörü gelirken Türkiye'de

%24,7'lik oran ile "*Toptan ve Perakende Ticaret*" gelmektedir. Üçüncü sırayı Adıyaman'da %17,3 ve Türkiye genelinde ise %16,2 ile "*İnşaat"* sektörü almaktadır.

Adıyaman'da 792 işyerinde toplam 17.085 kişi istihdam edilmektedir ve erkeklerin istihdam oranı %82,4 (14.081 kişi), kadınların ise %17,6 (3004 kişi) dır. Türkiye genelinde ise 183.667 işyerinde 5.595.354 kişi istihdam edilmektedir. Türkiye'deki işyerlerinde çalışan kadınların oranı %23,1 ile Adıyaman istatistiklerinin üzerindedir. İşyerlerinde çalışan sayısının en yüksek olduğu sektör Adıyaman'da %32,7'lik payıyla, Türkiye'de %36'lık payıyla "*İmalat"* sektörüdür. Bunu Adıyaman'da %18,9 ile "*Toptan ve Perakende Ticaret"* izlerken bu oran Türkiye için %17'dir.

Araştırma sonuçlarına göre, Adıyaman ilindeki açık iş oranı %4,4 ile Türkiye geneli ile aynıdır. Açık işlerin mesleklere göre sıralaması yapıldığında Türkiye'de makineci (dikiş) ilk sırada yer alırken Adıyaman'da iplikçi(Ring/Water/wargel) ilk sırada yer almaktadır. Bu sırayı Türkiye'de beden işçisi (genel) ve Güvenlik Görevlisi izlerken Adıyaman'da makineci(dikiş) ve beden işçisi (genel) meslekleri izlemektedir.

İşverenlerin işçilerden en çok talep ettiği beceri %72 ile meslekte yeterli bilgiye sahip olmaktır. Bu beceriyi %55,3 ile fiziki güç ve %45,7 ile takım çalışmasına uygunluk takip etmektedir. İstenen diğer beceri sıralamaları şu şekildedir; iletişim ve ifade, sorun çözme, hesap, bilgisayar, proje bazlı çalışma, satış pazarlama ve yabancı dil olarak sıralanmaktadır.

Adıyaman iş gücü piyasasında, işgücü temininde aranan beceriler 10 kalemde incelendiğinde "Mesleğe İlişkin Yeterli Bilgi" ve "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" özellikleri açık ara öne çıkan beceriler olarak karşımıza çıkmaktadır.

''Akraba-Eş Dost'' aracılığı ile eleman temin etme yoluna gitme yöntemi, işverenler tarafından hâlâ en çok kullanılan yöntemler arasındadır. Bu yolla açık işlerin karşılanma oranı Adıyaman İli için %71,9 ile ilk sırada yer almaktadır. Bu oran Türkiye geneli için %59,5 olup ilimizin oldukça altındadır.

Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörel dağılımı incelendiğinde işgücü temininde en fazla zorluk yaşayan sektörün %43,1 ile "*İmalat"*, %23,1 ile de "*Toptan ve Perakende Ticaret"* sektörleri olduğu görülmektedir.

Adıyaman'da işgücü temininde güçlük çekilme nedeni olarak *"Gerekli Mesleki Beceriye/ Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması", "Bu Meslekte Eleman Yok" ve "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması"* ilk 3 neden olarak ortaya çıkarken, Türkiye'de ise "*Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" ve "*Yeterli *İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması"* ön plana çıkmaktadır. Adıyaman ve Türkiye geneli için dikkat çeken bir husus ise "*Gerekli Mesleki Beceriye/ Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması"* birinci sırada gelmektedir.

31 Aralık 2013 tarihli toplam istihdam artışı beklentisinde sırasıyla Adıyaman ve Türkiye için ilk sırayı 455 ve 101.196 kişi ile "*İmalat"* sektörü almaktadır.

İstihdam artış miktarı beklentisiyle istihdam azalış miktarı beklentisinin mevcut çalışan sayısına oranını ifade eden net istihdam değişim oranına (NİDO) bakıldığında; Türkiye genelinde elde edilen sonuçlara göre Aralık 2013 itibarıyla net istihdam değişim oranı % 4,7 iken, bu beklenti Haziran 2014 itibarıyla % 4,8'e yükselmektedir. Adıyaman için elde edilen sonuçlara göre Aralık 2013 itibarıyla net istihdam değişim oranı % 4,1 iken, bu beklenti Haziran 2014 itibarıyla % 4,6'ya yükselmektedir.

31 Aralık itibariyle meslekler bazında beklenen artışa bakıldığında Adıyaman için ilk üç sırada makineci (dikiş),İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel) ve Güvenlik Görevlisi (Silahlı) yer almaktadır. Türkiye sıralaması ise Makineci (Dikiş), Güvenlik Görevlisi ve Temizlik Görevlisi şeklindedir. Hem Adıyaman yerelinde hem de Türkiye genelinde istihdam artışı beklenen ilk meslek Makineci (Dikiş) mesleğidir.

30 Haziran'da meslekler bazında değişime bakıldığında Türkiye için Güvenlik Görevlisi ve Adıyaman'da ise İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel) ilk sırada

bulunmaktadır. Türkiye için ikinci sırada temizlik görevlisi bulunurken Adıyaman'da beden işçisi (inşaat) yer almaktadır.

31 Aralık itibariyle meslekler bazında en fazla azalma beklenen meslekler Türkiye ve Adıyaman için farklılık göstermektedir. Her ikisi için sıralama oldukça farklıdır. Türkiye'de Tuğla İmal İşçisi, Oda Görevlisi-Turizm, ve Endüstriyel Boru Montajcısı ilk üç sıraya girerken Adıyaman'da bu sıra Garson (Servis Elemanı), Ağır Kamyon Şoförü, Servis Şoförü (Okul) meslekleri şeklindedir.

2014 yıl ortasında meslekler bazında en fazla azalma beklenen meslekler Türkiye ve Adıyaman için farklılık göstermektedir. Her ikisi için sıralama oldukça farklıdır. Türkiye'de Sebze Toplama İşçisi, Kuruyemiş Paketleme İşçisi, ve Diğer Kağıt İmalat İşçileri ilk üç sıraya girerken Adıyaman'da bu sıra Diğer Öğretmenler, Temizlik Görevlisi, Motor Ve Araç Tekniği Bilgisi Öğreticisi (Sürücü Kursu) meslekleri şeklindedir.

GİRİŞ

Adıyaman İşgücü Piyasası Analizinin amacı, güncel verilerden yararlanarak Adıyaman ilinin istihdam ve işsizlik sorununun temellerini anlayıp, çözümüne yönelik politikalar önermektir. Bu raporda il düzeyinde işgücü arzı ve talebine ilişkin temel veriler sunulacaktır.

Adıyaman il düzeyinde yapılan "İşgücü Piyasası Talep Araştırması" sonucunda;

• İl düzeyinde işgücünün yapısı,

• Sektörler bazında çalışanların mesleklere ve cinsiyete göre dağılımları,

• İhtiyaç duyulan meslekler ve bu meslekler için talep edilen eğitim ve beceri durumları,

• İşverenlerin temininde güçlük çektikleri meslekler ve teminde güçlük çekme nedenlerine ilişkin beyanları,

• 2013 yılı sonunda ve 2014 yılı ortasında gelecek dönemlere ilişkin işgücü piyasasında mesleki değişim eğilimleri, belirlenerek "2013 Yılı İl İşgücü Piyasası Analizi" gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışma iki bölümden oluşmaktadır;

Birinci bölümde Adıyaman ilinin genel ekonomik yapısı, nüfus yapısı ve eğitim durumu yer almaktadır. Ayrıca, bu bölümde Adıyaman ili işgücü piyasasını arz açısından analiz etmeye yarayacak bileşenler incelenmektedir. Bu bileşenler işgücüne katılım, işgücü dışı nüfus, istihdam, kayıtdışı istihdam, işsizlik, işgücü piyasasında kadınlar, işgücü piyasasında gençler ve İşkur'da kayıtlı işgücü göstergeleri başlıkları altında toplanmaktadır. Bu bölümde, Adıyaman ili özelinde en son veriler ışığında İŞKUR kapsamında gerçekleşen arz ve talep eşleştirmelerine bakmakta, bu çerçevede Adıyaman ilinde açık işlere yapılan başvurular, bu işlere yapılan yerleştirmeler ve işgücü yetiştirme çabaları özetlemektedir.

İkinci bölümde, Adıyaman ili işgücü piyasası talep yapısı incelenmiştir. Sahadan elde edilen anket verileri doğrultusunda analizler yapılmıştır. Bu bölüm, Adıyaman İli İşgücü Piyasası Talep Araştırmasının sonuçlarını derlemektedir. Bu çerçevede işyerlerinin dağılımı, çalışanların dağılımı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler, işverenlerin gelecek istihdam beklentisi gibi bileşenlere ait veriler özetlenmektedir.

Raporun sonuç bölümünde ise işgücü piyasasının önemli unsurları arasındaki ilişkilerden yola çıkarak işgücü arzı ve talebi açısından karşılaştırmalı bir değerlendirme yapılmakta ve politika önerileri sunulmaktadır.

"Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz"

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PİYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

Bir ilin, ekonomisi, demografik yapısı ve eğitim durumu işgücü piyasasını etkileyen en önemli faktörlerdir. Bu nedenle, birinci bölümde işgücü piyasasının arka planını oluşturması açısından, Adıyaman ilinin genel ekonomik durumu, demografik yapısı ve nüfusunun eğitim durumu ele alınacaktır.

İşgücü arz analizlerinde kullanılan veri setlerinden nüfus ve eğitim göstergelerini iller itibariyle ve yıllık bazda bulmak mümkün iken ekonomik yapı ve işgücü piyasası veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel (İBBS 2 bölgeleri) veri setleridir.

EKONOMİK VERİLER

İşgücü piyasasını etkileyen en önemli faktörlerin başında ekonomik veriler gelmektedir. İlin yarattığı katma değer, kişi başına düşen gelir, büyüme hızı, özel ve kamu sektörü yatırımları gibi ekonomik değişkenler ilin sosyo-ekonomik yapısını ve dolayısıyla ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurları oluşturmaktadır.

İlin ekonomik gücünü gösteren temel gösterge illerin milli geliridir. TÜİK illerin milli gelir hesaplamasını 2001 yılından itibaren yayınlamamaktadır. Bu serinin yerine üretilmeye başlanan katma değer ve yıllara göre gelişimini gösteren istatistiklerin ve son yıllara ait verinin eksikliğine rağmen, bu kısımda bir fikir vermesi amacıyla veri değerlendirmede kullanılmıştır.

Gayrisafi Katma Değer (GSKD) bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde, bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) üretim değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Adıyaman ilinin içerisinde bulunduğu TRC1 bölgesi (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) kişi başına gayri safi katma değerin kişi nüfusu ile yakından ilgilidir. Kişi başına gayri safi katma değer 2004 yılında TRC1 Bölgesinde 3,835 TL iken Türkiye'de 7,307 TL'dir. 2010 yılında Türkiye'de 13.406 olan GSKD'nin TRC1 bölgesinde (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) 7.372 TL olduğu görülmektedir.

2010 yılında Türkiye bölge sıralamasında TRC1 Bölgesi GSKD 22.sırada yer almaktadır. Türkiye ortalamasının altında bulunan TRC1 bölgesi yıllar itibari ile Türkiye'deki ortalamasındaki Gayri safi katma değer artışı ile paralel bir artış göstermektedir.

Tablo 1: Kişi Başına GSKD, Bir Önceki Yıla Göre Artışı

TRC1							
	2004	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
TL	3.835	4.504	5.086	5.403	5.888	6.063	7.372
$	2.678	3.342	3.530	4.157	4.597	3.925	4.909
		17,4%	12,9%	6,2%	9,0%	3,0%	21,6%
TÜRKİYE							
	2004	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
TL	7.307	8.338	9.632	10.744	12.020	12.000	13.406
$	5.103	6.187	6.686	8.267	9.384	7.769	8.926
		14,1%	15,5%	11,5%	11,9%	-0,2%	11,7%

Kaynak: TÜİK

Şekil 1:Kişi Başına GSKD, Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı

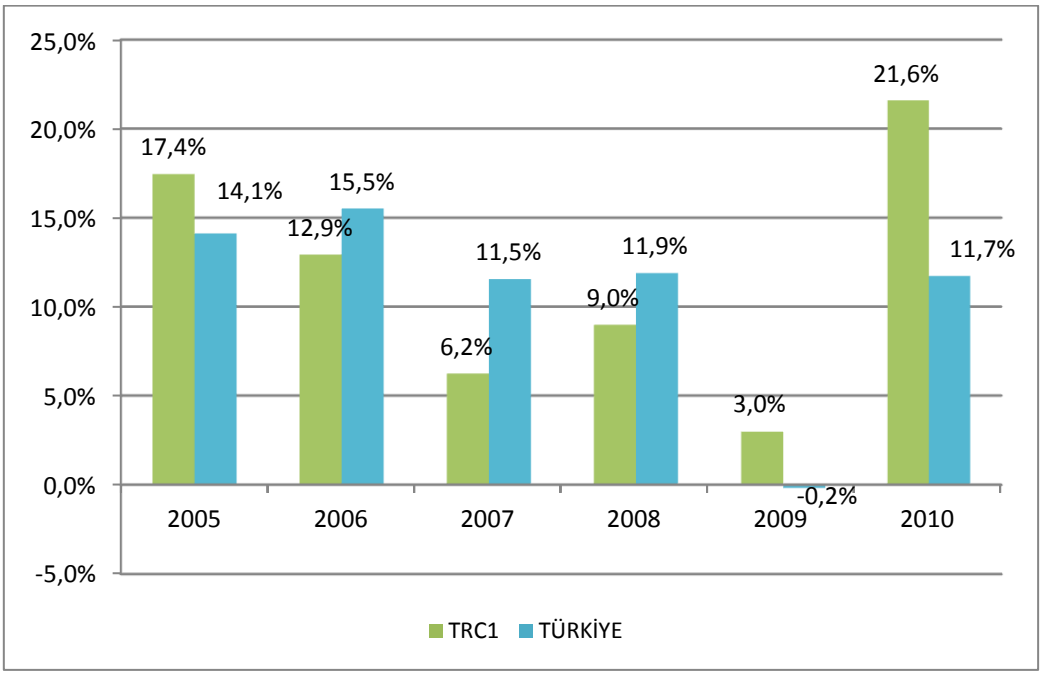

Kaynak: TÜİK

Gelişme sürecindeki ekonomiler içinde tarım sektörünün payı azalırken, önce sanayi ve ardından hizmetler sektörünün payları artar. Katma değerin nispeten düşük olduğu tarım sektörünün ekonomi içindeki ağırlığı, bölgeler arasındaki kişi başına GSKD farklılıklarını açıklayan bir faktördür. Faaliyet kollarına göre GSKD'ye baktığımızda Türkiye'de tarımın GSKD oranı 2004 yılında %10.7 iken bu oran 2004 yılında TRC1 bölgesinde %12'dir.

2010 yılına geldiğimizde Türkiye'de Tarım'ın payı % 9,5'e düşerken TRC1 bölgesinde tarımın payı %11,9'lara gerilemiş fakat tarımın hala Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir. Bunun nedenlerinden biri de bölgenin sahip olduğu coğrafi konum ve iklim açısından tarıma müsait olmasıdır. 2010 yılı itibariyle TRC1 bölgesinde hizmetler sektörü %58,3 paya sahip iken sanayi %29,8'lik, Tarım ise %11,9'luk paya sahiptir.

Tablo2:Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki Payları, %

TRC1							
YILLAR	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
TARIM	12,0	14,0	13,2	11,8	10,4	10,8	11,9
SANAYİ	29,2	29,1	30,0	29,8	30,5	28,8	29,8
HİZMETLER	58,8	57,0	56,8	58,4	59,1	60,3	58,3
TÜRKİYE							
YILLAR	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
TARIM	10,7	10,6	9,4	8,5	8,5	9,1	9,5
SANAYİ	28,0	28,0	28,2	27,8	27,2	25,3	26,4
HİZMETLER	61,3	61,3	62,4	63,7	64,3	65,6	64,1

Kaynak: TÜİK

Şekil 2:Sektörlerin Gayri Safi Katma Değer İçindeki Payları, TRC1, %

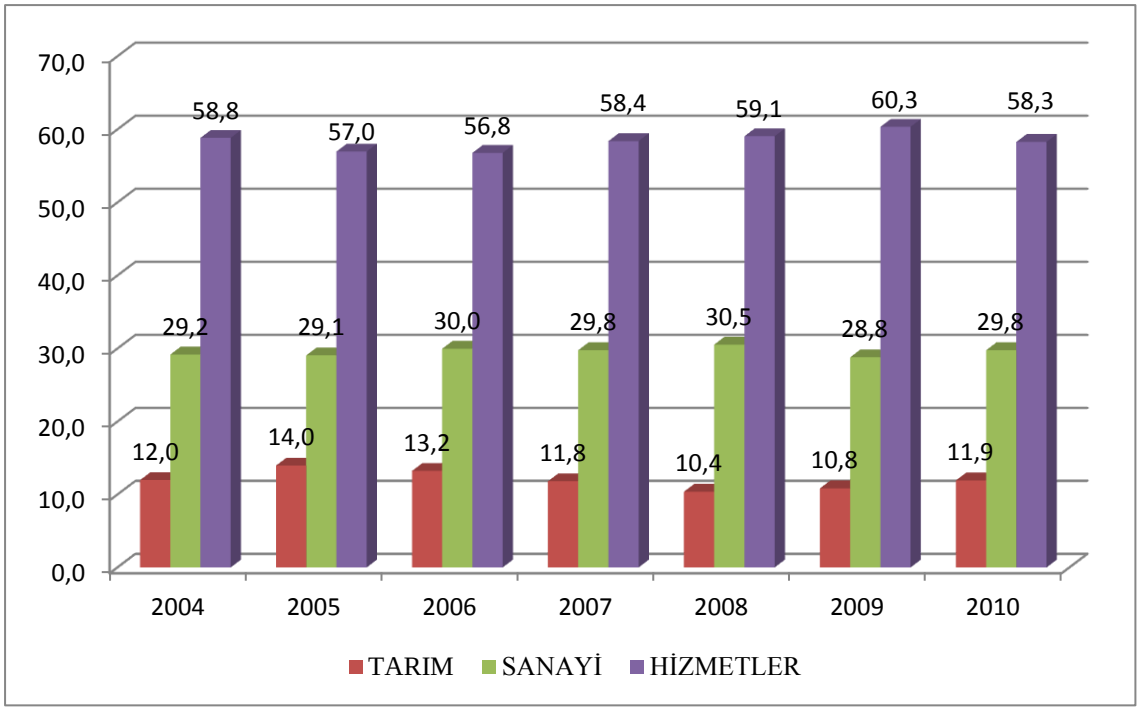

Kaynak: TÜİK

2012 Yılı itibariyle, Türkiye'deki yatırım teşviki sonucunda ortaya çıkacağı belirtilen sabit yatırım miktarına göre Adıyaman'da sabit yatırım miktarı 622 milyon ve istihdam ise 1.264'tür. Yatırım teşviklerinde Adıyaman, Türkiye genelinde 24. Sırada yer almaktadır. Tabloda yer alan sayılar gerçekleşmeleri içermemektedir.

2012 yılında yatırım teşvikleri sonucunda Adıyaman ve Türkiye için en fazla sabit yatırım, imalat sektöründe ortaya çıktığı görülmektedir.

Tablo3: Sektörlere göre sabit yatırım ve toplam istihdam, 2012

ADIYAMAN			
Sektörü	**Belge Adedi**	**Sabit Yatırım (Milyon TL)**	**İstihdam**
ENERJİ	4	166	75
HİZMETLER	4	12	63
İMALAT	18	426	1.061
MADENCİLİK	3	17	65
Genel Toplam	**29**	**622**	**1.264**
TÜRKİYE			
Sektörü	**Belge Adedi**	**Sabit Yatırım (Milyon TL)**	**İstihdam**
ENERJİ	197	12.659	3.505
HİZMETLER	1.147	15.188	56.730
İMALAT	2.577	26.843	75.515
MADENCİLİK	285	2.207	8.092
TARIM	124	790	3.045
Genel Toplam	**4.330**	**57.688**	**146.887**

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, Yatırım Teşvik İstatistikleri

Kamu yatırımları açısından bakıldığında 2013 yılında Adıyaman ili toplam 293.934 bin TL ile Türkiye genelinde 21. sırada bulunmaktadır. Bu miktar aynı yıl için gerçekleşen toplam kamu yatırımlarının %0,56'sına denk gelmektedir. En yüksek kamu yatırımı "Madencilik" alanında gerçekleşmiştir, bunu Diğer Kamu Hizmetleri alanı izlemektedir.

Tablo 4: Kamu Yatırımlarında İlin Yeri – Türkiye Geneli ve Adıyaman

Kamu Yatırımları (2013)				
	Adıyaman	**Türkiye**	**Adıyaman (%)**	**Türkiye (%)**
Tarım	41672	6 002 624	14%	11%
Madencilik	88617	1 790 700	30%	3%
İmalat	0	683 350	0%	1%
Enerji	195	4 290 765	0%	8%
Ulaştırma – Haberleşme	4790	14 967 255	2%	28%
Turizm	334	356 545	0%	1%
Konut	11766	613 250	4%	1%
Eğitim	44367	8 419 268	15%	16%
Sağlık	33950	3 169 890	12%	6%
Diğer Kamu Hizmetleri	68243	12 587 973	23%	24%
TOPLAM	293934	52 881 620	100,0%	100,0%

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Şekil 3: Kamu Yatırımlarında İlin Yeri – Türkiye Geneli ve Adıyaman, 2013

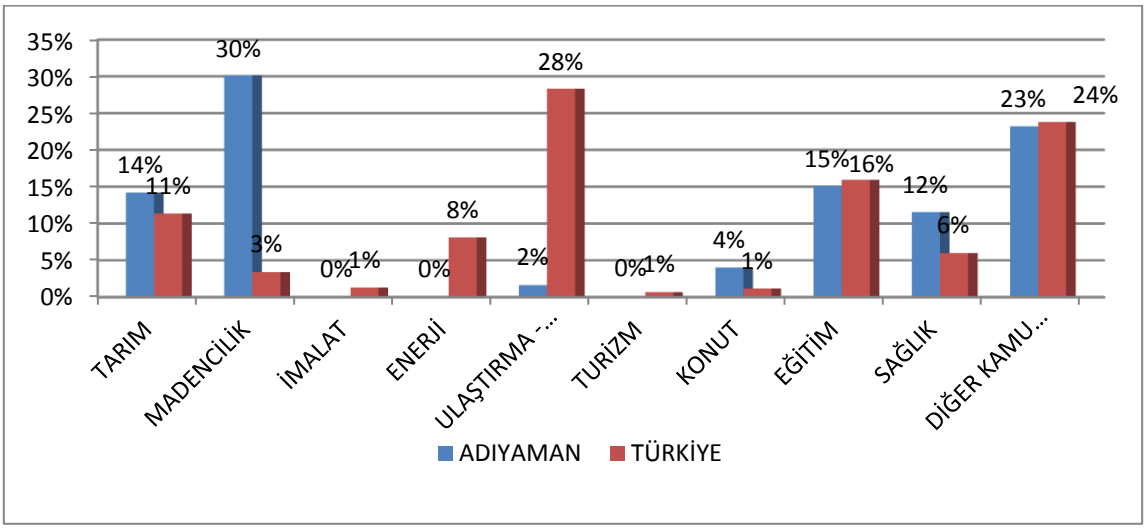

Kaynak: TÜİK

Yatırım teşvikleri altyapı, işgücü ve coğrafi avantaj gibi pek çok faktöre bağlıdır. Teşvikler, tüm illerde aynı etkiyi yaratmasa da; illerin ekonomik gelişimlerini değerlendirmek için yatırım teşviklerinden ve kamu yatırımlarından aldıkları paylar ile kendi kaynaklarını birlikte düşünmek gerekmektedir. Bu anlamda ilde kurulan ve kapanan firma istatistiklerine bakmak ilin genel ekonomik faaliyetleri anlamında bir fikir vermektedir.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) verileri ışığında, Adıyaman ilinde kurulan ve kapanan firma istatistiklerine göre 2011 yılı ile 2012 yılı karşılaştırıldığında şu tür değişimler izlenmektedir:

- Kurulan şirket sayısı oran olarak % 66,7' den % 49,4'e gerilemiştir.
- Kapanan şirket sayısı oran olarak % 17,2' den % 49,3'e yükselmiştir.
- Kurulan kooperatif sayısı oran olarak % 2,8' den % 1,3'e gerilemiştir.
- Kurulan gerçek kişi sayısı oran olarak % 30,06' dan % 49,4'e yükselmiştir.

Bu durumda, değişimin en çok kurulan ve kapanan şirket işletmelerinde yaşandığını; şirket kurulma oranlarında azalma olsa da kapanma oranlarında artış olduğunu söylemek mümkündür.

Tablo 5: Adıyaman'da Kurulan, Kapanan Şirket İstatistikleri, 2011 - 2012

2012 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)								2011 OCAK-ARALIK (ONİKİ AYLIK)							
KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
117	3	117	45	9	33	7	27	168	7	77	58	17	17	9	73
237			54		67			252			75		99		
%															
49,4	1,3	49,4	83,3	16,7	49,3	10,4	40,3	66,7	2,8	30,6	77,3	22,7	17,2	9,1	73,7

Kaynak: TOBB

NÜFUS GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasını etkileyen faktörler arasında yer alan ilin nüfus göstergeleri dikkatle izlenmesi ve yorumlanması gereken önemli göstergelerdir. Özellikle işgücü mobilitesinin yoğun olarak yaşandığı günümüzde ilin demografik yapısı işgücü piyasasına önemli ölçüde şekil vermektedir.

İlin demografik yapısı, yani çalışma yaşı, nüfusun yaş ve eğitim dağılımı, aldığı ve verdiği göç gibi veriler işgücü piyasasını şekillendiren en önemli unsurlardandır.

Adıyaman iline ilişkin 2012 yılı Adrese Dayalı Nüfus Sistemi Sonuçlarına bakıldığında, ilin toplam nüfusunun 595,261 kişi olduğu görülmektedir. İlin nüfusu içerisinde kadın-erkek oranı birbirine çok yakındır: Nüfusun %50,2'si erkek, %49,8'i kadınlardan oluşmaktadır. Adıyaman nüfusunun % 61'i il ve ilçe merkezinde yaşamaktadır.

Tablo 6: Yerleşim yerine göre il/ilçe merkezi ve belde/köy nüfus, Adıyaman, 2009-2012

		İl/İlçe merkezi			Belde/Köy			Toplam		
	Yıllar	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Adıyaman	2009	338.617	170.343	168.274	249.858	123.870	125.988	588.475	294.213	294.262
	2010	347.236	174.026	173.210	243.699	120.894	122.805	590.935	294.920	296.015
	2011	356.595	179.937	176.658	237.336	118.267	119.069	593.931	298.204	295.727
	2012	365.381	184.221	181.160	229.880	114.516	115.364	595.261	298.737	296.524

Kaynak: TÜİK

Adıyaman ilinin nüfus büyüklüğüne göre nüfusu en fazla olan ilçeleri sırasıyla Kâhta, Besni, Gölbaşı ve Çelikhan iken, nüfusu en az olan ilçeler ise Tut, Gerger, Sincik ve Samsat olarak sıralanmaktadır (TÜİK, 2012).

Adıyaman ilinde nüfus Merkez ilçe dışında Kâhta, Besni ve Gölbaşı ilçelerinde yoğunlaşmış bulunmaktadır. ADNKS 2012 verilerine göre, Adıyaman 81 il içerisinde toplam nüfus bakımından 35. sırada iken, nüfus yoğunluğu açısından 28. sıradadır. Adıyaman şehirleşme oranı % 61,4 ile Türkiye geneli şehirleşme oranının (%77,3) altındadır.

Adıyaman ili nüfusunun yaş dağılımına baktığımız da; 0-14 yaş grubu nüfus %30,8 ve çalışabilir yaştaki nüfus %62,9 olup, 65 yaş üzeri nüfusun oranı %6,3'tür.

Tablo 7: İlin, yaş grubu ve cinsiyete göre nüfusu - 2012

	Adıyaman		
Yaş grubu	**Toplam**	**Erkek**	**Kadın**
'0-14'	183.144	93.813	89.331
'15-19'	64.732	33.090	31.642
'20-24'	52.553	25.854	26.699
'25-29'	49.485	25.177	24.308
'30-34'	47.617	23.998	23.619
'35-39'	39.270	19.386	19.884
'40-44'	32.687	16.738	15.949
'45-49'	28.866	15.368	13.498
'50-54'	22.416	11.053	11.363
'55-59'	19.804	9.861	9.943
'60-64'	17.186	7.915	9.271
'65+'	37.501	16.484	21.017
Toplam	**595.261**	**298.737**	**296.524**

Kaynak: TÜİK

Adıyaman nüfusunun yaş bağımlılık oranına bakıldığında; Çocuk Bağımlılık Oranı 48,9% iken Yaşlı Bağımlılık Oranı 10,0%'dur. Buna göre genel bağımlılık oranı 58,9% olduğu görülmektedir.

Tablo 8: Yaş bağımlılık oranı, Adıyaman, 2012

Adıyaman	Yaş Grubu	Toplam	Erkek	Kadın
	0-14	183.144	93.813	89.331
	15-64	374.616	188.440	186.176
	65+	37.501	16.484	21.017
		Toplam	**Erkek**	**Kadın**
Çocuk Bağımlılık Oranı		48,9%	49,8%	48,0%
Yaşlı Bağımlılık Oranı		10,0%	8,7%	11,3%
Genel Bağımlılık Oranı		58,9%	58,5%	59,3%

Kaynak: TÜİK

Şekil 4:Yaş bağımlılık oranı, Adıyaman, 2012

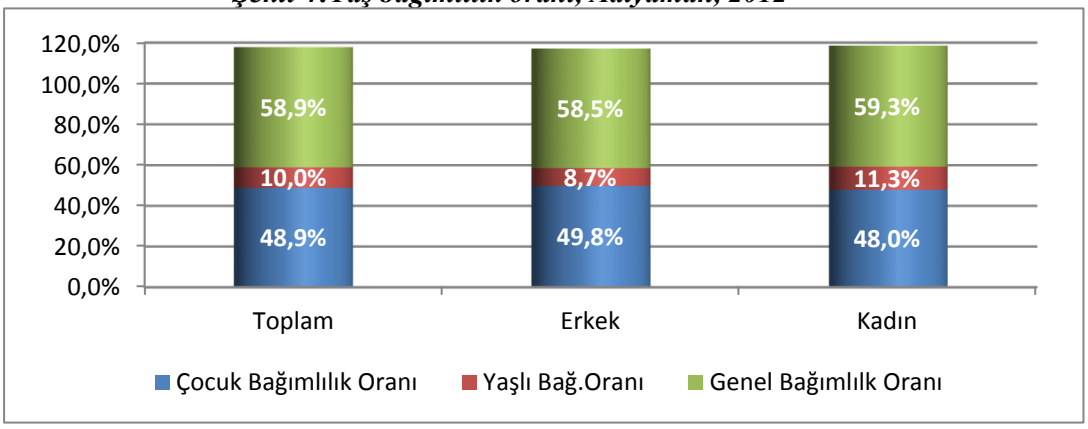

Kaynak: TÜİK

Adıyaman ili göç oranlarına bakıldığında Adıyaman'ın göç veren bir il olduğunu söylemek mümkündür. 2012 yılına bakıldığında Adıyaman'dan göç eden insanların net sayısının 8.268 olduğu görülmektedir. 2008 yılında Net göç hızı %0-14,6 iken 2012 yılında %0-13,79 olmuştur.

Tablo9: Yıllara Göre Nüfus, Alınan Göç, Verilen Göç, Net Göç ve Net Göç Hızı %0(Binde)

Yıllar	Adıyaman				
	ADNKS Nüfusu	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı
2008	585,067	12,155	20,971	-8,816	-14,96
2009	588,475	12,091	18,295	-6,204	-10,49
2010	590,935	14,150	20,135	-5,985	-10,08
2011	593,931	13,873	23,939	-10,066	-16,81
2012	595,261	14,323	22,591	-8,268	-13,79

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

Adıyaman'da göçteki en büyük etken ekonomik sıkıntılardır. Göçün ağırlıklı olarak iş olanakları ve eğitim sebepleriyle gerçekleştiği düşünülmektedir. Göçün, daha çok sanayinin geliştiği ve iş imkânlarının fazla olduğu kentlere yapıldığı bilinmektedir. En fazla göçün alındığı ve en fazla göçün verildiği illere bakıldığında her iki kategoride de ilk üç il aynıdır. Bu iller; İstanbul, Gaziantep ve Malatya'dır.

Tablo:10Adıyaman'ın en fazla göç aldığı ve göç verdiği iller, 2012

En Fazla Göç Aldığı İller	En Fazla Göç Verdiği İller
İstanbul	İstanbul
Gaziantep	Gaziantep
Malatya	Malatya
Şanlıurfa	Mersin
Mersin	Şanlıurfa
Adana	Adana
Antalya	Antalya
Kahramanmaraş	Ankara
Diyarbakır	Kahramanmaraş
Ankara	İzmir

Kaynak: TÜİK, ADNKS Sonuçları

EĞİTİM GÖSTERGELERİ

Tabloda 2012 yılı verilerine göre Adıyaman'da15+ toplam nüfus 411.900 kişi olup bunun 204.825'i erkek, 207.075'i kadın nüfusu teşkil etmektedir.

Tabloda 2012 yılı verilerine göre Adıyaman'da, bitirilen eğitim düzeyi ve cinsiyete göre 15+ toplam nüfusun333.314'ü eğitim almış olup bu sayının 183.181'i erkek, 150.133'ü kadındır. Adıyaman ilinin nüfus yapısını bitirilen eğitim seviyesine göre incelediğimizde nüfusun büyük kısmının lise altı eğitime sahip olduğu görülmektedir. Okuma yazma bilmeyen kadın nüfusunun oranı erkek nüfusun oranından daha fazladır.

Tablo 11: Bitirilen eğitim düzeyi ve cinsiyete göre nüfus (15 +yaş) – 2012

	Adıyaman		
Bitirilen eğitim düzeyi	**Toplam**	**Erkek**	**Kadın**
Okuma yazma bilmeyen	40.763	7.514	33.249
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	31.257	11.592	19.665
İlkokul mezunu	98.496	43.344	55.152
İlköğretim mezunu	109.254	59.852	49.402
Ortaokul veya dengi okul mezunu	16.840	11.674	5.166
Lise veya dengi okul mezunu	77.625	48.082	29.543
Yüksekokul veya fakülte mezunu	29.650	19.212	10.438
Yüksek lisans mezunu	1.085	779	306
Doktora mezunu	364	238	126
Bilinmeyen	6.566	2.538	4.028
Toplam	**411.900**	**204.825**	**207.075**

Kaynak: TÜİK

2012-2013 Eğitim yılı itibariyle ve toplam, kadın, erkek kırılımında eğitim seviyesine göre okullaşma oranını içeren tabloya göre mesleki ve Teknik Ortaöğretim oranı en düşük düzeyde yer almaktadır.

Tablo 12: Eğitim seviyesine göre okullaşma oranı, 2012-2013, %, Adıyaman

Okullaşma Oranı	İlkokul			Ortaokul			Genel Ortaöğretim			Mesleki ve Teknik Ortaöğretim		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Brüt	107.92	108.15	107.68	107.58	106.70	108.50	56.38	61.65	50.87	40.27	40.69	39.84
Net	99.28	99.26	99.29	92.54	92.31	92.79	33.51	34.07	32.92	32.17	33.08	31.21

Kaynak: MEB İstatistikleri, Örgün Eğitim, 2012-2013

Adıyaman ilinde 2012/2013 öğretim yılında ortaöğretimde okuyan toplam öğrenci sayısı 50.386 iken mesleki ve teknik ortaöğretimde okumakta olan toplam öğrenci sayısı 20.994'tür.

Tablo 13: Ortaöğretimde Kayıtlı Toplam Öğrenci Sayısı, Adıyaman, 2012/2013

	Toplam	Erkek	Kadın
Toplam	50.386	27.275	23.111
Şehir	47.565	25.716	21.849
Köy	2.821	1.559	1.262

Cinsiyet	Genel			Mesleki ve Teknik		
	Toplam	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**	**Erkek**	**Kadın**
Toplam	29.392	16.431	12.961	20.994	10.844	10.150
Erkek	29.181	16.297	12.884	18.384	9.419	8.965
Kadın	211	134	77	2.610	1.425	1.185

Kaynak: *MEB İstatistikleri, Örgün Eğitim, 2012-2013,*

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasının genel bir resmini çıkartabilmek için işgücüne katılım, istihdam ve işsizlik oranlarına cinsiyet eşitliği, eğitim durumu, sektörler arası dağılım gibi göstergeler ışığında bakmak gerekmektedir. Bu tür bir analiz için gerekli verilerin çoğu TÜİK Hane halkı İşgücü Anketlerine dayanmaktadır. Ancak bu verilerin büyük bölümü Adıyaman iline özel değildir; NUTS2 bölümlemesinde Gaziantep, Adıyaman, Kilis illerini kapsayan TRC1 bölgesi bütününde mevcuttur.

Dolayısıyla bu bölümde sunulacak analiz Adıyaman ili özelinden ziyade, bölgesel özellikleri yansıtmaktadır. Çeşitli istatistikî verilerin karşılaştırıldığı ve yorumlandığı bu raporda özellikle TÜİK istatistiklerinden yararlanılmıştır. Burada amaç, TRC1 Bölgesi ve Türkiye'nin işgücü, istihdam ve işsizlik konuları hakkında değerlendirmeler, karşılaştırmalar yapmak ve mevcut durumu ortaya koymaktır.

2012 yılı itibariyle, TRC1 bölgesine nüfus, istihdam, işsizlik ve işgücü dışı nüfus olarak bakıldığında, geniş yaş grubu (15+ yaş) toplam nüfusun 1.638.000 kişi olduğu, 715.000 kişilik nüfusun işgücü piyasasında çalışan veya işsiz olarak yer aldığını (%43,6), 923.000 kişinin ise işgücü içerisinde yer almadığını (%56) görmek mümkündür.

TRC1 Bölgesi'ne ait işgücü piyasası 2012 yılı verilerine bakıldığında, işgücüne katılım oranının % 43,6 olduğu ve Türkiye ortalamasının (%50) altında kaldığı görülmektedir. 2012 yılında TRC1 Bölgesi'nde istihdam edilenlerin sayısının 631.000 olduğu ve Türkiye'de çalışanların % 2,5'inin TRC1 Bölgesi'nde istihdam edildiği belirtilmektedir. Bu verilerle, TRC1 Bölgesi Düzey 2 Bölgeleri arasında en fazla istihdam sağlayan 16. bölge olmuştur. İstihdam oranına bakıldığında ise, TRC1 Bölgesi oranının % 38,5 olduğu ve Türkiye ortalamasının (%45,4) altında kaldığı görülmektedir.2012 yılı TRC1 Bölgesi işsizlik oranı % 11,8 olarak ölçülmüş ve Türkiye işsizlik oranının (% 9,2) üstünde gerçekleşmiştir. TRC1 Bölgesi, Türkiye genelinde en yüksek işsizlik oranına sahip 3. bölge olmuştur.

2012 TUİK verilerine göre, Adıyaman'da işsizlik oranı %15,8, Gaziantep'te %11,2 ve Kilis ilinde ise %10,4 olduğu tahmin edilmiştir.

Adıyaman ilinde sanayinin fazla gelişmemiş olması ildeki işsizlik oranının Gaziantep iline göre daha yüksek olduğu tahmin edilmektedir.

Tablo 14: 2012 yılında Kurumsal olmayan nüfusun işgücü durumu

(Bin)	TÜRKİYE GENELİ			TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	52.541	53.593	54.724	1.559	1.592	1.638
İşgücü	25.641	26.725	27.339	698	679	715
İstihdam edilenler	22.594	24.110	24.821	614	581	631
İşsiz	3.046	2.615	2.518	85	98	84
İşgücüne katılma oranı (%)	48,8	49,9	50,0	44,8	42,6	43,6
İşsizlik oranı (%)	11,9	9,8	9,2	12,1	14,4	11,8
İstihdam oranı (%)	43,0	45,0	45,4	39,4	36,5	38,5
İşgücüne dahil olmayan nüfus	26.901	26.867	27.385	860	914	923

Kaynak: TÜİK

Şekil 5: 2012 yılında Kurumsal olmayan nüfusun işgücü oranı, %

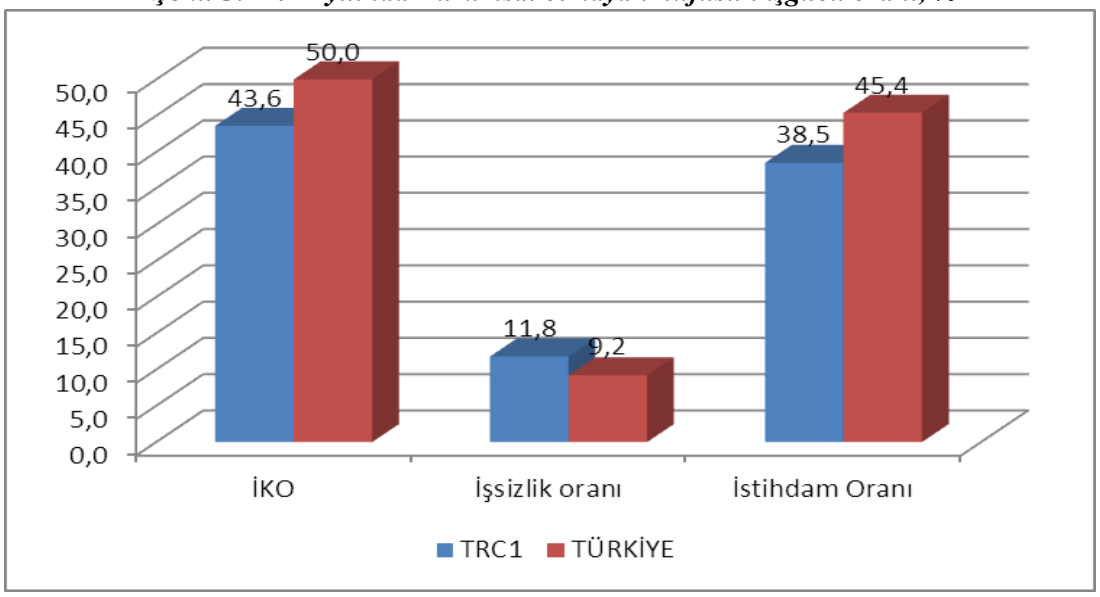

Kaynak: TÜİK

İşgücünün içinde ve dışında bulunan en ağırlıklı nüfusun eğitim durumu lise altı derecesindedir.

Bölge 15+yaş kurumsal olmayan nüfus 1.638.000 kişidir. Bu nüfusun % 17'1'i okur yazar değildir. %64,9'u lise altı eğitimlidir. %11,8'i lise ve dengi okul , %6,2'si yüksek okul mezunudur.

Tablo 15: Eğitim Durumungöre kurumsal olmayan nüfus (bin)

	TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	%
Okuma yazma bilmeyen	280	17,1%
Lise altı	1.063	64,9%
Lise ve dengi meslek okulu	194	11,8%
Yükseköğretim	101	6,2%
Toplam	**1.638**	**100%**

Kaynak: (TÜİK)

İşgücüne Katılım

Türkiye geneline bakıldığında işgücü piyasasının en büyük sorunlarından bir tanesi çalışma yaşındaki nüfusun, işgücüne katılım oranının düşük olmasıdır.

2012 yılında bir önceki yıla göre işgücüne katılma oranı yüzde 49,9'dan yüzde 50'ye yükselirken, işgücü 27 milyon 339 bin kişiye yükselmiştir. Türkiye'de çalışma çağındaki nüfus 54.724 bine çıkmıştır. Ayrıca, çalışma çağı nüfusu söz konusu dönemde yüzde 2,1 artarken, işgücü yüzde 2,3 artmıştır. Erkeklerde işgücüne katılma oranı 0,7 puan azalarak yüzde 71'e düşmüştür. Kadınlarda ise işgücüne katılma oranı bir önceki yıla göre 0,7 puan artarak yüzde 29,5'e yükselmiştir.

Geniş yaş grubuna (15+ yaş) göre sivil nüfusa bakıldığında TRC1 bölgesi için 1.638 bin kişi olan sivil nüfusun %43,6'sı yani 715 bini işgücüne katılmaktadır. Bu oranla bölge 2012 yılı için %50 olan Türkiye ortalamasından 6,4 puan düşük bir görünüm vermektedir.

TRC1 bölgesinde işgücüne katılım oranları cinsiyete göre incelendiğinde, kadınların işgücüne katılım oranı %14.5 iken, bu oran erkekler için %70,2'dir. Bu bölgede kadınların işgücüne katılımı 2012 yılında Türkiye'de %29,5 olan kadınların işgücüne katılım oranından düşük seviyede olup, erkeklerle kadınlar arasında işgücüne katılım anlamında ciddi bir fark bulunmaktadır. Aradaki farkın bir sebebinin bölgede tarım sektörünün ağırlığı ve bu sektörde ücretsiz aile işçisi olarak çalışan kadınlar olduğu düşünülebilir.

TRC1 Bölgesi'nde işgücüne katılım, eğitim seviyesine paralel olarak artış göstermektedir. TRC1 Bölgesi işgücüne katılıma oranına bakıldığında; eğitim ve işgücüne katılımın nasıl bir değişim gösterdiği açık bir şekilde göze çarpmaktadır. TÜİK verilerine göre, işgücüne en çok katılımın yüksekokul veya fakülte mezunlarında (%82) olduğu görülmektedir.

Şekil: 6 Eğitim durumuna göre işgücüne katılma oranı (%), TRC1, 2012

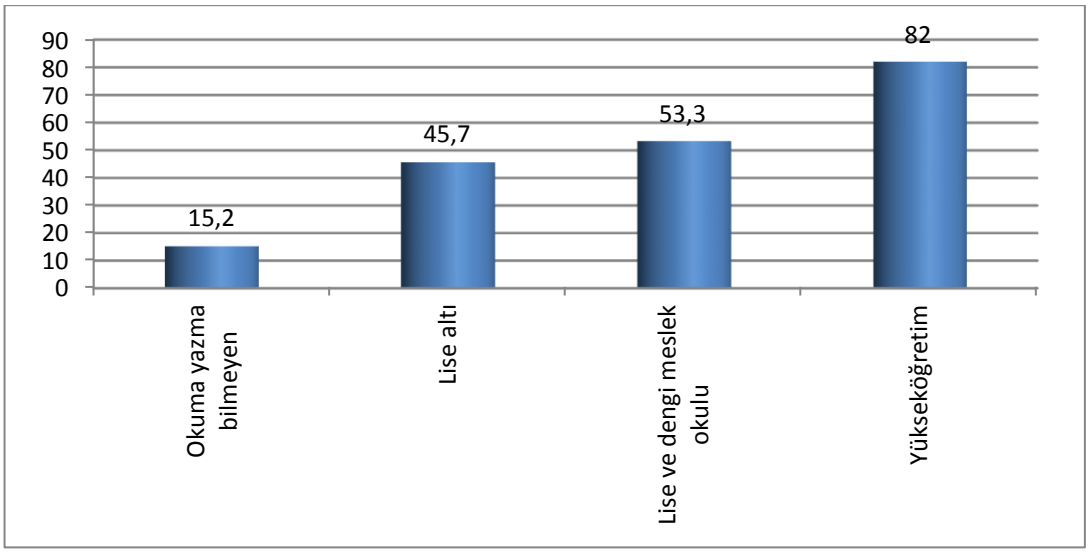

Kaynak: TÜİK

Bölgede işgücüne katılıma yaş açısından bakıldığında ise işgücüne katılımın 25-34 arası yaş gruplarında (%56) ağırlık kazandığı görülmektedir.

Şekil: 7 Geniş yaş grubuna göre işgücüne katılma oranı (%), (15 + yaş), TRC1, 2012

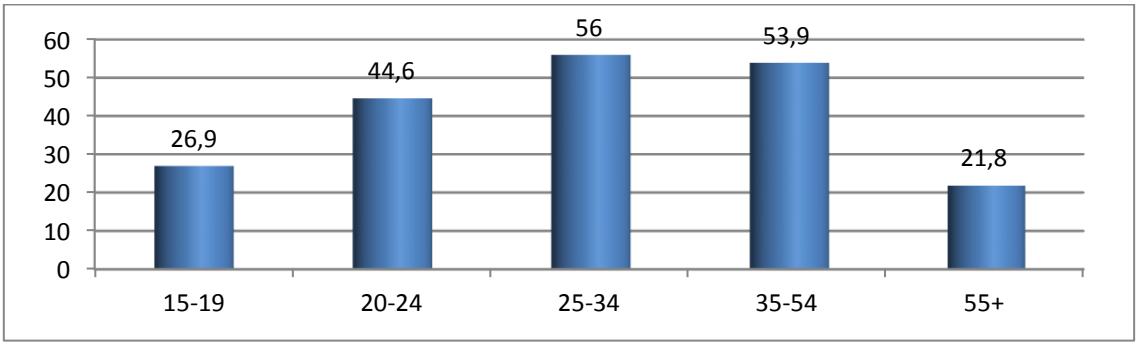

Kaynak: TÜİK

2012 TUİK verilerine göre, Adıyaman'da işgücüne katılma oranı %43,3, Gaziantep'te %44,2 ve Kilis ilinde ise %45,6 olduğu tahmin edilmiştir.

2012 verilerine göre TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) bölgesinde işgücüne katılım oranı %42 iken, işsizlik oranı %17,2'dir. 35-54 yaş grubundan her 100 kişiden 39,6'sı iş gücüne katılırken, İş gücüne katılan her 100 kişiden 68'i lise altı eğitimlidir.

Tablo 16: Geniş yaş grubuna ve eğitim durumuna göre işgücü oranı (bin), (15 + yaş)

TRC1	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam	%
15-19	1	64	7	0	**73**	10,2%
20-24	2	47	20	10	**79**	11,0%
25-34	4	139	39	38	**221**	30,9%
35-54	19	199	33	32	**283**	39,6%
55+	15	37	4	3	**59**	8,3%
Toplam	**42**	**486**	**103**	**83**	**715**	
	5,9%	68,0%	14,4%	11,6%		

Kaynak: (TÜİK)

Şekil: 8 Geniş yaş grubuna ve eğitim durumuna göre işgücü oranı, (15 + yaş), TRC1

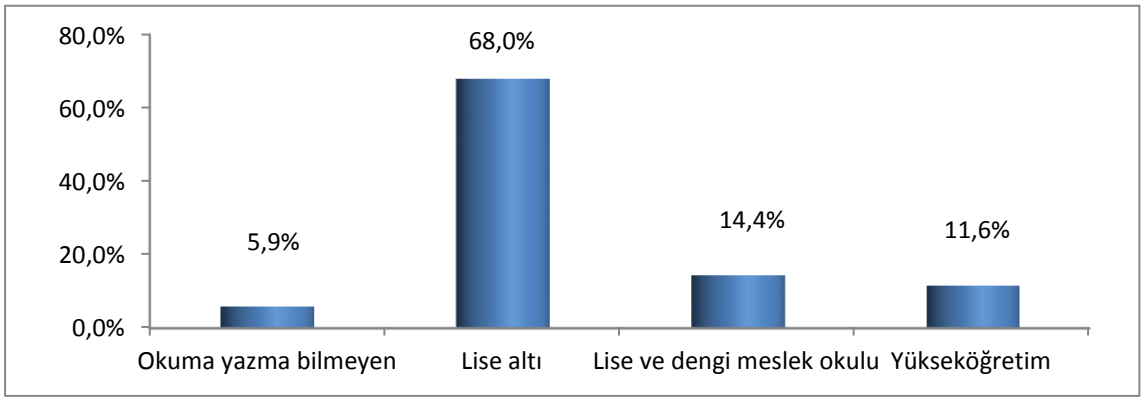

Kaynak: TÜİK

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus

2012 yılında bir önceki yıla göre işgücüne dahil olmayanların sayısı 518 bin kişi artarken, bu kategori altında yer alan iş aramayıp, çalışmaya hazır olanların sayısı ise yaklaşık 49 bin kişi artmıştır. Ancak, söz konusu gruptaki kadınların sayısı 40 bin kişi azalmıştır. Bununla birlikte ev işleri ile meşgul olanların sayısında 120 bin kişilik bir artış gözlenmiştir.

2012 yılı verilerine göre Adıyaman ilinin de içerisinde yer aldığı TRC1 bölgesinde işgücü dışında kalan nüfus 923.000 kişidir. Çeşitli nedenlerden ötürü işgücü dışında kalan nüfusun % 29,8'i erkeklerden % 85,5'i ise kadınlardan oluşmaktadır.

Her 100 kişiden 61,3'ü ev işleriyle meşgul olduğu için iş gücüne dahil olmamıştır. İş gücüne dahil olmayan her 100 kişiden 62,5'i lise altı eğitimlidir.

Tablo17:Eğitim durumuna ve İşgücüne dahil olmama nedenine göre işgücüne dahil olmayanlar

TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) *(15 + yaş), 2012, (Bin)*	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim	Toplam	işgücüne dahil olmama nedenlerinin oranı, (%)
İş bulma ümidi yok	0	5	1	0	**6**	0,7%
İş aramayıp çalışmaya hazır olan/Diğer	1	10	5	2	**18**	2,0%
Mevsimlik çalışan	0	0	0		**1**	0,1%
Ev işleri ile meşgul	162	362	38	4	**566**	61,3%
Öğrenci(eğitim-öğretim)		115	34	4	**153**	16,6%
Emekli	9	45	6	5	**65**	7,0%
Özürlü yaşlı veya hasta	65	28	1	0	**94**	10,2%
Ailevi ve kişisel nedenler	0	8	1	1	**10**	1,1%
Diğer *	0	3	4	1	**9**	1,0%
Toplam	**238**	**577**	**91**	**18**	**923**	100,0%
işgücüne dahil olmayanların eğitim durumu	25,8%	62,5%	9,9%	2,0%	100,0%	

Kaynak: (TÜİK)

Düzey bölgelerine göre işgücüne dahil olmayan nüfus belli başlı alt gruplara göre incelendiğinde, ev işleriyle meşgul olanların oranının en yüksek % 61,3 ile Gaziantep, Adıyaman ve Kilis illerini içeren TRC1 bölgesinde olduğu görülmektedir. Bu bölgede 566 bin kadın ev işlerinden dolayı işgücüne dahil olmamıştır.

Şekil: 9işgücünedahil olmama nedenleri, 2012

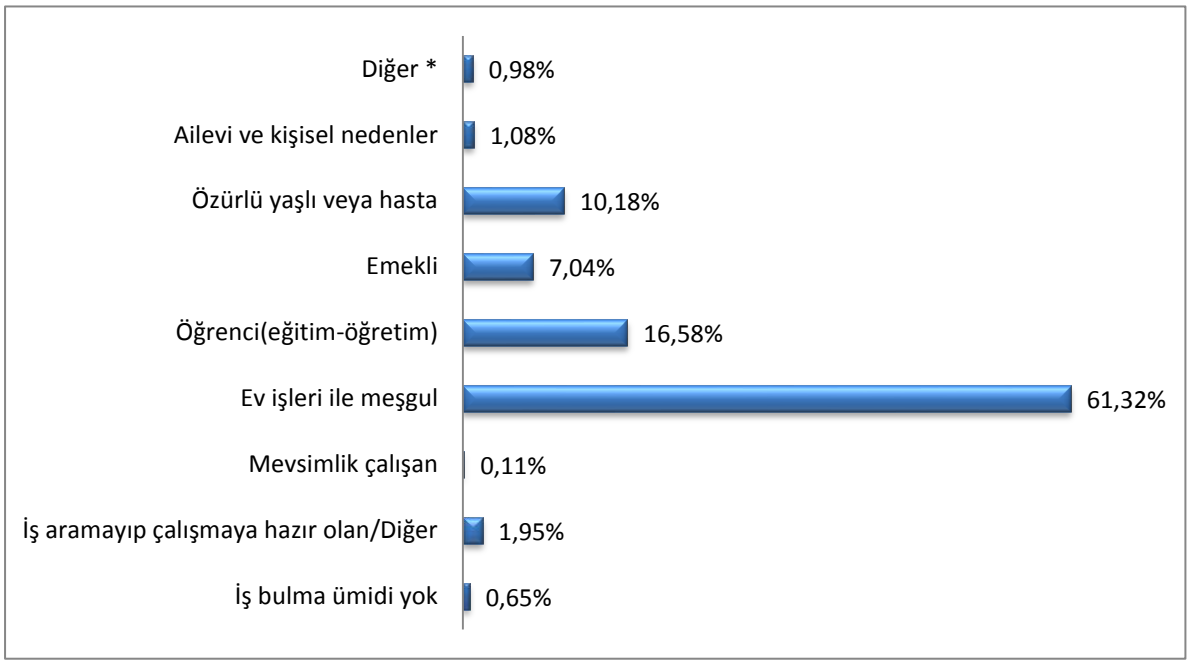

Kaynak: (TÜİK)

İstihdam

2012 TUİK verilerine göre, Adıyaman'da istihdam oranı %36,4, Gaziantep'te %39,2 ve Kilis ilinde ise %40,9 olduğu tahmin edilmiştir.

Adıyaman ili istihdam oranı 2012 yılı itibariyle %36,4'tür. Bu oran 2008 yılından bu yana TRC1 bölgesi ile paralel, ancak Türkiye geneline göre düşüktür.

2012 yılında TRC1 Bölgesi'nde istihdam edilenlerin sayısının 631.000 olduğu ve Türkiye'de çalışanların % 2,5'inin TRC1 Bölgesi'nde istihdam edildiği belirtilmektedir. Bu verilerle, TRC1 Bölgesi Düzey 2 Bölgeleri arasında en fazla istihdam sağlayan 16. bölge olmuştur. İstihdam oranına bakıldığında ise, TRC1 Bölgesi oranının % 38,5 olduğu ve Türkiye ortalamasının (%45,4) altında kaldığı görülmektedir.

Tablo 18: Yıllar İtibariyle İstihdam Oranları, %

	Adıyaman	TRC1	Türkiye
2008	31,2	36,6	41,7
2009	35,1	34,8	41,2
2010	36,6	39,4	43,0
2011	34,6	36,5	45,0
2012	**36,4**	**38,5**	**45,4**

Kaynak: TÜİK

Bölgede, lise ve dengi meslek okullarından mezun olanların da %50 civarında istihdam oranına sahip olduğu aşağıdaki şekilde verilmektedir.

2012 yılı için TRC1 bölgesinin eğitim durumuna göre istihdam oranına bakıldığında eğitimle istihdam arasında doğrusal bir ilişki olduğu görünmektedir. 2012 yılı itibariyle, TRC1 bölgesindeki istihdamın %5,9'nu okuma-yazma bilmeyenler, %11,6'sını yüksek eğitimliler, %14,4'ünü lise ve dengi okul mezunları, %68'ini ise lise altı eğitimliler oluşturmaktadır.

TRC1 bölgesinde istihdam oranları eğitim durumuna göre incelendiğinde, kadınların işgücüne katılım oranı %14.5 iken, bu oran erkekler için %70,2'dir. Bu bölgede kadınların işgücüne katılımı 2012 yılında Türkiye'de %29,5 olan kadınların işgücüne katılım oranından düşük seviyede olup, erkeklerle kadınlar arasında işgücüne katılım anlamında ciddi bir fark bulunmaktadır.

TRC1 Bölgesi istihdam oranına bakıldığında; eğitim ve istihdamın nasıl bir değişim gösterdiği açık bir şekilde göze çarpmaktadır. TÜİK verilerine göre TRC 1 bölgesinde hem erkekler hem de kadınlar içinistihdama en çok katılımın yükseköğretim mezunlarında olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, TRC1 Bölgesi'nde istihdam, eğitim seviyesine paralel olarak artış göstermektedir.

Tablo 19: Eğitim durumuna ve yıllara göre istihdam oranı (%), (15+ yaş)

TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)				
Erkek				
	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim
2012	35,7	64,3	65,7	79,4
Kadın				
	Okuma yazma bilmeyen	Lise altı	Lise ve dengi meslek okulu	Yükseköğretim
2012	9,6	12,5	18,4	60,5

Kaynak: (TÜİK)

İstihdamda erkeklerin sayısı 209 bin kişi olup %43,5 oranıyla en fazla hizmet sektöründe, kadınların sayısı ise 46 bin kişi olup %45,9 oranıyla tarım sektöründe çalışmaktadırlar.

TRC1 Bölgesi'nde istihdamın sektörel dağılımına bakıldığında, hizmetler sektörünün lider konumda olduğu görülmektedir. 2012 yılında TRC1 Bölgesi'nde istihdam edilenlerin % 42'sinin hizmetler sektöründe; % 34,7'sinin sanayi sektöründe ve % 23,3'unun tarım sektöründe olduğu görülmektedir. Bu oranlar, Türkiye geneli oranlar ile karşılaştırıldığında, tarım sektörünün payının Türkiye ortalamasına (%24,6) yakın olduğu; sanayi sektörünün payının Türkiye ortalamasından (%26,0) yüksek; hizmetler sektörü payının ise Türkiye ortalamasından (%49,4) düşük olduğu göze çarpmaktadır.

Tablo20: Ekonomik Faaliyete göre istihdam oranı, %

Tarım	Sanayi	Hizmet
21,5	28,9	49,8
19,0	34,3	46,6
20,4	36,6	43,0
25,8	35,9	38,5
32,1	33,0	35,1
24,5	32,3	43,1
24,4	32,3	43,2
22,2	35,2	42,7
23,3	34,7	42,0

Kaynak: (TÜİK)

Şekil 10: Ekonomik Faaliyete göre istihdam oranı, %

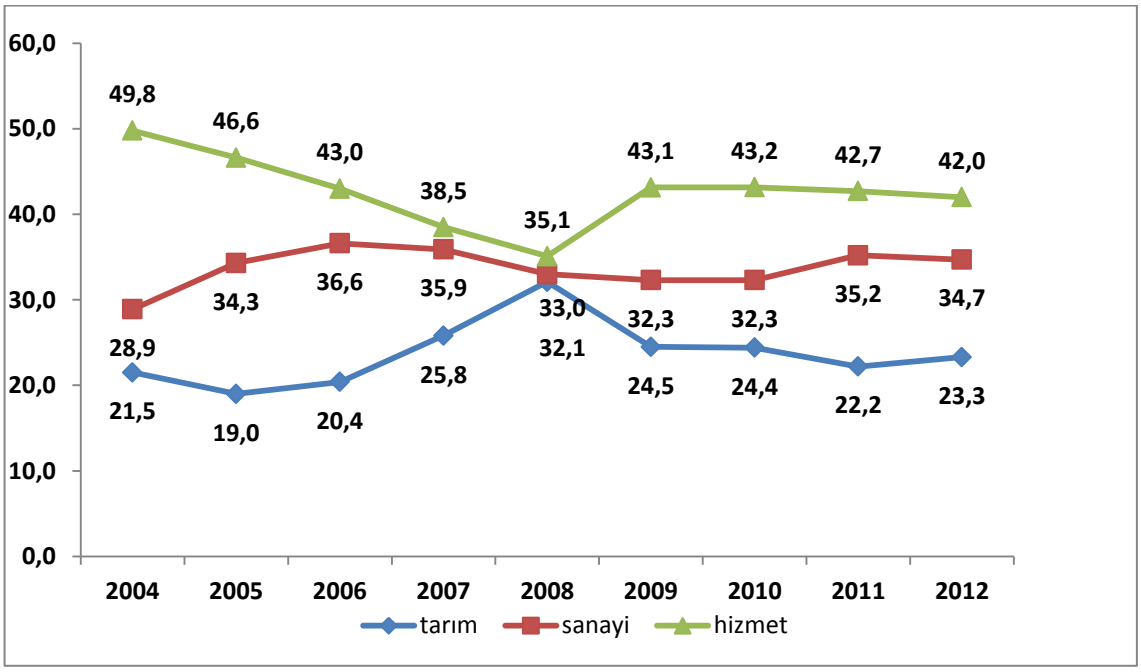

Kaynak: TÜİK

TRC1 bölgesinde istihdam edilenlere işteki durum değişkeni açısından bakıldığında;

Ücretli veya yevmiyeli çalışanların, İşveren veya kendi hesabına çalışanların ve Ücretsiz aile işçisi olarakçalışanların tarım dışı sektöründe yoğunlaştığıgörülmektedir.

Çalışanların işteki durumlarına bakıldığında %67'si ücretli, maaşlı ve yevmiyeli, %24'ü İşveren veya kendi hesabına, %9'u da ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır.

Şekil 11: İşteki Duruma ve İktisadi Faaliyet Koluna Göre İstihdam Edilenler, 2012

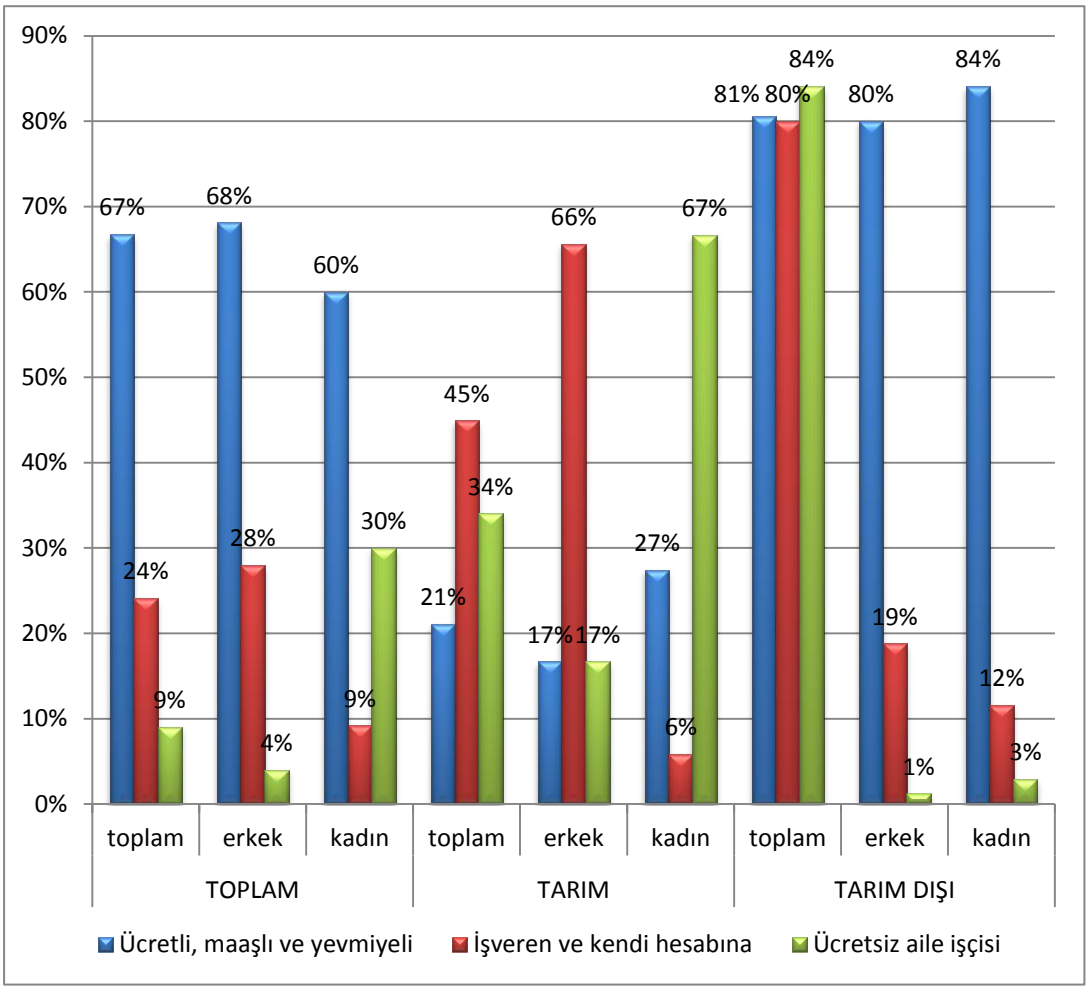

Kaynak: (TÜİK)

TRC1 Bölgesi istihdam oranlarına bakıldığında; özellikle 35-54 yaş aralığında %48,9'ların üzerinde iken bunu takip eden ikinci büyük artış 25-34 yaş aralığında %48,7 ile meydana gelmiştir.

TRC1 Bölgesinde erkeklerin istihdam oranı en düşük 15-19 yaş aralığında %36,1'lerde gerçekleşirken, 25-34 yaş aralığında ise %81,8 oranındadır. Kadın istihdam oranlarına bakıldığında, 25-34 yaş aralığında en yüksek istihdam oranları (%18,4) gerçekleşmektedir.

Tablo 21: Geniş yaş grubuna ve yıllara göre istihdam oranı, (%)

TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis), 2012					
	15-19	**20-24**	**25-34**	**35-54**	**55+**
Toplam	23,3	36	48,7	48,9	20,2
Erkek	**15-19**	**20-24**	**25-34**	**35-54**	**55+**
	36,1	57,2	81,8	81,1	37,1
Kadın	**15-19**	**20-24**	**25-34**	**35-54**	**55+**
	10	17,2	18,4	16,7	5,9

Kaynak: (TÜİK)

Şekil 12: Geniş yaş grubuna ve yıllara göre istihdam oranı, %

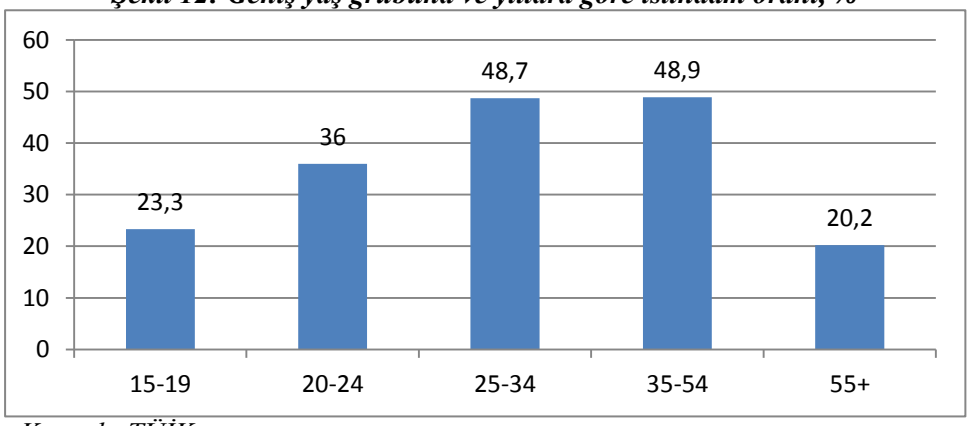

Kaynak: TÜİK

Kayıtdışı İstihdam

Kayıt dışı istihdam, sosyal güvenlik açısından "niteliği itibariyle yasal işlerde çalışarak istihdama katılan kişilerin, çalışmalarının gün veya ücret olarak ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına hiç bildirilmemesi ya da eksik bildirilmesi" olarak tanımlanabilir.

Üç türlü kayıt dışı çalışma söz konusudur:
- Çalışanların Sosyal Güvenlik Kurumuna hiç bildirilmemesi,
- Çalışma gün sayılarının eksik bildirilmesi,
- Sigorta primine esas kazanç tutarlarının eksik bildirilmesidir.

Kayıtlı ve kayıt dışı istihdam edilen kişilerin sayısının çok yakın olduğu görülmektedir. Türkiye'de olduğu gibi TRC1 Bölgesi'nde de kayıt dışı istihdam oldukça büyük bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Kayıt dışılık, özellikle tarım sektöründe diğer sektörlere oranla daha yüksek bir orana sahiptir. Tarım sektöründe istihdamın ücretsiz aile işçisi şeklinde olması ve hiçbir sosyal güvencenin bulunmaması kayıt dışılığı tetikleyen temel bir sorundur.

2012 yılında TRC1 bölgesinde Kayıt dışı istihdam erkek (198.000) ve kadınlar (50.000) için lise altı eğitimlilerde yoğunlaştığı görülmektedir. Söz konusu lise altı eğitimlilerde hem erkek hem de kadınlardan kayıtlı olmayanlar sayı itibariyle kayıtlı olanlardan daha fazladır. TRC1 Bölgesi'nde kayıt dışı istihdam, eğitim seviyesine paralel olarak azalış göstermektedir.

Tablo 22: Sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılığa ve Eğitim durumuna göre istihdam edilenler

(15 + yaş), (Bin), 2012			
TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)			
Erkek	Kayıtlı Değil	Kayıtlı	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	13	4	**17**
Lise altı	198	165	**363**
Lise ve dengi meslek okulu	21	57	**78**
Yükseköğretim	3	49	**53**
Toplam	**235**	**276**	**511**
Kadın	Kayıtlı Değil	Kayıtlı	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	21	1	**22**
Lise altı	50	12	**62**
Lise ve dengi meslek okulu	4	10	**14**
Yükseköğretim	0	21	**21**
Toplam	**75**	**44**	**120**

Kaynak: (TÜİK)

TRC1 Bölgesi'nde kayıtlı ve kayıt dışı istihdamda kadın erkek arasında da farklılıklarvardır. 2012 yılında kadınlarda kayıt dışı istihdam oranı %62,50 iken, erkeklerde %45,99'dur.

Kayıt dışılık, hem kadın hem erkek çalışanlarda kayıtlılığa oranla oldukça yüksektir. TÜİK verilerine göre TRC1 Bölgesi'nde istihdam edilen kadınların %62,50'si kayıt dışı çalışmaktadır. Özellikle kayıtlı çalışanlarla kıyaslandığında, kadınlarda kayıt dışı çalışmanın oldukça yüksek olduğu, dolayısıyla önüne geçilmesi için çözümler üretilmesi gereken bir sorun olduğu anlaşılmaktadır. Bu oran oldukça yüksektir. Erkeklerin kayıtlılık oranı ise kadınların 1,5 katı civarındadır.

Kadınlarda kayıt dışılığın artması ücretsiz aile işçisi statüsünde çalışmalarından kaynaklanmaktadır.

Şekil 13: Sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılık durumuna göre istihdam edilenler

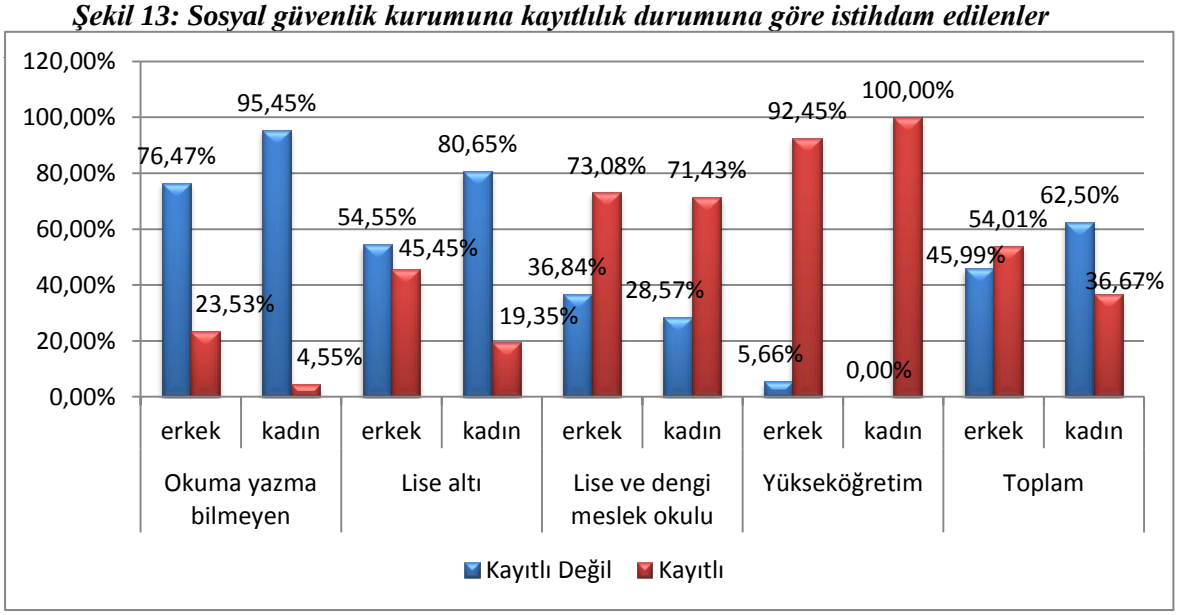

Kaynak: (TÜİK)

Kayıt dışı istihdam hem TRC1 bölgesinde hem de Türkiye genelinde en önemli işgücü piyasası sorunlarından biridir. Türkiye genelinde ve TRC1 bölgesinde yıllar içerisinde kayıt dışı istihdamda ufak düşüşe rağmen toplam istihdamın yaklaşık yarısı kayıt dışı çalışmaktadır. 2012 yılında TRC1 bölgesinde istihdamın %49,1'i kayıt dışındadır. Bölgede erkeklerin %46'sı ve Kadınların %62,5'i kayıt dışı çalışmaktadır.

2012 yılında TRC1 Bölgesindeeğitim durumuna göre kayıt dışı istihdam oranına bakıldığında; eğitim ve istihdamın nasıl bir değişim gösterdiği açık bir şekilde göze çarpmaktadır. TÜİK verilerine göre TRC 1 bölgesinde hem erkekler hem de kadınlar için kayıt dışı istihdam en çok lise altı eğitimlilerde yüksektir. Yükseköğretim mezunlarında ise bu oranın düşük olduğu görülmektedir. Dolayısıyla, TRC1 Bölgesi'nde kayıt dışı istihdam, eğitim seviyesine paralel olarak azalış göstermektedir.

Tablo 23: Sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılığa ve Eğitim durumuna göre istihdam edilenler, (15 + yaş), 2012

TRC1 (Gaziantep, Adıyaman, Kilis)	Kayıtlı Değil	Kayıtlı	Toplam	Kayıtlı değil	Kayıtlı
Okuma yazma bilmeyen	34	5	39	87,2%	12,8%
Lise altı	247	178	425	58,1%	41,9%
Lise ve dengi meslek okulu	25	67	92	27,2%	72,8%
Yükseköğretim	4	70	74	5,4%	94,6%
Toplam	**310**	**320**	**631**	49,1%	50,7%

Kaynak: (TÜİK)

Şekil 14: Sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılığa ve Eğitim durumuna göre istihdam oranı, (15 + yaş), 2012

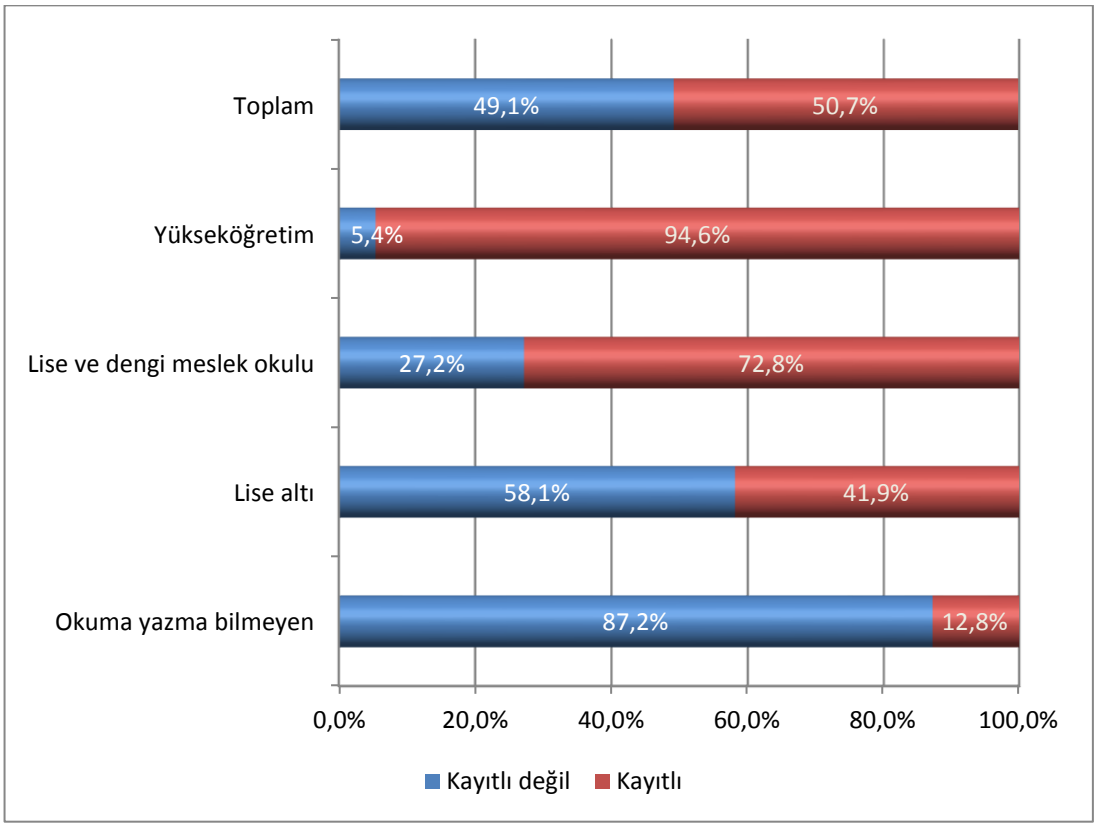

Kaynak: (TÜİK)

İktisadi faaliyet koluna göre kayıtlılık durumuna bakıldığında hem Türkiye, hem de bölgede kayıt dışı istihdam oranının en fazla olduğu sektörün tarım olduğu görünmektedir. Türkiye geneline kıyasla bölgede tarımın istihdamdaki payı düşüktür. TRC1 bölgesinde bu sektörde çalışanların %90,7'si kayıt dışı çalışmaktadır. Bölgede tarımdan sonra kayıt dışı istihdamın en fazla olduğu sektörler sırasıyla sanayi ve hizmet sektörüdür. Tarım dışı sektörlerde kayıt dışı çalışma oranı %62,1 olarak görünmektedir.

İşsizlik

2012 yılı TRC1 Bölgesi işsizlik oranı % 11,8 olarak ölçülmüş ve Türkiye işsizlik oranının (% 9,2) üstünde gerçekleşmiştir. TRC1 Bölgesi, Türkiye genelinde en yüksek işsizlik oranına sahip 3. bölge olmuştur.

2012 istatistiklerine göre TRC1 bölgesinde 71 bin erkek ve 13 bin kadın işsiz olmak üzere 15+ yaş grubunda toplam 84 bin işsiz bulunmaktadır.

Ülke genelinde göç alan bölgelerde ve görece az gelişmiş bölgelerde işsizlik oranı yüksek; tarımın yoğun olduğu bölgelerde ise düşüktür. Buna göre TRC1 Bölgesi illerinden Gaziantep'in işsizlik oranı 12,4-16,3 aralığında yer almaktadır. Adıyaman ve Kilis illeri ise işsizlik oranı bakımından 10,1-12,4 aralığında bulunmaktadır.

İşgücünün niteliğinin belirlenmesi için eğitim ve işsizlik konuları arasındaki ilişki önem arz etmektedir. TRC1 bölgesinde farklı eğitim düzeylerindeki işsizlik oranlarına bakıldığında, lise altı mezunlarının en yüksek işsizlik oranına (%12,5) sahip olduğu ve bunu yükseköğretim mezunlarının (%11,1) takip ettiği görülmektedir. TRC1 bölgesinde eğitim ve işsizlik arasındaki ilişkiye baktığımızda eğitimlilerde işsizlik oranlarının yüksek olduğu görülmektedir.

Şekil 15: Eğitim durumuna ve dönemlere göre işsizlik oranı, TRC1, 2012, (%)

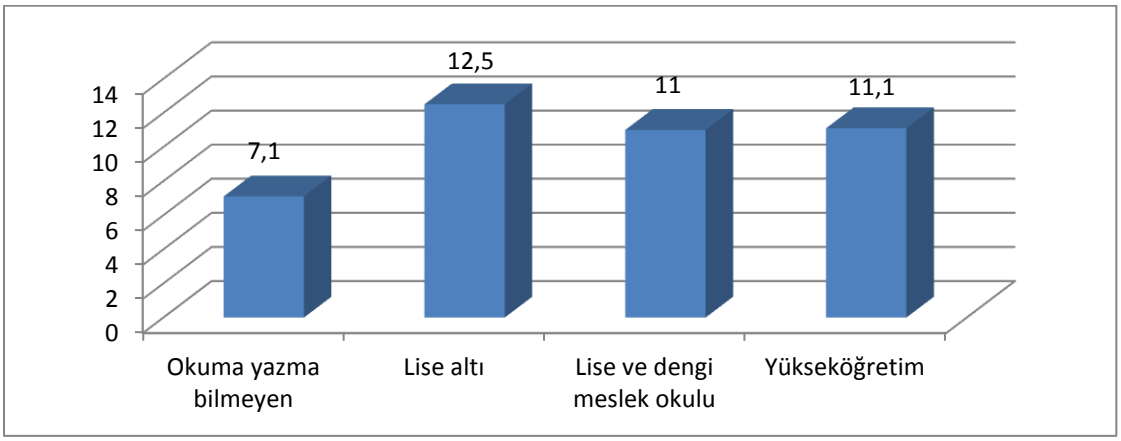

Kaynak: (TÜİK)

İşsizlikten en çok etkilenen yaş grubunun 15-19 ve 20-24 yaş aralığında olması, işsizlik konusunun ciddi bir sorun teşkil ettiğinin göstergesidir.

2012 yılında TRC1 Bölgesi'nde işsizlik en çok 20-24 yaş aralığında görülmektedir. Aktif işgücünün en yoğun olması gereken bu yaş aralığında işsizliğin yüksek oranlarda seyretmesi bölge için olumsuz bir durumdur. Özellikle eğitim seviyesinin düşük olması ve mesleki eğitimlerin yetersiz olması bu durumu tetiklemektedir. Gençler için sürekli bir işe

sahip olabilmek adına ilk işe adım atmak ve tutunmak en önemli unsurdur. Bölge'de İŞKUR'un açmış olduğu kursların etkinliğinin arttırılarak devam etmesi bu sorunu ortadan kaldırabilecek en önemli adımlardan biridir.

Şekil 16: Geniş yaş grubuna göre işsizlik oranı, TRC1, 2012, (%)

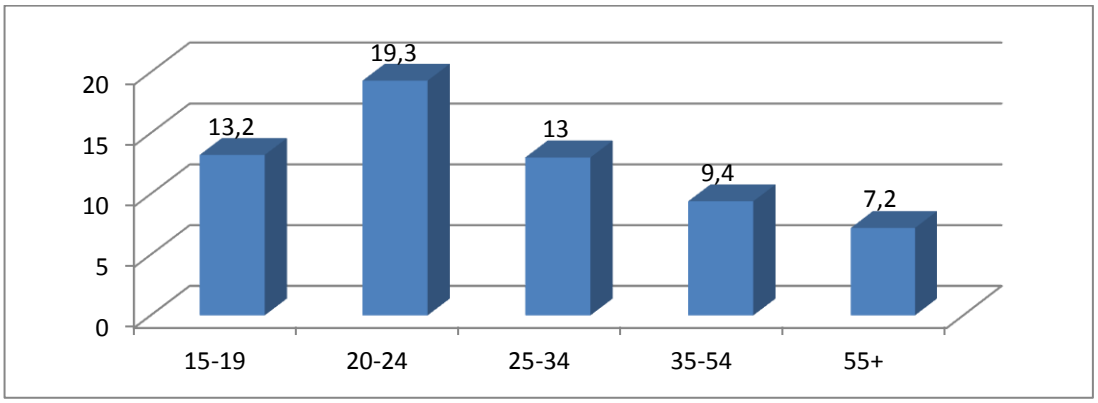

Kaynak: (TÜİK)

İşgücü Piyasasında Kadınlar

Gaziantep, Adıyaman ve Kilis illerinin işgücü piyasasına ilişkin veriler, TÜİK'in Hane Halkı İşgücü Anketi Bölgesel Sonuçları Düzey 2 içinde, TRC1 Bölgesi bazında yer almaktadır. TRC1 Bölgesi'ni oluşturan Gaziantep, Adıyaman ve Kilis illerinde 2012 yılında kadınların işgücüne katılım oranı (15.8) Türkiye ortalamasının (29,5) çok altındadır ve kadınların yarıdan fazlası tarım sektöründe istihdam edilmektedir. Kısacası, TRC1 Bölgesi'nde kadınların, tarım dışı sektörlerde, resmi görevliler dışında istihdam edilme oranları oldukça düşüktür. TRC1 Bölgesi'nde yer alan kadınların istihdam dışında kalma nedenlerinden en önemlisi, kadınların 'ev işleri ile meşgul olmasıdır. TRC1 Bölgesi'nde kadınların, işgücüne katılma oranı ve istihdam oranı ise ülke geneliyle kıyaslandığında düşük kalmaktadır. Kadınların eğitim seviyesinin görece daha düşük olması kadınların tarım dışı sektörlerde istihdam edilmelerini güçleştirmektedir. Eğitim kadın istihdamını, kadının işgücü piyasasının gerektirdiği nitelik ve becerilerini arttırdığı için olumlu yönde etkilemekte ve kadının toplum ve aile içindeki statüsünü yükseltmektedir. Kadınların eğitim düzeylerinin yükseltilmesi ile tarım dışı alanlarda istihdam edilmelerinin önü açılacaktır.

Yıllar içerisinde Türkiye genelinde kadınların işgücüne katılım oranında az da olsa bir artış görülmüş, bu oran 2011 yılında %28,8 iken bu oran 2012 yılında 29,5'e yükselmiştir. TRC1 bölgesinde ise bu oran 15,8'dir. Kentsel alanlarda kadın işgücüne katılım oranları kırsal alanlara göre daha düşüktür. Ancak kadınların işgücüne katılım oranlarının kırsal alanlarda daha yüksek görünmesinin sebebi buradaki kadınların ücretsiz aile işçisi olarak çoğunlukla tarım sektöründe çalışıyor olmalarıdır. Türkiye genelinde kadınlara ait istihdam oranı 2011 yılı için %25,6 iken bu oran 2012 yılında 26,3'e yükselmiştir. TRC1 bölgesinde ise bu oran 14,2'dir

Kadınlar arasında işsizlik oranı 2012 yılı için Türkiye genelinde 10,8 iken bu oran TRC1 bölgesinde 10,1 seviyesindedir.

Tablo 24: Geniş Yaş Grubuna Göre Kadınlara Ait İşgücü Piyasası Göstergeleri (15+ yaş), 2012.

KADIN	Türkiye	TRC1
15+ nüfus (Bin)	27.773	841
İşgücüne katılım (%)	29.5	15.8
İstihdam (%)	26.3	14.2
İşsizlik (%)	10.8	10.1

Kaynak: (TÜİK)

2012 verilerine göre bölgede çalışan 120 bin kadının %37,4'ü Hizmet sektöründe, %19,9'u sanayi sektöründe ve %42,7'si da tarım sektöründe istihdam edilmiştir.

Tablo 25: Sektörlere Göre İstihdam Oranı, (%), 2012

SEKTÖR	Türkiye	TRC1
Hizmet	45,8	37,4
Sanayi	14,9	19,9
Tarım	39,3	42,7

Kaynak: (TÜİK)

İşgücü Piyasasında Gençler

İstihdam, aktif nüfusun, bir ücret karşılığında çalıştırılması demektir. Birleşmiş Milletlerin standart tanımına göre genç nüfus, 15-24 yaş grubunu kapsamaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) istatistiklerinde de 15-24 yaş grubu genç nüfus olarak tanımlanmıştır. 15 yaşından küçük nüfusun çalışması ise çocuk istihdamı olarak tanımlanmaktadır.

Genç istihdamı dünyanın diğer bölgelerinde olduğu gibi ülkemizin ve ilimizin de en önemli sorunlarının başında gelmektedir.

Türkiye genelinde işgücü piyasasındaki endişe verici bir diğer unsur gençlerin istihdamı ve genç işsizliğidir.

Sosyo-gelişmişlik açısından bakıldığında yine Gaziantep'in diğer illere göre gelişmiş olması oldukça yoğun göç almasına sebep olmaktadır. Bundan dolayı, bölge oldukça genç bir nüfusa sahip olmakla birlikte aynı zamanda vasıfsız ve eğitimsiz işgücü barındırmaktadır. Genç işsizliği konusu Türkiye'de olduğu gibi TRC1 Bölgesi'nde de önemli bir sorundur.

Özellikle işsizlik göstergelerinin genç nüfusta yoğunlaşması, sorunun bir an önce çözüm üretilmesi gereken bir noktada olduğunu göstermektedir. Ayrıca işsizlik sosyal sorunlarda doğurduğu için toplumsal yapıyı direkt olarak olumsuz etkilemektedir.

Genç nüfusa (15-24) baktığımızda TRC1 bölgesinde 2012 yılı itibariyle 447 bin genç bulunmaktadır. Bu sayının 151 bini işgücünde, 296 bini işgücüne dahil olmayan nüfus, 127 bini istihdamda ve 25 bini de işsiz konumundadır.

2012 yılı verileri ışığında TRC1 bölgesindeki gençlerin (15-24 yaş grubu) işgücü piyasasındaki yerine bakıldığında, gençlerin işgücüne katılım oranının %33,9 ve istihdam

oranının %28,3 olduğu görülmektedir. TRC1 bölgesindeki gençlerin (15-24 yaş grubu) işsizlik oranı bir önceki yıl %28,8 iken bu oran 2012 yılında %16,4'e gerilemiştir. TRC1 bölgesindeki gençlerin (15-24 yaş grubu) işsizlik oranı Türkiye genelindeki işsizlik oranından düşüktür.

Genç istihdamı, dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi ülkemizin de en önemli sorunlarının başında gelmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verilerine göre, 2012 yılı itibariyle 15-24 yaş grubundaki nüfus 11 milyon 574 bin kişi olup bunun 4 milyon 422 bini işgücü piyasasında yer almıştır. Aynı yıl içerisinde 15-24 yaş grubu nüfusun 3 milyon 647 bini istihdam edilmiştir. Türkiye'de genç işsizliği, genel işsizliğin iki katına yakındır.

Tablo 26: Geniş Yaş Grubuna Göre Gençlere Ait İşgücü Piyasası Göstergeleri, 2012.

GENÇ	15-24 Yaş	
	TRC1	**Türkiye**
Geniş yaş grubuna göre nüfus (bin)	447	11.574
İşgücüne katılım (%)	33,9	38.2
İstihdam (%)	28,3	31.5
İşsizlik (%)	16,4	17.5

Kaynak: (TÜİK)

Günümüzde, genç nüfusun istihdamını sağlamak için ekonomik büyüme tek başına yeterli değildir. Bu nedenle, istihdam dostu büyümenin yanı sıra, işgücü piyasası reformlarına, yeni teknolojilerin istihdam yaratıcı özelliğinden etkin yararlanmaya, girişimciliğin desteklenmesine, aktif işgücü piyasası politikalarının etkin uygulanmasına ihtiyaç vardır.

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İŞKUR son yıllarda işgücü piyasasında artan etkinliği sayesinde kamuoyunda adından sıkça söz ettirmeye ve daha kaliteli hizmet sunmaya başlamıştır. Bu etkinliğin ve kalitenin bir göstergesi de istatistiksel verilerdir.

İŞKUR istatistikleri İŞKUR'a kayıtlı kesim itibariyle mevcuttur ve Adıyaman genelinde başvuruları, kayıtlı işgücü ve kayıtlı işsizlerin cinsiyet, yaş, eğitim, meslek gibi özelliklerini ve açık işlerin sektörel ve mesleki dağılımlarını içermesi açısından önemli göstergelerdir.

2012 yılında İŞKUR'a hizmetlerinden yararlanmak amacı ile 27 bin 43 kişi Kuruma başvurmuştur. İŞKUR'a kayıtlı toplam işsiz sayısı 33 bin 900 kişidir. 2012 yılında açık iş sayısı 4 bin 955'tir. 2012 yılında 4 bin 229 kişi İŞKUR aracılığı ile işe yerleştirilmiştir. İŞKUR tarafından 2012 yılında düzenlenen toplam 178 programa, 5 bin 39 kursiyer katılmıştır. 2012 yılında İşsizlik ödeneği almayı hak eden kişi sayısı ise bin 278'dir.

İŞKUR'a Başvurular

2008-2012 Yılları arasında cinsiyet kırılımında toplam başvuru sayısındaki değişimi gösteren grafiğe göre başvuru sayısı her yıl bir önceki yıla göre artış olduğu görülmektedir.

2008 ve 2012 yılına ait mevcut istatistikler incelendiğinde, Adıyaman'da 2008 yılında 8.612 kişi tarafından kuruma başvuru yapılmış ve 2012 yılında ise İŞKUR'a hizmetlerinden

yararlanmak amacı ile 27 bin 43 kişi başvurmuştur. Başvuru sayısı 2008 yılına göre 3 kat oranında artmıştır.

Kuruma 2008 yılında %23,2'si (1.996 kişi) kadın, %76,8'i (6.616 kişi) erkek başvuru yaparken bu oran 2012 yılında %29,2'si (7.907 kişi) kadın, %70,8'i (19.136 kişi) erkek olmuştur. Yani, 2012 yılına gelindiğinde kadın başvuru oranında artış olmuş ve erkek başvuru oranında ise azalma olmuştur. Bu durum Kadınların işgücü piyasasına her geçen yıl artarak girdiklerini göstermektedir. 2013 yılı eylül ayı itibariyle 16.403 kişi iş başvurusu yapmıştır.

Tablo 27: 2008-2012 Yılları arasında cinsiyet kırılımında başvuru sayısındaki değişim

ADIYAMAN			
	Erkek	**Kadın**	**Toplam**
2008	6.616	1.996	8.612
2009	6.681	3.046	9.727
2010	6.603	3.864	10.467
2011	9648	5267	14915
2012	19136	7907	27043

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında başvuranların %48'i (12 bin 942 kişi) "ilköğretim",% 29'u (7 bin 720 kişi) "ortaöğretim" ve %7'si de "ön lisans" (bin 926 kişi) ve %4'ü "lisans" (bin 118 kişi) mezunudur.

İŞKUR'a başvuruların %10'u (2 bin 823 kişi) okuryazar olanlardan oluşmaktadır. 2012 yılı itibariyle başvurularda dikkati çeken husus; eğitim seviyesi düşük olanların başvurular içerisinde çoğunlukta olduğudur.

Tablo 28: Eğitim Durumuna Göre Başvurular, Adıyaman, (2012)

EĞİTİM DURUMU			
	Erkek	**Kadın**	**Toplam**
Okuma yazma bilmeyenler	243	243	486
Okur-yazar olanlar	1.990	833	2.823
İlköğretim	9.787	3.155	12.942
Ortaöğretim (lise ve dengi)	5.239	2.481	7.720
Önlisans	1.110	816	1.926
Lisans	750	368	1.118
Yüksek lisans	16	11	27
Doktora	1	0	1
Toplam	**19.136**	**7.907**	**27.043**

Kaynak: İŞKUR

Başvuru yapanların mesleklerine göre dağılımına baktığımızda ilk on meslekte 3 mesleğin hem Türkiye hem de Adıyaman'da ilk üç sırada yer aldığını görüyoruz. Ortak olan meslekler; Beden İşçisi (Genel), Büro Memuru(Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik)'dir.

2012 yılında başvuru yapanlar içerisinde en fazla Beden İşçisi (Genel) Türkiye için 572 bin 862 kişi iken Adıyaman için 15.212 kişi ile ilk sıradadır.

Tablo 29: En Fazla Başvuru Alınan ilk 10 Meslek (2012)

Türkiye		Adıyaman	
MESLEKLER	**SAYI**	**MESLEKLER**	**SAYI**
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	572.862	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	15.212
BÜRO MEMURU (GENEL)	100.687	BÜRO MEMURU (GENEL)	1.715
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	86.976	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	679
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	53.649	BÜRO MEMURU (İDARİ İŞLER)	612
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	47.515	BEDEN İŞÇİSİ-BİNA İNŞAATI	546
SEKRETER	36.929	MAKİNECİ (DİKİŞ)	281
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	33.993	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	200
ÖN MUHASEBECİ	30.406	GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	190
GARSON (SERVİS ELEMANI)	27.132	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	178
MUHASEBECİ	25.799	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	152
Diğer meslekler	1.280,377	Diğer meslekler	7.278
Toplam	**2.296,325**	**Toplam**	**27.043**

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'a Kayıtlı İşsizler

2008-2012 Yılları arasında cinsiyet kırılımında toplam işsizlik sayısındaki değişimi gösteren grafiğe göre başvuru sayısı her yıl bir önceki yıla göre artış olduğu görülmektedir.

2008 ve 2012 yılına ait mevcut istatistikler incelendiğinde, Adıyaman'da 2008 yılındaki işsiz sayısı7.953 kişi iken 2012 yılında ise İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 33.900 kişi olmuştur. İşsiz sayısı 2008 yılına göre 4 kat oranında artmıştır. 2013 yılı eylül ayı itibariyle kayıtlı işsiz sayısı 36.128 kişi olmuştur.

2008 yılındakuruma kayıtlı işsizlerin %22,4'ü (1.779 kişi) kadın, %77,6'sı (6.174 kişi) erkek işsizlerden oluşurken bu oran 2012 yılında %34,4'ü (11.653 kişi) kadın, %65.6'sı (22.247 kişi) erkek işsizlerden oluşmuştur. Yani, 2012 yılına gelindiğinde kadın işsiz oranında artış olmuş ve erkek işsiz oranında ise azalma olmuştur. Bu durum Kadınların işgücü piyasasına her geçen yıl artarak girdiklerini göstermektedir.

Tablo 30: 2008-2012 Yılları arasında cinsiyet kırılımında işsizlik sayısındaki değişim

Adıyaman	Kayıtlı İşsizler		
	Erkek	Kadın	Toplam
2008	6.174	1.779	7.953
2009	8.596	3.217	11.813
2010	7.715	2.581	10.296
2011	15.468	7.687	23.155
2012	22.247	11.653	33.900

Kaynak: İŞKUR

Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımına baktığımızda; 2012 yılında kayıtlı olan işsizlerin sahip olduğu ilk 10 meslekten 3 tanesinin hem il bazında hem de Türkiye genelinde mevcut olduğunu görmekteyiz. Beden İşçisi (Genel), Büro Memuru (Genel), Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri ortak olan mesleklerdir. Mesleklerinin sıralaması dahi aynıdır.

Tablo 31: En Fazla kayıtlı işsizin bulunduğu ilk 10 Meslek (2012)

Türkiye		Adıyaman	
MESLEK	SAYI	MESLEK	SAYI
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	580.621	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	19.089
BÜRO MEMURU (GENEL)	142.007	BÜRO MEMURU (GENEL)	2.585
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	92.007	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	1.028
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	47.614	BÜRO MEMURU (İDARİ İŞLER)	591
SEKRETER	46.050	BEDEN İŞÇİSİ-BİNA İNŞAATI	590
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	45.512	BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	302
ÖN MUHASEBECİ	38.206	DİĞER SONDAJCILAR VE İLGİLİ İŞÇİLER	296
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	35.912	GÜVENLİK GÖREVLİSİ (SİLAHLI)	287
MUHASEBECİ	32.002	MAKİNECİ (DİKİŞ)	192
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	26.951	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	187
Diğer meslekler	1.285.380	Diğer meslekler	8.753
Toplam	**2.372.262**	**Toplam**	**33.900**

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin bekleme sürelerine göre dağılımına baktığımızda; kayıtlı işsizlerin % 30.7'si (10 bin 399 kişi) 1 yıldan fazla 2 yıldan az süre ile beklemekte, % 30.3'ü (10 bin 282 kişi) 6 aydan fazla 12 aydan az süre ile beklemekte, % 18'i (6 bin 90 kişi) 3 aydan fazla 6 aydan az süre ile beklemekte, % 6.9'u (2 bin 327 kişi) 2 yıldan fazla 3 yıldan az süre ile beklemekte, % 5.8'i (bin 963 kişi) 3 yıldan fazla süre ile beklemekte, % 3.5'i (bin 197 kişi) 30 gün ve daha az süre ile beklemekte, % 2.9'u (994 kişi) 1 aydan fazla 2 aydan az süre ile beklemekte, % 1.9'u ise 2 aydan fazla 3 aydan az süre ile beklemektedir. 1 yıl ve daha fazla süredir işsiz olanları "uzun süreli işsiz" kategorisinde değerlendirirsek İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin % 43'ü (14 bin 689 kişi) uzun süreli işsizdir.

Tablo 32: Kayıtlı İşsizlerin Bekleme Sürelerine göre dağılımı, (bin), (2012)

30 GÜN VE AZ	1 - 2 AY	2 - 3 AY	3 - 6 AY	6 - 12 AY	1 - 2 YIL	2 - 3 YIL	3+ YIL	TOPLAM
1197	994	648	6.090	10.282	10.399	2.327	1.963	33.900

Kaynak: İŞKUR

Şekil 17: Kayıtlı İşsizlerin Bekleme Sürelerine göre dağılımı, (2012)

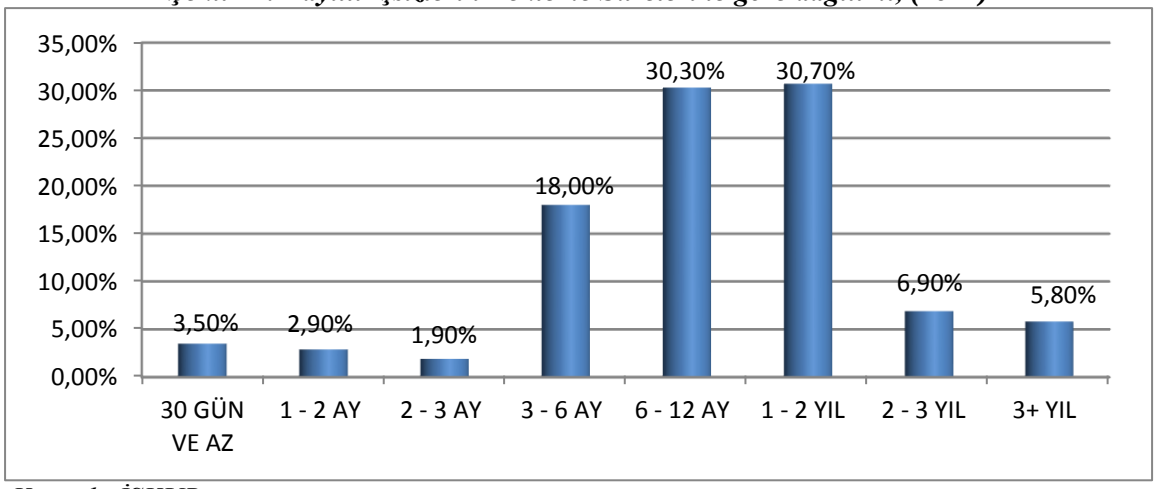

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin (33 bin 900 kişi) % 21.5'i (7 bin 284 kişi) 25-29 yaş aralığında bulunmaktadır. % 20'si (6 bin 773 kişi) 20-24 yaş aralığında bulunmaktadır. Bunu % 17.7 ile (6 bin 5 kişi) 30-34 yaş aralığında yer alan grup izlemektedir. Genç işsizler olarak tabir edilen 15-24 yaş aralığındaki işsizlerin; toplam kayıtlı işsizler içerisindeki oranı

% 23 (7 bin 775 kişi)'tür. İŞKUR'a kayıtlı 65 yaş ve üstü 135 işsiz bulunmaktadır. 2012 yılında İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin % 34.4'ü (11 bin 653 kişi) kadın ve %65.6'sı (22 bin 247 kişi) erkek nüfustan oluşmaktadır.

Tablo 33: Yaş Gruplarına Göre Kayıtlı İşsizlerin Dağılımı (2012)

Yaş grubu	Erkek	Kadın	Toplam	%
15-19	564	438	1.002	3,0%
20-24	4.012	2761	6.773	20,0%
25-29	4.771	2513	7.284	21,5%
30-34	4.079	1926	6.005	17,7%
35-39	3.051	1505	4.556	13,4%
40-44	2.379	1182	3.561	10,5%
45-49	1.813	656	2.469	7,3%
50-54	938	339	1.277	3,8%
55-59	451	146	597	1,8%
60-64	117	124	241	0,7%
65+	72	63	135	0,4%
Toplam	22.247	11.653	33.900	100,0%

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin (33 bin 900 kişi) % 47.8'i (16 bin 212 kişi) ilköğretim mezunudur. % 28.8'i (9 bin 766 kişi) ortaöğretim mezunudur. Bunu % 7.7 (2 bin 625 kişi) ile önlisans ve yine % 4 (bin 342 kişi) ile lisans mezunları takip etmektedir. Toplamda İŞKUR'a kayıtlı 30 yüksek lisans mezunu ve 1 doktora mezunu işsiz bulunmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı işsizler içerisinde erkeklerin eğitim düzeyi kadınların eğitim düzeyinden daha yüksektir.

Tablo 34: Kayıtlı İşsizlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı (2012)

Eğitim Durumu	Erkek	Kadın	Toplam	%
Okur yazar olmayan	335	443	778	2,3%
Okur yazar	2.038	1.108	3.146	9,3%
İlköğretim	1.1372	4.840	16.212	47,8%
Ortaöğretim (lise ve dengi)	6.198	3.568	9.766	28,8%
Önlisans	1.413	1.212	2.625	7,7%
Lisans	870	472	1.342	4,0%
Yüksek lisans	20	10	30	0,1%
Doktora	1	0	1	0,0%
Toplam	22.247	11.653	33.900	100,0%

Kaynak: İŞKUR

Açık İşler

2008 ve 2012 yılına ait mevcut istatistikler incelendiğinde, Adıyaman'da 2008 yılındaki açık iş sayısı 427 kişi iken 2012 yılında ise açık iş sayısı 4.955 kişi olmuştur. İşsiz sayısı 2008 yılına göre 10 kat oranında artmıştır.

Tablo 35: 2008-2012 Yılları arasında Açık İşSayısı, Adıyaman

Yıl İçinde Alınan Açık İş					
YILLAR	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**
	Toplam	Toplam	Toplam	Toplam	Toplam
ADIYAMAN	427	857	916	2.008	4.955

Kaynak: İŞKUR

Son yıllarda İŞKUR'un işgücü talebini kuruma çekme çalışmaları sonucu kuruma gelen açık işlerde görünür bir artış olmuştur. Bu artış, hem kamu (2645 açık iş) hem de özel sektörde (2310 açık iş) olmuştur. İŞKUR'un etkin işyeri ziyaretleri sonucu işverenlerin artık işgücü talebini İŞKUR üzerinden karşılayabildiği söylenebilir. Etkin işgücü piyasası talep araştırmaları sonucu bu artışın devam edeceği görülmektedir. 2013 yılı eylül ayı itibariyle açık iş sayısı 4.798 kişi olmuştur.

En fazla açık işin bulunduğu mesleklere baktığımızda ilk on meslekte iki mesleğin hem Türkiye hem de Adıyaman'da ilk iki sırada yer aldığını görüyoruz. Ortak olan meslekler; Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik)dir.

2012 yılında en fazla açık işin bulunduğu meslekler içerisinde en fazla Beden İşçisi (Genel) Türkiye için 366.718 kişi iken Adıyaman için 1.958 kişi ile ilk sıradadır.

Tablo 36: En Fazla açık işin bulunduğu ilk 10 Meslek (2012)

Türkiye		Adıyaman	
MESLEK	SAYI	MESLEK	SAYI
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	366.718	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1958
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	48.132	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	1.375
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	43.931	MAKİNECİ (DİKİŞ)	480
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	22.153	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	256
BÜRO MEMURU (GENEL)	20.913	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	95
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	20.446	GARSON (SERVİS ELEMANI)	67
MAKİNECİ (DİKİŞ)	18.058	KALİTE KONTROLCÜ	54
GARSON (SERVİS ELEMANI)	15.768	BİLGİSAYAR OPERATÖRÜ	50
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	13.197	OVERLOK MAKİNESİ OPERATÖRÜ	39
REYON GÖREVLİSİ	11.054	ÖN MUHASEBECİ	34
Diğer meslekler	411.434	Diğer meslekler	547
Toplam	**991.804**	**Toplam**	**4.955**

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR tarafından 2012 yılında alınan açık işlerin 9 ana meslek grubuna göre dağılımına baktığımızda; Hem Adıyaman (%67,7) hem de Türkiye (%51,1) için ilk sırada nitelik gerektirmeyen meslek grubu yer almaktadır ve bu meslek grubunda açık iş sayısı Adıyaman'da 3 bin 357 iken Türkiye'de 506.818 kişidir. Bunu % 11,8 ile (583 açık iş) Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu takip etmektedir. En az açık iş alınan meslek grubu ise yöneticiler meslek grubudur.

Tablo 37: Ana Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin dağılımı (2012)

MESLEK GRUBU	Adıyaman		Türkiye	
	SAYI	%	SAYI	%
Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar	347	7,0%	78.182	7,9%
Hizmet ve satış elemanları	281	5,7%	118.845	12,0%
Nitelik gerektirmeyen meslekler	3.357	67,7%	506.818	51,1%
Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları	0,0	0,0	5.371	0,5%
Profesyonel meslek mensupları	66	1,3%	34.754	3,5%
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	210	4,2%	102.277	10,3%
Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları	110	2,2%	47.770	4,8%
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar	583	11,8%	95.453	9,6%
Yöneticiler	1	0,0%	2.334	0,2%
Toplam	**4.955**	**100,0%**	**991.804**	**100,0%**

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında İŞKUR tarafından alınan açık işlerin iktisadi faaliyetlere (NACE Rev.2) göre dağılımına baktığımızda; toplam açık işin % 33,1'i (bin 641 açık iş) idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe bulunmaktadır. Bunu % 17,8 (881 açık iş) ile toptan ve perakende ticaret sektörü izlemektedir. Eğitim 710 açık iş, diğer hizmet faaliyetlerinde ise 659 açık iş bulunmaktadır. En az açık iş Finans ve sigortafaaliyetleri sektöründe bulunmaktadır ve sayısı yalnızca 2'dir.

Tablo 38: İktisadi Faaliyetlere Göre Açık İşler (2012)

İKTİSADİ FAALİYET (NACE REV.2)	Adıyaman		Türkiye	
	SAYI	%	SAYI	%
Bilgi ve iletişim	55	1,1	44.039	4,4
Diğer hizmet faaliyetleri	659	13,3	90.243	9,1
Eğitim	710	14,3	38.251	3,9
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	153	3,1	7.329	0,7
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	0,0	11.188	1,1
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0,0	902	0,1
Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri;	0	0,0	528	0,1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1.641	33,1	85.594	8,6
İmalat	881	17,8	336.449	33,9
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	22	0,4	14.071	1,4
İnşaat	101	2,0	53.393	5,4
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	15	0,3	10.089	1,0
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	38	0,8	53.282	5,4
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	38	0,8	4.144	0,4
Madencilik ve taş ocakçılığı	56	1,1	8.243	0,8
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	54	1,1	66.264	6,7
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	181	3,7	15.159	1,5
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	243	4,9	15.916	1,6
Toptan ve perakende ticaret	74	1,5	94.621	9,5
Ulaştırma ve depolama	32	0,6	42.050	4,2
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri		0,0	49	0,0
Toplam	**4.955**	**100**	**991.804**	**100**

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında İŞKUR tarafından alınan açık işlerin sosyal durumlarına göre dağılımına baktığımızda; toplam açık işlerin % 94,7'si (4 bin 691 açık iş) normal, % 5,2'si (260 açık iş) özürlü ve 0,1'i (4 açık iş) ise eski hükümlü açık iş kapsamındadır.

İşe Yerleştirmeler

İŞKUR'un işe yerleştirmeleri alınan açık işlere ve Kuruma kayıtlı işsizlere bağlıdır. İŞKUR ancak kendine gelen taleplere elindeki portföyden işe yerleştirme yapmaktadır. Bu açıdan bakıldığında Kurumun işe yerleştirmelerini kendi kayıtları etkilemektedir. En fazla Beden İşçisi mesleğinde açık iş geliyorsa ve kayıtlarda da bu meslekte eleman bulunuyorsa en fazla işe yerleştirme Beden İşçisi mesleğinde olmaktadır.

2008-2012 Yılları arasında cinsiyet kırılımında işe yerleştirme sayısındaki değişimi gösteren grafiğe göre işe yerleştirme sayısında her yıl bir önceki yıla göre artış olduğu görülmektedir. Son yıllarda İŞKUR'un işgücü talebini kuruma çekme çalışmaları sonucu kurumun açık işe

yerleştirme göstergelerinde de görünür bir artış olmuştur. Bu artış, İŞKUR'un özel sektör işverenlerinin işgücü ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla başlattığı yeni hizmetlerinin sonucudur.

2008 ve 2012 yılına ait mevcut istatistikler incelendiğinde, Adıyaman'da 2008 yılındaki işe yerleştirme sayısı 337 kişi iken 2012 yılında ise İŞKUR'un işe yerleştirme sayısı 4.229 kişi olmuştur. İşsiz sayısı 2008 yılına göre 12 kat oranında artmıştır. 2013 yılı eylül ayı itibariyle işe yerleştirme sayısı 1.429 kişi olmuştur.

2008 ve 2009 yıllarında işe yerleştirmede kadın sayısı fazla iken 2010-2012 yıllarında kadın işe yerleştirme sayısında azalış olurken ve erkek işe yerleştirme sayısında ise artış olmuştur.

Tablo 39: 2008-2012 Yılları arasında cinsiyet kırılımında işe yerleştirme sayısındaki değişimi,

Adıyaman	İşe Yerleştirme		
	Erkek	**Kadın**	**Toplam**
2008	116	221	337
2009	301	417	718
2010	800	103	903
2011	1.453	248	1.701
2012	3.307	922	4.229

Kaynak: İŞKUR

2012 yılına ait mevcut istatistikler incelendiğinde, Adıyaman'da kuruma 27.043 kişi başvuru yapmış ancak, 4.229 kişi iş gücü piyasasına giriş yapmıştır. Bu sayının 2750'si kamu ve 1479'u da özel sektörde işe yerleştirilmiştir. Toplam başvuru içerisinde işe yerleştirilenlerin oranı %15,6 civarındadır.

2012 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin % 53,3'ü (2 bin 255 kişi) ilköğretim mezunudur. % 28,8'i (1.219 kişi) ortaöğretim mezunu, % 8,2'si ön lisans (346 kişi) mezunu, % 2,6'sı ise lisans mezunu (108 kişi) ve yine % 6,7'si (282 kişi) okuryazardır.

İŞKUR tarafından 2012 yılında işe yerleştirilenlerin % 78,2'si (3 bin 307 kişi) erkek ve 21,8'i (922 kişi) kadındır.

Tablo 40: Eğitim Durumlarına Göre İşe Yerleştirme (2012)

EĞİTİM DURUMU	ERKEK	KADIN	TOPLAM	%
Okuryazar olmayan	8	7	15	0,4%
Okuryazar	204	78	282	6,7%
İlköğretim	1.890	365	2.255	53,3%
Ortaöğretim (lise ve dengi)	922	297	1.219	28,8%
Önlisans	201	145	346	8,2%
Lisans	79	29	108	2,6%
Yüksek lisans	3	1	4	0,1%
Doktora	0	0	0	0,0%
TOPLAM	3.307	922	4.229	100,0%

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında en fazla işe yerleştirilenlerin ilk 10 mesleğe göre dağılımına baktığımızda; En fazla işe yerleştirilenlerin bulunduğu mesleklere baktığımızda ilk on

meslekte iki mesleğin hem Türkiye hem de Adıyaman'da ilk iki sırada yer aldığını görüyoruz. Ortak olan meslekler; Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik)'dir.

2012 yılında en fazla işe yerleştirilenlerin bulunduğu meslekler içerisinde en fazla Beden İşçisi (Genel) Türkiye için 229.943 kişi iken Adıyaman için 1.619 kişi ile ilk sıradadır.

2012 yılında Adıyaman'da en fazla işe yerleştirme 1.619 ile Beden İşçisi (Genel) mesleğinde gerçekleşmiştir. Beden İşçisi(Genel) mesleğinde işe yerleştirilenlerin toplam işe yerleştirme içerisindeki oranı % 38,3'tür. Ardından % 35,4 (1.497 kişi) ile Beden İşçisi (Temizlik) mesleği ve % 6,1 (257 kişi) ile Çağrı Merkezi Görevlisi mesleği gelmektedir.

Tablo 41: En Fazla İşe Yerleştirmenin yapıldığı ilk 10 Meslek (2012)

Türkiye		Adıyaman	
MESLEK	SAYI	MESLEK	SAYI
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	229.943	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1.619
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	37.294	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	1.497
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	29.650	ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	257
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	13.308	MAKİNECİ (DİKİŞ)	246
SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	11.867	GÜVENLİK GÖREVLİSİ	93
BÜRO MEMURU (GENEL)	8.597	BİLGİSAYAR OPERATÖRÜ	50
REYON GÖREVLİSİ	8.267	GARSON (SERVİS ELEMANI)	45
ÇAĞRI MERKEZİ GÖREVLİSİ	8.152	OVERLOK MAKİNESİ OPERATÖRÜ	38
MAKİNECİ (DİKİŞ)	8.115	KALİTE KONTROLCÜ	31
KASİYER	6.740	DOĞAL GAZ TESİSATÇISI	30
Diğer meslekler	194.654	Diğer meslekler	323
Toplam	**556.587**	**Toplam**	**4.229**

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR tarafından 2012 yılında yapılan işe yerleştirmelerin 9 ana meslek grubuna göre dağılımına baktığımızda; Hem Adıyaman'da (% 73,9) hem de Türkiye'de (%57,2) ilk sırada nitelik gerektirmeyen meslek grubu yer almaktadır ve işe yerleştirme sayısı Adıyaman'da 3.125 iken Türkiye için bu sayı 318.556'dır.Görüldüğü gibi İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin çoğunluğu nitelik gerektirmeyen mesleğe sahip kişilerdir.

Tablo 42: Ana Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirmelerin dağılımı (2012)

	Adıyaman		Türkiye	
MESLEK GRUBU	SAYI	%	SAYI	%
Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar	327	7,7	41.534	7,5
Hizmet ve satış elemanları	231	5,5	65.913	11,8
Nitelik gerektirmeyen meslekler	3.125	73,9	318.556	57,2
Nitelikli tarim, ormancilik ve su ürünleri çalişanlari			3.514	0,6
Profesyonel meslek mensupları	58	1,4	15.074	2,7
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	113	2,7	44.493	8,0
Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları	77	1,8	17.646	3,2
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar	298	7,0	48.779	8,8
Yöneticiler			1.078	0,2
Toplam	**4.229**	**100**	**556.587**	**100**

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında İŞKUR tarafından yapılan işe yerleştirmelerin iktisadi faaliyetlere (NACE Rev.2) göre dağılımına baktığımızda; Adıyaman'da toplam işe yerleştirmenin % 38,3'ü (1.621 kişi) idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe iken Türkiye'de %28'i (155869 kişi) imalat sektöründedir. En az işe yerleştirme Adıyaman'da Finans ve sigorta faaliyetleri sektöründe gerçekleşmiştir. Bu sektörde işe yerleştirilenlerin sayısı yalnızca

1'dir.Türkiye'de ise en az işe yerleştirme, Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri sektöründe gerçekleşmiştir.

Tablo 43: İktisadi Faaliyetlere Göre İşe Yerleştirme (2012)

İKTİSADİ FAALİYET (NACE REV.2)	Adıyaman		Türkiye	
	SAYI	%	SAYI	%
Bilgi ve iletişim	50	1,2	33.892	6,1
Diğer hizmet faaliyetleri	612	14,5	54.364	9,7
Eğitim	707	16,7	33.418	6,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	7	0,2	4.710	0,9
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	0,0	6.901	1,2
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0,0	159	0,03
Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri	0	0,0	169	0,03
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1.621	38,3	59.440	10,7
İmalat	396	9,4	155.869	28
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	22	0,5	8.075	1,5
İnşaat	73	1,7	30.908	5,6
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	15	0,4	9.820	1,8
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	16	0,4	18.560	3,3
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	38	0,9	2.139	0,4
Madencilik ve taş ocakçılığı	40	0,9	4.160	0,8
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	172	4,1	40.497	7,3
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	172	4,1	13.446	2,4
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	239	5,7	12.966	2,3
Toptan ve perakende ticaret	31	0,7	44.626	8
Ulaştırma ve depolama	17	0,4	22.451	4,3
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	0	0,0	17	0,003
Toplam	**4.229**	**100**	**556.587**	**100**

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında Adıyaman'da İŞKUR tarafından yapılan işe yerleştirmelerin sosyal duruma göre dağılımına baktığımızda; toplam işe yerleştirmenin % 94,9'u (4 bin 12 kişi) normal işe yerleştirmedir. Özürlülerin toplam işe yerleştirme içerisindeki oranı % 5,1 (214 kişi) iken eski hükümlülerin oranı yalnızca % 0,1 (3 kişi)'dir.

İşsizlik Ödeneği

Adıyaman Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü verilerine göre 2012 yılında işsizlik sigortasına 2.199 kişi başvurmuş ve hak eden 1.278 kişiye ödeme yapılmıştır.

Tablo 44: İşsizlik ödeneği hak eden sayısı, (2012)

	İŞSİZLİK ÖDENEĞİ BAŞVURUSU	İŞSİZLİK ÖDENEĞİ HAKEDEN SAYISI		
		İŞSİZLİK ÖDENEĞİ KESİLEN	İŞSİZLİK ÖDENEĞİ BİTEN	ÖDEMESİ DEVAM EDEN
ADIYAMAN	2.199	398	337	543

Kaynak: İŞKUR

Adıyaman ili özelinde işsizlik ödeneği başvuru sayılarına öğrenim durumuna göre bakıldığında, en fazla başvurunun ilköğretim seviyesinde eğitimi olan işsizler tarafından yapıldığı görülmektedir. Bunu ortaöğretim mezunu işsizler takip etmektedir.

Tablo 45: Eğitim Durumlarına Göre İşsizlik Ödeneği Başvuruları (2012)

ÖĞRENİM DURUMU	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Okuryazar olmayan	18	8	26
Okuryazar	132	42	174
İlköğretim	943	172	1.115
Ortaöğretim (lise ve dengi)	503	135	638
Önlisans	95	36	131
Lisans	88	25	113
Yüksek lisans	1	1	2
Doktora	0	0	0
Toplam	**1.780**	**419**	**2.199**

Kaynak: İŞKUR

2012 yılı itibariyle yaş gruplarına göre işsizlik ödeneği başvurularına bakıldığında, Adıyaman ilinde toplam 2.199 başvurunun olduğu görülmektedir. İl özelinde en çok başvurunun 30-34 yaş grubu işsizler tarafından yapılmaktadır. Bunu 25-29 yaş grubuyla 35-39 yaş grubu izlemektedir.

Tablo 46: Yaş Gruplarına göre İşsizlik Ödeneği Hak Edenler (2012)

YAŞ GRUBU	TOPLAM
15-19	2
20-24	82
25-29	287
30-34	318
35-39	216
40-44	173
45-49	129
50-54	46
55-59	22
60-64	1
65+	2
Toplam	**1.278**

Kaynak: İŞKUR

<u>İŞKUR'un Mesleki Eğitim Faaliyetleri (Kurslar)</u>

Adıyaman ilinde 2012 yılında İŞKUR tarafından 10 program türünde toplam 178 program düzenlenmiştir. Bu programlara toplamda 5 bin 39 kursiyer katılmıştır. Katılımcıların % 76,5'i (3 bin 857 kişi) Erkek, % 23,5'ı (1.182 kişi) ise kadındır. Açılan programların % 38,8'i İşgücü Yetiştirme Kursu/TYÇP" kapsamında (2.861 kişi) ve % 7,3'ü GAPII TYÇP kapsamında (642 kişi) olup her iki programa toplamda 3.503kişi katılmıştır.

2012 yılında erkeklerin ve kadınların kursiyer olarak en fazla katıldığı kurs türü İşgücü Yetiştirme Kursu/TYÇP'dir. Bu program dahilinde toplamda 3.105 erkek ve 398 kadın kursiyer katılmıştır.

Adıyaman Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü 2012 yılında özürlülere yönelik 11 adet kurs açmış. Bu kurslara toplam 142 kişi katılmıştır. Hükümlülere yönelik ise 7 adet kurs açmış. Bu kurslara da toplam 77 kişi katılmıştır.

Tablo 47: Aktif İşgücü Piyasası Faaliyetleri, Adıyaman, 2012

KURS TÜRÜ	KURS SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
İŞ.YET.KURS/ İSTİHDAM GARANTİLİ	7	32	85	117
ÖZÜRLÜ KURSLARI	11	99	43	142
HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR	7	77	0	77
İŞ.YET.KURS/TYÇP	69	2.541	320	2.861
GAP II	2	111	152	263
GAP II TYÇP	13	564	78	642
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI(İEP)	19	39	32	71
GAP II/UMEM	17	177	154	331
GAP II/UMEM-İEP	25	138	199	337
UMEM PROJESİ	8	79	119	198
TOPLAM	**178**	**3.857**	**1.182**	**5.039**

Kaynak: İŞKUR

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo 48: İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012)

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	**Kapsamı**	**Period**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**	**GÖRÜŞME YAPILAN İŞYERİ**	
2007	50+ TÜM	15 EKİM - 30	İSCO 88- NACE	Yüz yüze	Toplam	**12.712**
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	**5.941**
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	**5.225**
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**53.164**
2013/I	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	15 Mayıs-30 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**87.719**

Kaynak: İŞKUR

Türkiye İş Kurumu, 2013 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında Türkiye genelinde 87.719 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır.

Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslararası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında;

[1] Genelleme yapılmamış işyeri sayısıdır.

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 31 Aralık 2013 ve 30 Haziran 2014 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2'de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Araştırma kapsamında Adıyaman ilinde faaliyet gösteren 792 işyerine gidilerek yüzyüze görüşme yapılmıştır. Araştırmaya cevap veren işyerlerinin %7,6'sı, 50 ve üzeri kişi çalıştıran işyerleridir.

Tüm işyerleri itibariyle toptan ve perakende ticaret sektörü (88 işyeri) başta gelirken ve bu sektörü inşaat sektörü (65 işyeri) takip etmektedir. 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinde sektör sıralaması yer değiştirmekte olup ilk sırada imalat sektörü(17 işyeri) yer almakta, ikinci sırada inşaat sektörü (10 işyeri) gelmektedir. 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinin 28,3 'ü imalatta, %16,6'sıinşaat sektöründedir. Bu iki sektörü yine idari ve destek hizmet faaliyetleri sektörü takip etmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre, bütün işyerleri açısından bakıldığında, 2013 yılı itibariyle Adıyaman ve Türkiye genelinde en fazla işyeri bulunan ilk üç sektör "*Toptan ve Perakende Ticaret*", "*İmalat*", "*İnşaat*" olmakla beraber ağırlıkları değişmektedir. Türkiye geneli bu üç sektör ağırlık oranı %66,7 iken Adıyaman ilinde bu oran %64,7'dir.

Adıyaman'da en fazla işletmeye sahip olan sektör %27,8'lik bir oranla "*Toptan Ve Perakende Ticaret*" iken Türkiye'de % 25,8'lik oranla en fazla işyeri "*İmalat*" sektöründedir. İkinci sırada ise Adıyaman'da %19,6'lık oranla "*İmalat*" sektörü gelirken Türkiye'de %24,7'lik oran ile "*Toptan ve Perakende Ticaret*" gelmektedir. Üçüncü sırayı Adıyaman'da %17,3 ve Türkiye genelinde ise %16,2 ile "*İnşaat"* sektörü almaktadır.

Şekil18: Adıyaman ve Türkiye'deki İşyerlerinin Sektörel Dağılımı, Adıyaman, 2013.

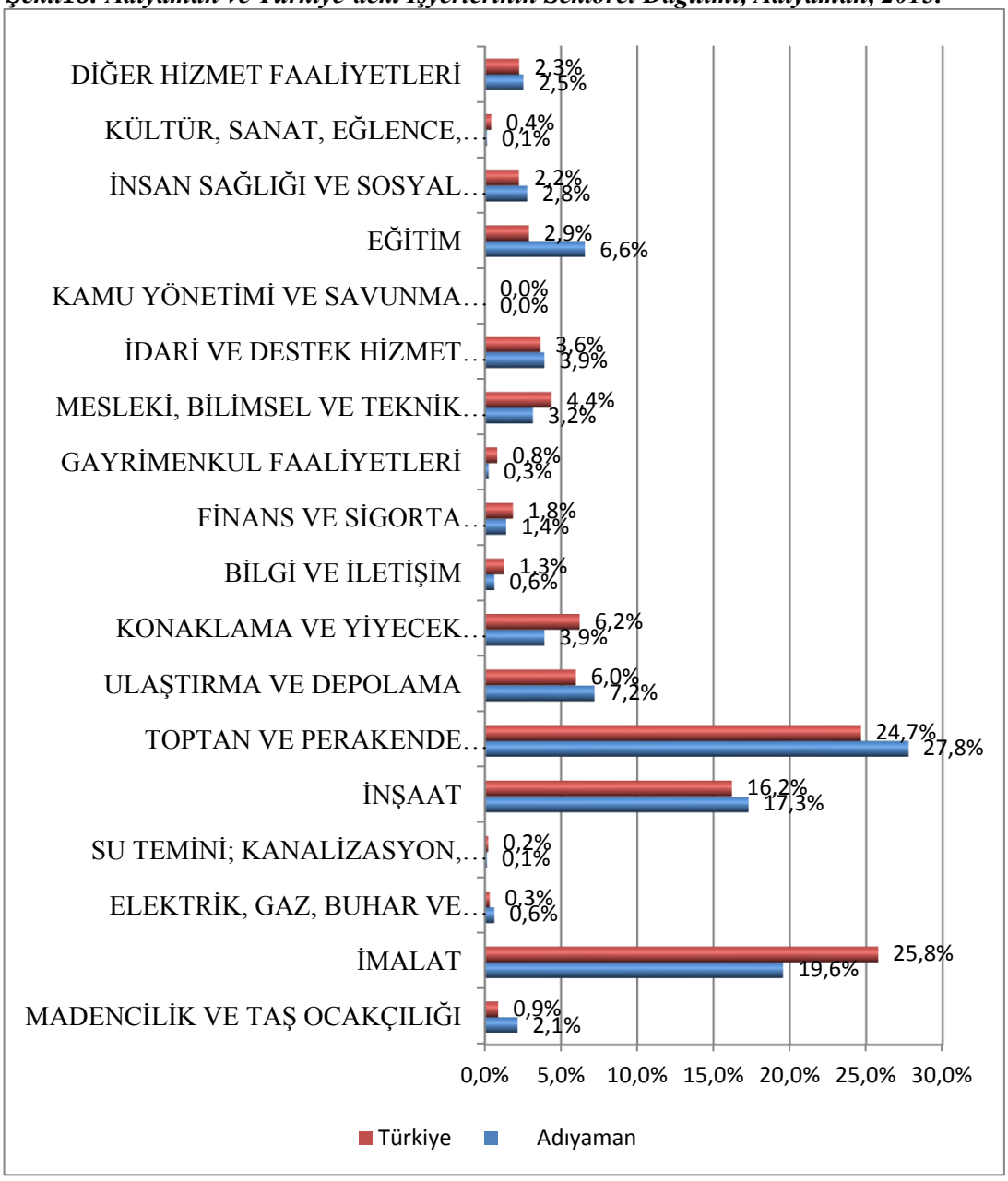

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

Mevcut İstihdam Dağılımı

Araştırma kapsamında Adıyaman'da 792 işyerinde toplam 17.085 kişi istihdam edilmiş ve erkeklerin istihdam oranı %82,4 (14.081 kişi), kadınların ise %17,6 (3004 kişi) dır. Türkiye genelinde ise 183.667 işyerinde 5.595.354 kişi istihdam edilmektedir. Türkiye'deki işyerlerinde çalışan kadınların oranı %23,1 ile Adıyaman istatistiklerinin üzerindedir. İşyerlerinde çalışan sayısının en yüksek olduğu sektör Adıyaman'da %32,7'likpayıyla, Türkiye'de %36'lık payıyla "*İmalat*" sektörüdür. Bunu Adıyaman'da %18,9 ile"*Toptan ve Perakende Ticaret*" izlerken bu oran Türkiye için %17'dir.

Tablo 49: Sektörlere Göre Çalışanların Dağılımı, 2013

Sektör	Adıyaman			Türkiye		
	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	2,4%	0,2%	2,0%	1,7%	0,3%	1%
İMALAT	28,7%	51,4%	32,7%	36,1%	33,9%	36%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	0,8%	0,2%	0,7%	0,7%	0,5%	1%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	0,0%	0,0%	0,0%	0,6%	0,2%	1%
İNŞAAT	16,7%	2,1%	14,2%	14,1%	3,6%	12%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	19,7%	15,2%	18,9%	16,4%	16,9%	17%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	7,4%	1,7%	6,4%	5,9%	2,7%	5%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	4,1%	2,3%	3,8%	5,0%	5,4%	5%
BİLGİ VE İLETİŞİM	0,4%	0,5%	0,5%	1,1%	1,8%	1%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	0,7%	1,1%	0,8%	1,5%	2,7%	2%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0,1%	0,0%	0,1%	0,6%	0,4%	1%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	1,8%	1,5%	1,7%	2,8%	4,6%	3%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	7,6%	5,3%	7,2%	8,2%	10,6%	9%
EĞİTİM	5,6%	7,2%	5,9%	1,8%	5,9%	3%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	2,4%	10,7%	3,8%	1,5%	7,7%	3%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	0,3%	0,0%	0,2%	0,3%	0,3%	0%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	1,1%	0,6%	1,0%	1,5%	2,5%	2%
Genel Toplam:	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100%

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

Sektörlerde çalışan sayıları oransal olarak cinsiyete göre incelendiğinde şusonuçlar çıkar;

Erkek çalışanlar için;

- Türkiye ve Adıyaman'da *"İmalat"* sektörü en çok istihdam sağlayan sektördür.

Adıyaman'da erkeklerin %28,7'sive Türkiye genelinde ise %36,1'i *"İmalat"* sektöründe çalışmaktadır.

Kadın çalışanlar için;

- Türkiye ve Adıyaman'da kadın çalışanlar içinde "*İmalat"* sektörü en çok istihdam sağlayan sektördür. İl genelinde kadınların %51,4'üve Türkiye genelinde ise %33,9'u "*İmalat"* sektöründe çalışmaktadır.

Tablo 50: Sektörlere Göre Erkek-Kadın Çalışan Oranları, Adıyaman, Türkiye, 2013.

	Erkek %		Kadın %	
	Adıyaman	Türkiye	Adıyaman	Türkiye
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	98,2%	96%	1,8%	4%
İMALAT	72,4%	78%	27,6%	22%
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	95,9%	84%	4,1%	16%
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	50,0%	93%	50,0%	7%
İNŞAAT	97,4%	93%	2,6%	7%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	85,9%	76%	14,1%	24%
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	95,4%	88%	4,6%	12%
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	89,3%	75%	10,7%	25%
BİLGİ VE İLETİŞİM	79,5%	67%	20,5%	33%
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	75,4%	64%	24,6%	36%
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	100,0%	82%	0,0%	18%
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	84,9%	67%	15,1%	33%
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	87,0%	72%	13,0%	28%
EĞİTİM	78,6%	51%	21,4%	49%
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	50,8%	40%	49,2%	60%
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	100,0%	78%	0,0%	22%
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	89,7%	66%	10,3%	34%
Genel Toplam:	**82,4%**	**77%**	**17,6%**	**23%**

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

Cinsiyete göre sektörel bazda çalışan sayıları incelendiğinde, sırasıyla kadınların enfazla istihdam edildiği sektörler, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, eğitim sektörü ve finans ve sigorta faaliyetleridir.

AÇIK İŞLER

Adıyaman İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında açık iş araştırmanın saha uygulaması sürecinde ziyaret edilen işyerlerinde işverenlerin "fiilen" ihtiyaç duydukları meslekleri ifade etmektedir. Açık iş yaratılmış, dolu olmayan veya yakında boşalacak olan pozisyonları tanımlar.

Adıyaman İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında ise Adıyaman ilinde işyerlerine yapılan ziyaretler neticesinde, referans dönemi (15 Mayıs-30 Haziran 2013) esas alınmak üzere, var olduğu öğrenilen açık iş sayısı 788'dir. Bu kapsamda işverenler İŞKUR'a değil, İŞKUR işverenlere ulaşmıştır.

Araştırma kapsamında, Adıyaman ilinde en fazla açık iş bulunan ilk üç sektör sırasıyla imalat, toptan ve perakende ticaret ve inşaat sektörleridir. İşyeri büyüklüğüne göre bakıldığında, 435 açık iş sayısıyla en fazla açık iş olan işyerleri 10-49 çalışanı olan işyerleridir.

Türkiye genelinde toplanan veriler göz önüne alındığında, ülke genelinde referans dönemi içerisinde toplam 258.082 açık iş talebi alınmıştır. Bu işlerin çoğunluğunu sırasıyla imalat, toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı ve inşaat sektörleri oluşturmaktadır.

Araştırma kapsamında açık iş oranı; mevcut açık iş sayısının mevcut istihdam/çalışan ve açık sayısının toplamına oranıdır[2]. Araştırma sonuçlarına göre, Adıyaman ilindeki açık iş oranı %4,4 ile Türkiye geneli ile aynıdır.

Sektörlere göre en yüksek açık iş oranı yüzde 7,0 ile İmalat sektöründe tespit edilmiştir. İmalat sektörünü yüzde 4,8 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü ve yüzde 4,7'lik açık iş oranı ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet faaliyetleri sektörü izlemektedir.

Adıyaman ilinde hiç açık iş olmayan sektörler "gayrimenkul faaliyetleri","kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor", "Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri","Kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik", "Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı" sektörleridir.

Tablo 51: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı, Açık İş Oranları (%)

SEKTÖRLER	Açık İş Sayısı		Açık İş Oranı	
	Türkiye	**Adıyaman**	**Türkiye**	**Adıyaman**
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	2.398	4	3,0	1,2
İMALAT	113.084	421	5,4	7,0
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	494	0	1,3	0,0
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	532	0	1,8	0,0
İNŞAAT	22.728	55	3,4	2,2
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	44.837	161	4,6	4,8
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	8.628	13	2,9	1,2
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	16.875	25	5,6	3,7
BİLGİ VE İLETİŞİM	2.814	2	3,8	2,5
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	2.064	2	2,1	1,6
GAYRİMENKUL FAALİYETLER	1.370	0	4,1	0,0
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	7.261	3	3,8	1,1
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	17.891	21	3,5	1,7
EĞİTİM	3.861	43	2,5	4,1
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	7.017	32	4,1	4,7
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	623	0	3,1	0,0
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	5.606	5	5,6	2,7
Genel Toplam:	**258.082**	**788**	**4,4**	**4,4**

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

Açık iş oranlarına dokuz ana meslek grubuna göre bakıldığında, Adıyaman ve Türkiye için en fazla açık işin Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar grubunda olduğu görülmektedir.

[2]Açık İş Oranı = (Açık İş Sayısı * 100) / (Mevcut istihdam/çalışanlar + Açık İş Sayısı).

Şekil 19: 9 Ana Meslek Grubunda Açık İş Oranları (%), Türkiye, Adıyaman

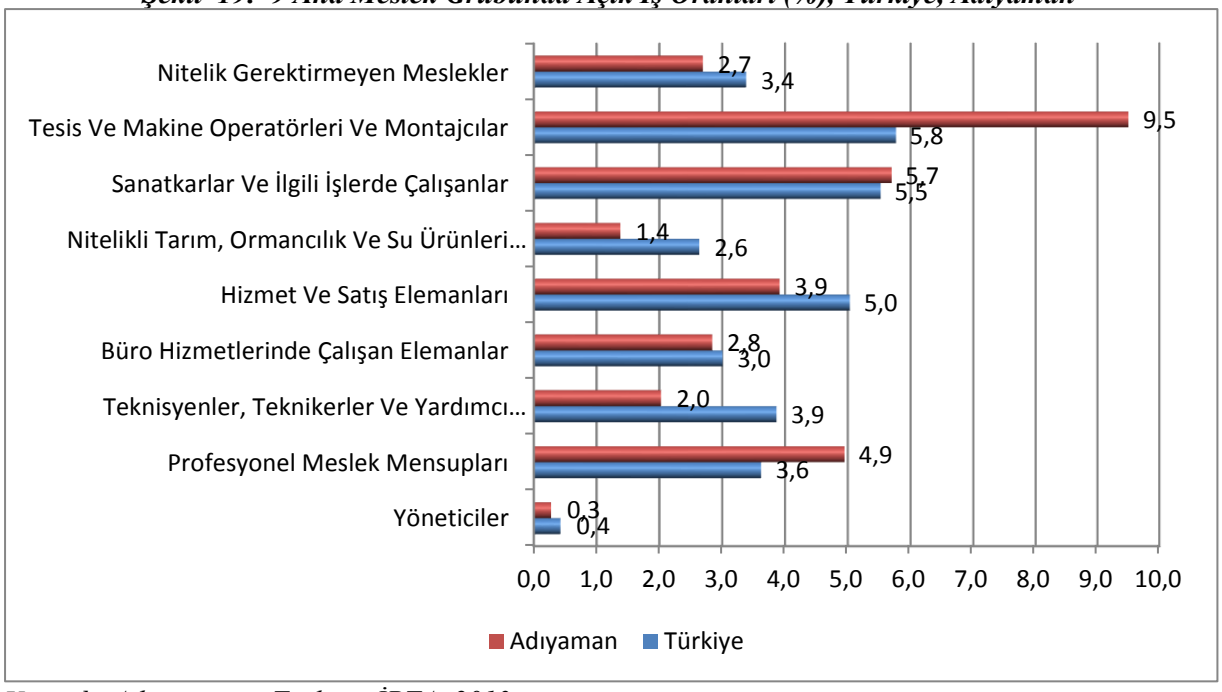

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

Adıyaman İPA sonuçlarına göre, ana mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayılarına bakıldığında, ilk sırada 325 kişilik ihtiyaçla Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar gelmektedir. İkinci sırada 125 kişiyle Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde Çalışanlar, üçüncü sırada ise 113 kişiyle Sanatkârlar ve İlgili İşlerde çalışabilecek olanlar bulunmaktadır.

Adıyaman İPA sonuçlarına göre, nitelik gerektirmeyen ana meslekler 2. sırada yer almaktadır. Bunun nedeni, işverenlerin nitelik gerektirmeyen mesleğe sahip çalışanları işgücü piyasasında kolaylıkla bulabilmesi, diğerlerini daha zor temin edebilmesi olabilir.

Şekil 20: Ana Mesleklerde İhtiyaç Duyulan Kişi Sayısı, Adıyaman

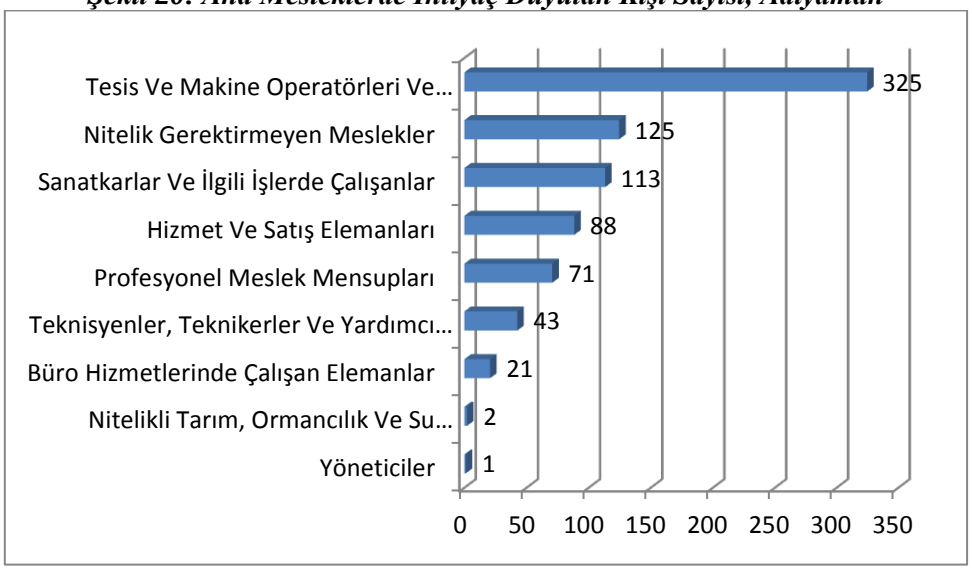

Kaynak: Adıyaman, İPTA, 2013

Araştırma kapsamında toplanan açık işlerin mesleklere göre sıralaması yapıldığında Türkiye'de makineci (dikiş)ilk sırada yer alırken Adıyaman'da iplikçi (Ring/Water/wargel)

ilk sırada yer almaktadır. Bu sırayı Türkiye'de beden işçisi (genel) ve Güvenlik Görevlisi izlerken Adıyaman'da makineci(dikiş) ve beden işçisi (genel) meslekleri izlemektedir.

Beden işçisi (genel) meslek grubunun büyük bir çoğunluğunun belirli bir meslek tanımına girmeyen işverenin tanımlamakta sıkıntı çektiği nitelik gerektirmeyen ve düşük ücretli istihdam edilen meslek olabileceği düşünülmektedir.

Tablo 52: Meslek Bazında Açık İş Sıralamasında İlk 15 Meslek

Türkiye	Adıyaman
Makineci (Dikiş)	İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)
Beden İşçisi (Genel)	Makineci (Dikiş)
Güvenlik Görevlisi	Beden İşçisi (Genel)
Garson (Servis Elemanı)	Örgü Makinası Operatörü
Temizlik Görevlisi	Mermer İşçisi
Ortacı	Pazarlamacı
Gaz Altı Kaynakçısı	Beden İşçisi (Temizlik)
Satış Danışmanı	Kasiyer
Pazarlamacı	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)
Çağrı Merkezi Görevlisi	Garson (Servis Elemanı)
Komi (Garson Yardımcısı)	Overlok Makinesi Operatörü
Şoför-Yük Taşıma	Kimyager
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	Okul Öncesi Öğretmeni
Ütücü	Beden İşçisi (İnşaat)
Depo Hamalı	Direksiyon Eğitmeni

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

Türkiye genelinde, iş gücüne dahil olmak isteyen bireylerde en fazla aranan nitelik, fiziksel ve bedensel yeterlilik ile birlikte mesleki bilgi yeterliliğidir. Fiziki beceri ve mesleki bilginin en fazla arandığı mesleklerin başında beden işçisi, inşaat kalıpçısı, makineci (dikişçi) ve güvenlik görevlisi gelmektedir.

Meslek ayrımı yapılmadan işverenlerce genel olarak talep edilen eğitim düzeyleri incelendiğinde ise Türkiye ve Adıyaman arasında farklılıklar bulunmaktadır.

Eğitim düzeyinde belirli düzey isteği bulunmayanları (fark etmez) oranı Türkiye için % 30,6 iken Adıyaman için % 30,2'dür. Lisans mezunu bireylere olan talep ise Türkiye (%12,6) ve Adıyaman (%14,2) için aynı oranlar civarındadır. Adıyaman'da lise altı eğitim seviyesine olan talep % 15 iken Türkiye'de % 21,8 seviyesindedir. Oranlara bakıldığı zaman Adıyaman ilinde açık işlerde eğitim düzeyinde belirli düzey isteği bulunmayanların (fark etmez) oranı fazla olduğu görülmektedir.

Adıyaman için, eğitim düzeylerine göre en çok talep edilen meslekler sıralaması yapıldığında, makineci (dikiş), beden işçisi (genel), Oksijen- Gaz Kaynakçısı, güvenlik görevlisi(silahsız), Garson (Servis elemanı) mesleklerinde belirli bir eğitim düzeyi aranmamakta olduğu görülmektedir. Lise altı eğitim düzeyinin yeterli görüldüğü meslekler ise makineci (dikiş), beden işçisi (genel), İplikçi (Ring/Vater/Vargel), Ütücü, Kalite Kontrolcü-Tekstil meslekleridir.

Türkiye geneli için, beden işçisi (genel), makineci (dikiş), güvenlik görevlisi, servis garsonu ve aşçı için belirli bir eğitim düzeyi aranmamaktadır. Bununla beraber, beden işçisi (genel), makineci (dikiş), güvenlik görevlisi, temizlik görevlisi ve madenci (genel) mesleklerinde de lise altı eğitim işverenler tarafından yeterli görülmektedir.

Tablo 53: En Çok Talep Edilen İlk 5 Mesleklerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri, Farketmez, Lise altı

Adıyaman						
Lise Altı	Genel Lise	Meslek Lisesi	Myo	Lisans	Lisans Üstü	Farketmez
34,9638	67,5101	4,4226	22,7093	33,0365	0	70,3165
15,0%	29,0%	1,9%	9,7%	14,2%	0,0%	30,2%
Türkiye						
Lise Altı	Genel Lise	Meslek Lisesi	Myo	Lisans	Lisans Üstü	Farketmez
19708,51	14509,1405	11499,3278	5244,178	11359,108	434,5293	27680,85
21,8%	16,0%	12,7%	5,8%	12,6%	0,5%	30,6%

Kaynak: Adıyaman, İPTA, 2013

Şekil 25: En Çok Talep Edilen İlk 5 Mesleklerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri, Farketmez, Lise altı

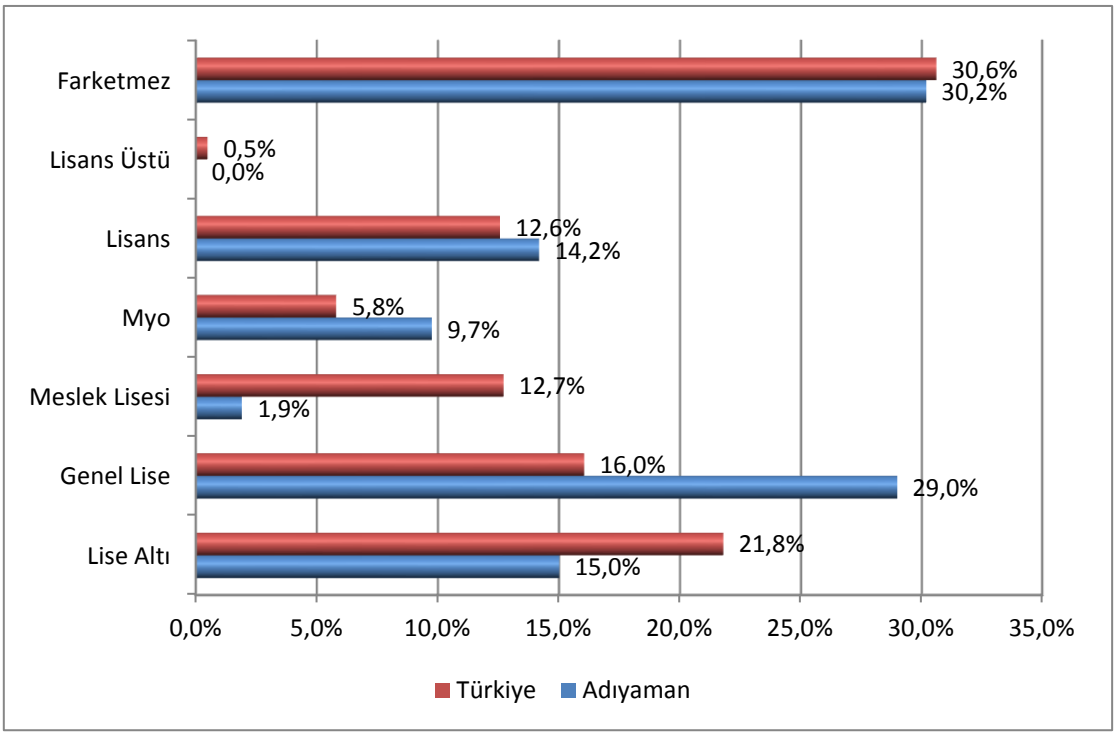

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

Adıyaman için lise mezunu ya da meslek lisesi mezunu seviyesinde eğitim düzeyine göre en çok talep edilen mesleklere bakıldığında, ilk beş sırada yer alan meslek resepsiyonist (ön büro elemanı), çocuk gelişimi ve eğitimcisi, pazarlamacı(satış temsilcisi), bankacılık meslek elemanı, akaryakıt satış elemanı(pompacı)'dır. Ürün tanıtım görevlisi, elektrikçi(diğer), akaryakıt satış elemanı, muhasebeci, oto elektrikçisi içinse eğitim seviyesinin meslek lisesi mezunu olmak gerektiği belirtilmiştir.

Türkiye geneli göz önünde bulundurulduğunda, çağrı merkezi görevlisi, pazarlamacı (satış temsilcisi) , satış elemanı (tanıtım), garson (servis elemanı) ve servis garsonu için talep edilen bireylerden lise mezunu olmaları beklenmektedir. Bununla beraber, hemşire, imal işçisi, beden işçisi(genel), güvenlik görevlisi ve gaz altı kaynakçısı mesleklerine bakıldığında en az meslek lisesi eğitim düzeyi aranmaktadır. İşverenlerin işçilerden en çok talep ettiği

beceri %72 ile meslekte yeterli bilgiye sahip olmaktır. Bu beceriyi %55,3 ile fiziki güç ve %45,7 ile takım çalışmasına uygunluk takip etmektedir. İstenen diğer beceri sıralamaları şu şekildedir; iletişim ve ifade, sorun çözme, hesap, bilgisayar, proje bazlı çalışma, satış pazarlama ve yabancı dil olarak sıralanmaktadır.

Tablo54: Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeylerinin Dağılımı, %, 2013

	Bilgisayar	Fiziki	Hesap	İletişim ve İfade	Yeterli Bilgi	Sorun Çözme	Proje	Satış Pazarlama	Takım Çalışması	Yabancı Dil
	52	129	67	106	168	81	42	41	106	5
Adıyaman	22,2	55,3	28,7	45,6	72,0	34,7	18,2	17,7	45,7	2,3
	23.665	57.827	25.348	36.797	67.619	22.347	16.282	12.395	46.504	8.410
Türkiye	26,0	63,5	27,8	40,4	74,3	24,5	17,9	13,6	51,1	9,2

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

Adıyaman iş gücü piyasasında, işgücü temininde aranan beceriler 10 kalemde incelendiğinde "Mesleğe İlişkin Yeterli Bilgi" ve "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" özellikleri açık ara öne çıkan beceriler olarak karşımıza çıkmaktadır. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin başında "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamıyor" cevabının verilmesi ile işgücünden en çok beklenilen becerilerin çakışması tesadüf olmamakla beraber işgücü piyasasına yön veren aktörler açısından dikkat çekici olmalıdır.

Şekil 22: Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeylerinin Dağılımı, 2013

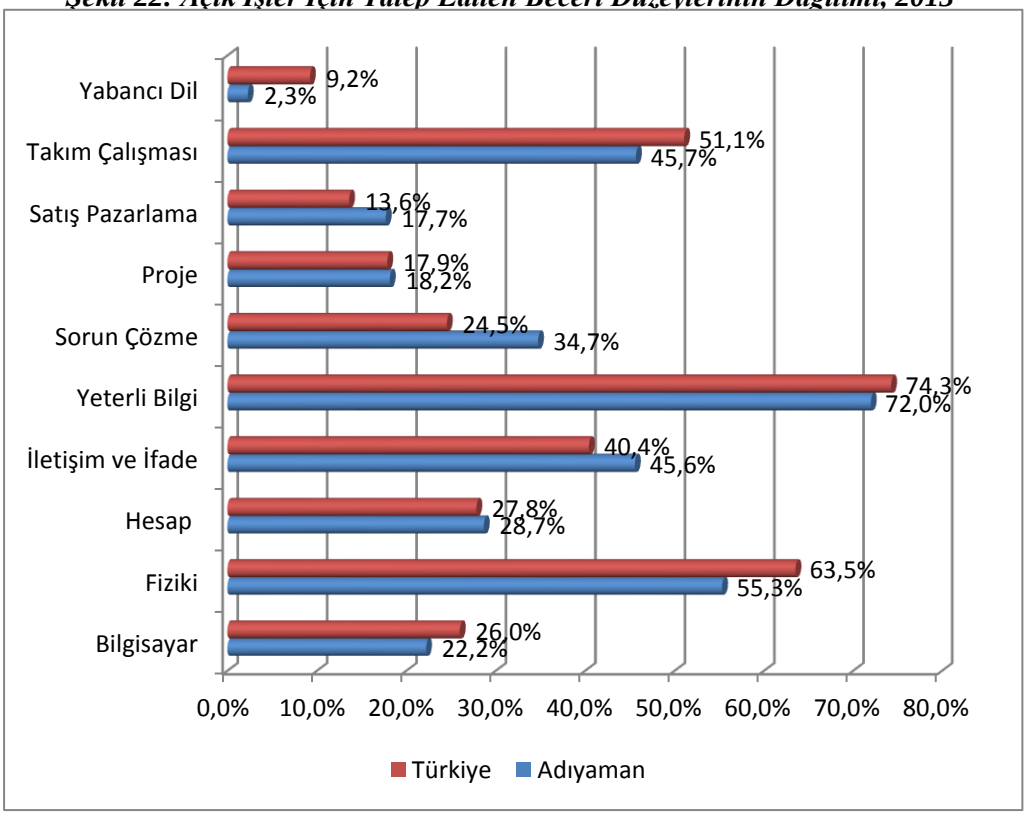

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

İşverenler açık işlerine uygun eleman bulabilmek için birbirinden farklı ve birden fazla yöntem kullanabilmektedir. Araştırma kapsamında yer alan ve açık iş belirten işverenler %28,2 oranında İŞKUR aracılığı ile açık işler için eleman arama yolunu tercih etmektedirler. Bu oran Türkiye geneli için %38,6'dır.

''Akraba-Eş Dost'' aracılığı ile eleman temin etme yoluna gitme yöntemi, işverenler tarafından hâlâ en çok kullanılan yöntemler arasındadır. Bu yolla açık işlerin karşılanma oranı Adıyaman İli için %71,9 ile ilk sırada yer almaktadır. Bu oran Türkiye geneli için %59,5 olup ilimizin oldukça altındadır.

Türkiye genelinde açık işlerin karşılanmasında internet siteleri ve gazete ilanları aktif olarak kullanılırken, Adıyaman İli için bu yöntemlerin kullanımı ortalamanın oldukça altında kalmaktadır. Gerek Adıyaman İli gerekse Türkiye geneli için, özel istihdam bürolarının, açık işlerin karşılanmasında pek tercih edilen bir yöntem olmadığı görülmektedir.

Şekil 23: Açık işlerin karşılanmasında eleman temin etme yolları, Adıyaman

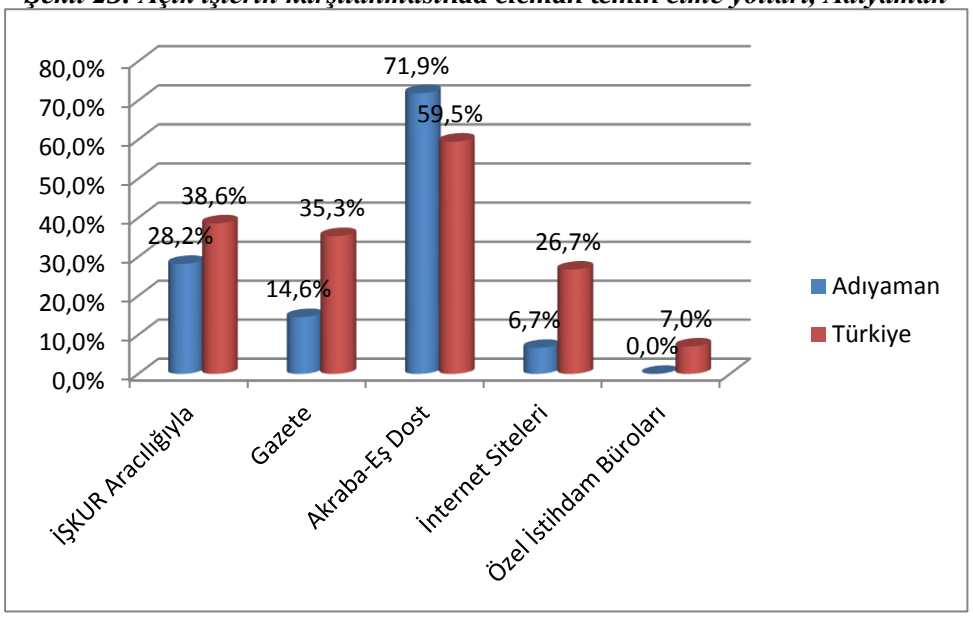

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Adıyaman İşgücü Piyasası Talep Araştırması kapsamında 15.05.2013 - 30.06.2013 referans tarihleri arasında işverenlerin bulmakta güçlük çektiği veya kolaylıkla temin edemediği meslekler de tespit edilmeye çalışmıştır. Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilen mesleklerin sektörel dağılımı incelendiğinde işgücü temininde en fazla zorluk yaşayan sektörün %43,1 ile "*İmalat*", %23,1 ile de "*Toptan ve Perakende Ticaret*" sektörleri olduğu görülmektedir. İlimizin 2000'li yıllardan sonra gelişmekte olduğu düşünülürse imalat sektöründe yaşanan işgücü temininin anlamlı olduğu görülmektedir.

Şekil 24: Temininde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörlere Göre Dağılımları, Adıyaman, 2013

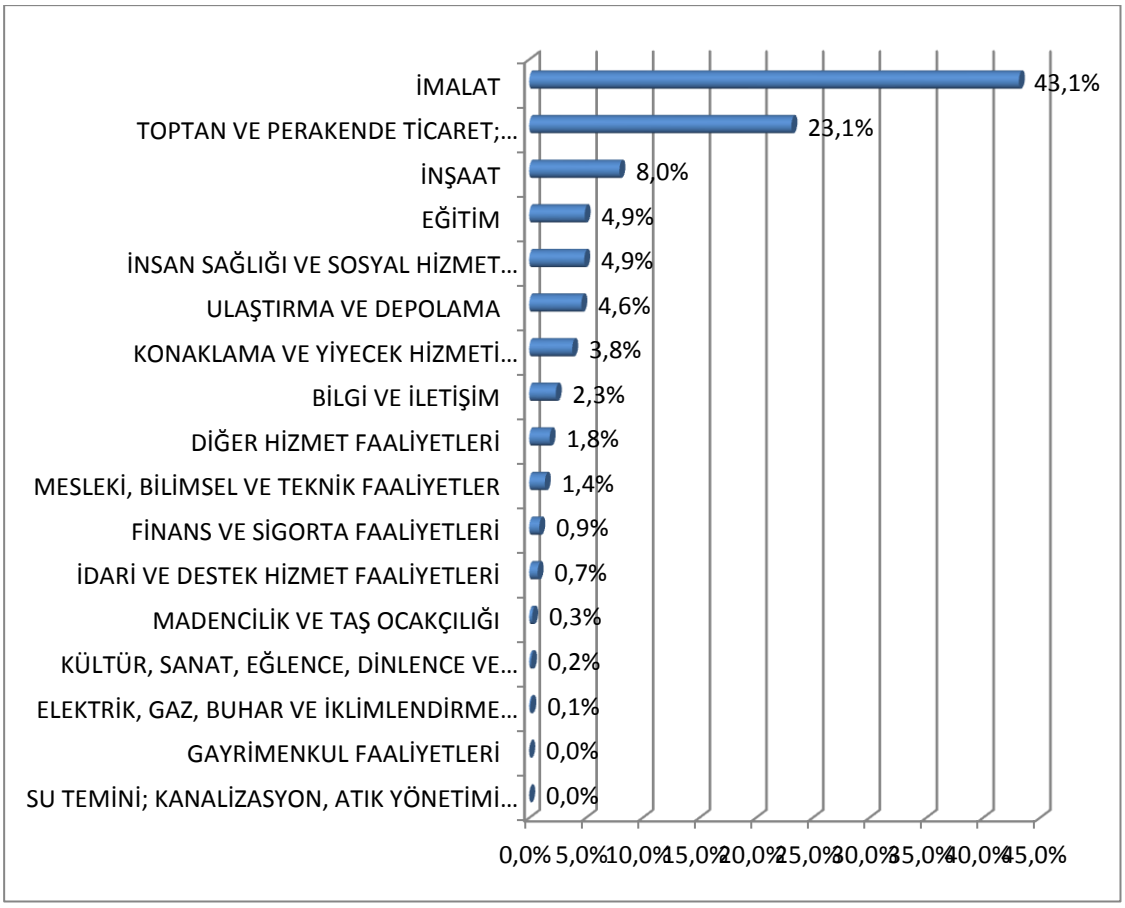

Kaynak: Adıyaman, İPTA, 2013

Araştırma kapsamında işverenler ile yapılan görüşmeler neticesinde elde edilen bilgilerden biri de temininde güçlük çekilen mesleklerdir. Bu meslekler gruplandırıldığında temininde güçlük çekilen meslek gruplaması sırasıyla %36,2*ile "Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar"*, %25,4 ile *"Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar"* ve %11,1 *Profesyonel Meslek Mensupları"* dır.

Şekil 25: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler, 2013

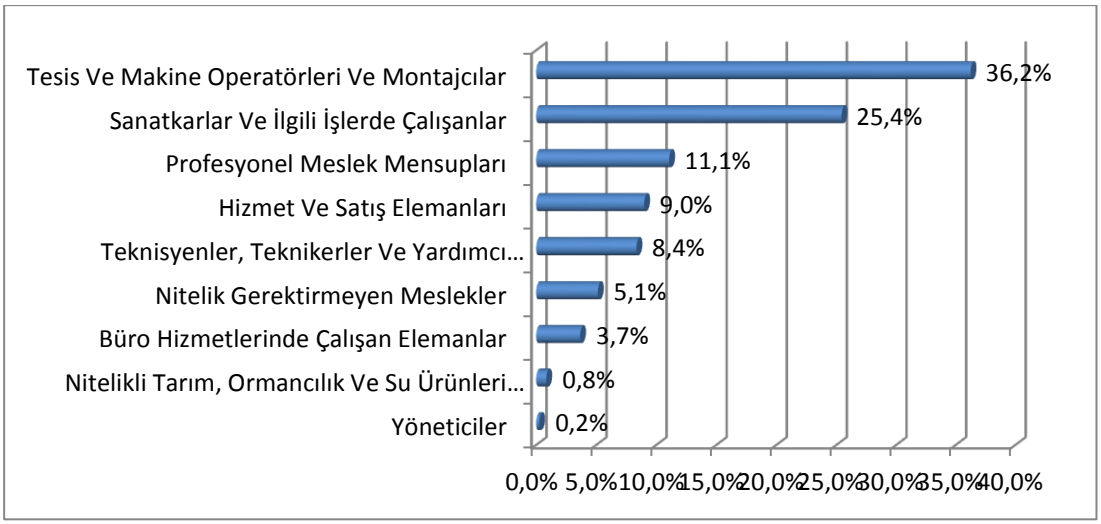

Kaynak: Adıyaman, İPTA, 2013

Araştırma kapsamında işverenin temininde güçlük çektiği meslekler derlendiğinde ise karşımıza yine tekstil sektöründeki meslekler ağırlıklı olarak çıkmaktadır. Adıyaman ilinde bu mesleklerden ilk üçü sırasıyla %14,2 ile "*Makineci(Dikiş)", %4,8 ile "Tekstil Terbiye İşçisi"* ve %3,8 ile "*Mermer İşçisi"*dir. Türkiye genelinde temininde güçlük çekilen meslekler sırasıyla %6,9 ile "*Makineci(Dikiş"),* %2,8 ile "*Güvenlik Görevlisi"* ve %2,3 ile "*Garson (Servis Elemanı*)*"*meslekleridir.

Hem Türkiye genelinde hem de Adıyaman ilinde temininde güçlük çekilen mesleklerin başında makineci (dikiş) mesleği gelmektedir.

Makineci(dikiş) mesleğinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin başında gerekli beceriyle/niteliğe sahip eleman olmaması ve işveren tarafından önerilen çalışma ve ücret koşulların işgücü tarafından beğenilmemesi gelmektedir. İkinci ve üçüncü sırada yer alan beden işçisi mesleklerinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin başında ise gerekli beceriyle/niteliğe sahip eleman olmaması ve meslekte eleman olmaması gelmektedir. Buna karşılık araştırma kapsamındaki işyerleri, işyerinden kaynaklı sorunlar olan önerilen ücretin az olması ve çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesini ciddi oranda teminde güçlük nedeni olarak görmemişlerdir.

Tablo 55: Temininde En Fazla Güçlük Çekilen İlk 15 Mesleğin Toplam İçerisindeki Ağırlığı, 2013

Adıyaman	Oran		Türkiye	Oran
Makineci (Dikiş)	14,2%		Makineci (Dikiş)	6,9%
Tekstil Terbiye İşçisi	4,8%		Güvenlik Görevlisi	2,8%
Mermer İşçisi	3,8%		Garson (Servis Elemanı)	2,3%
Örgü Makinası Operatörü	3,4%		Beden İşçisi (Genel)	1,9%
Beden İşçisi (İnşaat)	2,7%		Gaz Altı Kaynakçısı	1,7%
İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	2,6%		Satış Danışmanı	1,4%
Pazarlamacı	2,3%		Ortacı	1,4%
Garson (Servis Elemanı)	1,9%		Temizlik Görevlisi	1,3%
Elektrikçi (Genel)	1,7%		Pazarlamacı	1,3%
Ütücü	1,5%		Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	1,2%
Beden İşçisi (Genel)	1,4%		Aşçı	1,1%
Okul Öncesi Öğretmeni	1,3%		Çağrı Merkezi Görevlisi	1,0%
Diğer Sıhhi Tesisat İşçileri Ve Boru Tesisatçıları	1,3%		Şoför-Yük Taşıma	1,0%
Overlok Makinesi Operatörü	1,0%		Sıvacı	0,9%
Muhasebeci	1,0%		CNC Torna Tezgahı Operatörü	0,9%

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

İşverenlerin gözünden eleman temininde güçlük çekilme nedenleri;

- Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamıyor
- Gerekli Mesleki Beceriye/ Niteliğe Sahip Eleman Bulunamıyor
- Çalışma Ortam ve Koşulları Beğenilmiyor
- Meslekte Eleman Bulunamıyor
- Önerilen Ücretin Az Bulunması

Parametreleri ışığında değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Adıyaman'da işgücü temininde güçlük çekilme nedeni olarak*"Gerekli Mesleki Beceriye/ Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması", "Bu Meslekte Eleman Yok" ve "Yeterli İş Tecrübesine SahipEleman Bulunamaması"* ilk 3 neden olarak ortaya çıkarken, Türkiye'de ise

"*Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" ve "*Yeterli*İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması"* ön plana çıkmaktadır. Adıyaman ve Türkiye geneli için dikkat çeken bir husus ise"*GerekliMesleki Beceriye/ Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması"* birinci sırada gelmektedir.

Şekil 26: Eleman Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri, Türkiye ve Adıyaman

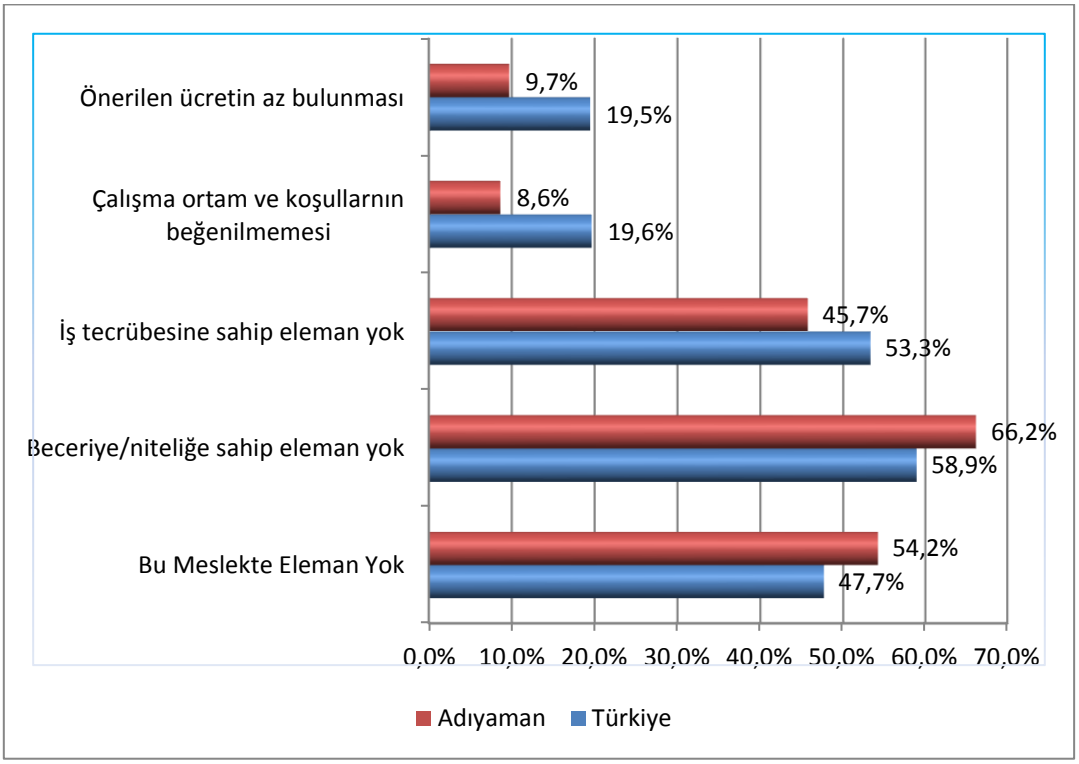

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

<u>İstihdam Değişim Beklentisi</u>

Türkiye genelinde yürütülen araştırma kapsamında işverenlerin gelecek dönemler için eleman sayısındaki artış ya da azalışları hakkında görüşleri alınarak bir takım sayısal verilere dönüştürülmüştür. Elde edilen veriler neticesinde Türkiye için 31 Aralık 2013 itibariyle işyerlerinin beklediği istihdam artışı 263.906 iken Adıyaman için bu değer 704 kişidir.

31 Aralık 2013 tarihli toplam istihdam artışı beklentisinde sırasıyla Adıyaman ve Türkiye için ilk sırayı 455 ve 101.196 kişi ile "*İmalat"* sektörü almaktadır. "*Toptan ve Perakende Ticaret*" sektörü, Adıyaman'da 153 kişi ve Türkiye'de 48.878 kişi ile ikinci sırada yer almaktadır. Beklenen artış miktarının sıfır olduğu sektörler "*Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri", "Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor", "Gayrimenkul Faaliyetleri", "Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı", "Bilgi ve İletişim"* sektörleridir.

Tablo 56. Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi

Sektörler	*31 Aralık 2013 Net İstihdam Değişimi*		*30 Haziran 2014 Net İstihdam Değişimi*	
	Adıyaman	Türkiye	Adıyaman	Türkiye
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	-35	1.492	36	2.248
İMALAT	455	101.196	247	79.726
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	0	534	0	538
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	0	219	0	524
İNŞAAT	63	36.993	140	35.600
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	153	48.878	125	46.739
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	-7	6.680	6	1.0241
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	-48	1.700	40	15.535
BİLGİ VE İLETİŞİM	0	4.272	0	3.881
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	-13	3.754	22	3.874
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0	2.058	0	2.669
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	-14	8.681	6	14.246
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	-22	34.422	24	35.670
EĞİTİM	136	3.671	-38	2.659
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	16	5.126	176	4.929
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	0	-12	0	546
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	19	4.243	-2	8.707
Genel Toplam:	**704**	**263906**	**782**	**268.334**

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

Net İstihdam Değişim Oranı (NİDO) beklentisi İstihdam artış miktarı beklentisiyle istihdam azalış miktarı beklentisinin mevcut çalışan sayısına oranını ifade etmektedir.

İstihdam artış miktarı beklentisiyle istihdam azalış miktarı beklentisinin mevcut çalışan sayısına oranını ifade eden net istihdam değişim oranına (NİDO) bakıldığında; Türkiye genelinde elde edilen sonuçlara göre Aralık 2013 itibarıyla net istihdam değişim oranı % 4,7 iken, bu beklenti Haziran 2014 itibarıyla % 4,8'e yükselmektedir. Adıyaman için elde edilen sonuçlara göre Aralık 2013 itibarıyla net istihdam değişim oranı % 4,1 iken, bu beklenti Haziran 2014 itibarıyla % 4,6'ya yükselmektedir.

Türkiye 2013 yılı sonu sektörler itibariyle NİDO rakamları incelendiğinde ise en fazla net istihdam artışı %7 ile idari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe beklenirken ikinci sırada %6,3 ile Gayrimenkul sektörü gelmektedir. Üçüncü sırayı da %6,0 Bilgi ve iletişim almaktadır. Adıyaman için 2013 yılı sonu sektörler itibariyle NİDO rakamları incelendiğinde ise en fazla net istihdam artışı %13,5 ile eğitim sektöründe beklenmektedir.

2014 yılı Haziran ayında sektörler itibariyle net istihdam artışına dair beklentiler incelendiğinde ise sırasıyla en fazla artış % 8,2 ile Gayrimenkul faaliyetleri, % 7,8 ile Mesleki Bilim sektöründe beklenmektedir. Adıyaman için 2014 yılı Haziran ayında sektörler itibariyle NİDO rakamları incelendiğinde ise en fazla net istihdam artışı %26,9 ile insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe beklenmektedir.

Tablo 57: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları, %, 2013

Sektörler	31 Aralık 2013 NİDO		30 Haziran 2014 NİDO	
	Adıyaman	Türkiye	Adıyaman	Türkiye
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	-10,1	1,9	10,4	2,9
İMALAT	8,2	5,1	4,4	4,0
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	0,0	1,4	0,0	1,4
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	0,0	0,8	0,0	1,8
İNŞAAT	2,6	5,7	5,8	5,4
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	4,7	5,3	3,9	5,1
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	-0,6	2,3	0,6	3,5
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	-7,5	0,6	6,2	5,5
BİLGİ VE İLETİŞİM	0,0	6,0	0,0	5,4
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	-9,8	3,8	16,4	4,0
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0,0	6,3	0,0	8,2
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	-4,7	4,8	1,9	7,8
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	-1,8	7,0	2,0	7,3
EĞİTİM	13,5	2,4	-3,8	1,7
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	2,5	3,1	26,9	3,0
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	0,0	-0,1	0,0	2,8
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	11,0	4,5	-1,4	9,2
Genel Toplam:	**4,1**	**4,7**	**4,6**	**4,8**

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

Türkiye 2013 yılı sonu meslek gruplarına göre NİDO rakamları incelendiğinde ise en fazla net istihdam artışı %7,1 ile "Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar" mesleğinde beklenirken Adıyaman için en fazla net istihdam artışı %29,4 ile "Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları" mesleğinde beklenmektedir. 2014 yılı Haziran ayında meslek gruplarına göre net istihdam artışına dair beklentiler incelendiğinde ise sırasıyla en fazla artış %7,3 ile "Hizmet Ve Satış Elemanları" mesleğinde beklenirken Adıyaman için en fazla net istihdam artışı %8,8 ile "Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar" mesleğinde beklenmektedir.

Tablo 58: Beklenen Net İstihdam Değişiminin Meslek Gruplarına Göre Dağılım Oranları

Meslek Grupları	31 Aralık 2013 NİDO		30 Haziran 2014 NİDO	
	Adıyaman	Türkiye	Adıyaman	Türkiye
Yöneticiler	0,9%	0,3%	0,6%	0,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	3,6%	3,5%	5,0%	3,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	5,8%	4,1%	6,0%	4,3%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	3,4%	2,0%	1,2%	2,6%
Hizmet Ve Satış Elemanları	3,0%	5,3%	3,5%	7,3%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	29,4%	-4,1%	0,0%	5,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	4,1%	7,1%	8,8%	6,2%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	6,1%	6,2%	5,5%	4,8%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	1,8%	3,5%	2,8%	4,6%
Genel Toplam:	**4,1%**	**4,7%**	**4,6%**	**4,8%**

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

İstihdam Artışı Beklenen Meslekler

31 Aralık itibariyle meslekler bazında beklenen artışa bakıldığında Adıyaman için ilk üç sırada makineci (dikiş),İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel) ve Güvenlik Görevlisi (Silahlı) yer almaktadır. Türkiye sıralaması ise Makineci (Dikiş), Güvenlik Görevlisi ve Temizlik Görevlisi şeklindedir. Hem Adıyaman yerelinde hem de Türkiye genelinde istihdam artışı beklenen ilk meslek Makineci (Dikiş) mesleğidir.

Adıyaman için en önemli sektörün tekstil ve konfeksiyon olduğu bilinmektedir. Adıyaman'da Sanayinin yüzde 60-70'ini bu sektör temsil ediyor ve ildeki istihdamın büyük bir bölümünü sağlıyor.

31 Aralık itibariyle meslekler bazında beklenen artışa bakıldığında Adıyaman için ilk 20 mesleğin 6'sı (Makineci-Dikiş, İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel), İplik Operatörü (Nezaretçi/Ustabaşı), Kalite Kontrolcü-Tekstil, Örgü Makinası Operatörü, Ütücü) tekstil ve hazır giyim sektöründe yer aldığı görülmektedir.

Son yıllarda, Adıyaman'da mermer sektörünün ciddi bir rezerve sahip olması ilin cazibe merkezi olacağını göstermektedir. Önemli mermer yataklarına sahip olan Adıyaman'da mermer işçiliği ve Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü mesleklerinde istihdam artışı beklenmektedir.

Tablo 59: 31 Aralık 2013 İtibariyle İstihdam Artışı Beklenen İlk 20 Meslek

S. no	Adıyaman	Türkiye
	Meslek	**Meslek**
1	Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)
2	İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	Güvenlik Görevlisi
3	Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	Temizlik Görevlisi
4	İplik Operatörü (Nezaretçi/Ustabaşı)	Beden İşçisi (Genel)
5	Beden İşçisi (Temizlik)	Satış Danışmanı
6	Beden İşçisi (İnşaat)	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)
7	Mermer İşçisi	Gaz Altı Kaynakçısı
8	Kalite Kontrolcü-Tekstil	Beden İşçisi (İnşaat)
9	Pazarlamacı	Pazarlamacı
10	Bahçıvan	Elektrikçi (Genel)
11	İnşaat Kalfası (Genel)	Alçı Dekorasyoncu (Kartonpiyer)
12	Elektrikçi (Genel)	İnşaat Demiri Bağlama Ustası
13	Kümes Bakım İşçisi	Çağrı Merkezi Görevlisi
14	Diğer Öğretmenler	Metal Mamuller Montaj İşçisi
15	Örgü Makinası Operatörü	Garson (Servis Elemanı)
16	Ütücü	Ortacı
17	Doğal Gaz Tesisatçısı	Müşteri Temsilcisi
18	Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı	Şoför-Yük Taşıma
19	Reçmeci	İmal İşçisi
20	Mermer Blok Kesme Makinesi Operatörü	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

30 Haziran'da meslekler bazında değişime bakıldığında Türkiye için Güvenlik Görevlisi ve Adıyaman'da ise İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel) ilk sırada bulunmaktadır. Türkiye için ikinci sırada temizlik görevlisi bulunurken Adıyaman'da beden işçisi (inşaat) yer almaktadır.

30 Haziran 2014 yılında istihdam artışı beklenen ilk 20 mesleğe bakıldığında hem Türkiye hem de Adıyaman için aynı olan meslekler "Beden İşçisi (İnşaat), Makineci (Dikiş), Pazarlamacı, Garson (Servis Elemanı), Aşçı, İnşaat Kalıpçısı, Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi" şeklinde olduğu görülmektedir.

Hem Türkiye hem de Adıyaman için ilk 20 meslekte beden işçisi (Genel) dikkat çekmektedir. Beden işçisi (genel) meslek grubunun büyük bir çoğunluğunun belirli bir meslek tanımına girmeyen işverenin tanımlamakta sıkıntı çektiği nitelik gerektirmeyen ve düşük ücretli istihdam edilen meslek olabileceği düşünülmektedir.

Tablo 60: 30 Haziran 2014 İstihdam Artışı Beklenen İlk 20 Meslek

S. no	Adıyaman	Türkiye
	Meslek	**Meslek**
1	İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel)	Güvenlik Görevlisi
2	Beden İşçisi (İnşaat)	Temizlik Görevlisi
3	Hemşire	Makineci (Dikiş)
4	Yönetici Sekreter / Asistan	Beden İşçisi (Genel)
5	Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (İnşaat)
6	Diğer Uzman Tıp Doktorları	Pazarlamacı
7	Diğer Kaynakçılar Ve Pürmüzcüler	Garson (Servis Elemanı)
8	Metal Mamuller Montaj İşçisi	Satış Danışmanı
9	Garson (Servis Elemanı)	Çağrı Merkezi Görevlisi
10	Aşçı	Sıvacı
11	Pazarlamacı	Gaz Altı Kaynakçısı
12	İnşaat Kalfası (Genel)	Şoför-Yük Taşıma
13	Temizlik Görevlisi (Hastane)	Komi (Garson Yardımcısı)
14	Betonarme Demircisi	Güvenlik Görevlisi (Silahsız)
15	Makineci (Dikiş)	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)
16	Ağır Kamyon Şoförü	İmal İşçisi
17	Isı Yalıtımcısı	Elektrikçi (Genel)
18	Diğer Sıhhi Tesisat İşçileri Ve Boru Tesisatçıları	Aşçı
19	İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	Mermer İşçisi
20	Tıbbi Laboratuar Teknikeri	İnşaat Boyacısı/Boyacı-Bina

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler

31 Aralık itibariyle meslekler bazında en fazla azalma beklenen meslekler Türkiye ve Adıyaman için farklılık göstermektedir. Her ikisi için sıralama oldukça farklıdır. Türkiye'de Tuğla İmal İşçisi, Oda Görevlisi-Turizm, ve Endüstriyel Boru Montajcısı ilk üç sıraya girerken Adıyaman'da bu sıra Garson (Servis Elemanı), Ağır Kamyon Şoförü, Servis Şoförü (Okul) meslekleri şeklindedir.

Tablo 61: 31 aralık 2013 İtibariyle, İstihdam Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

S. no	Adıyaman	Türkiye
	Meslek	Meslek
1	Garson (Servis Elemanı)	Tuğla İmal İşçisi
2	Ağır Kamyon Şoförü	Oda Görevlisi-Turizm
3	Servis Şoförü (Okul)	Endüstriyel Boru Montajcısı
4	Bulaşıkçı (Stevard)	Bahçıvan
5	Temizlik Görevlisi	Diğer Fidanlık İşçileri Ve Bahçıvanlar
6	Parke Ve Bordür Taşı İmal İşçisi	Çiçek Düzenleyicisi
7	Betonarme Demircisi	Eğlence Hizmetleri (Animatör)
8	Aşçı	Dikim İşçisi (Bahçecilik)
9	Kepçe Operatörü	Sebze Yetiştirme İşçisi
10	Aşçı Yardımcısı	Beton Ve Betonarme Kalıpçısı

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

2014 yıl ortasında meslekler bazında en fazla azalma beklenen meslekler Türkiye ve Adıyaman için farklılık göstermektedir. Her ikisi için sıralama oldukça farklıdır. Türkiye'de Sebze Toplama İşçisi, Kuruyemiş Paketleme İşçisi, ve Diğer Kağıt İmalat İşçileri ilk üç sıraya girerken Adıyaman'da bu sıra Diğer Öğretmenler, Temizlik Görevlisi, Motor Ve Araç Tekniği Bilgisi Öğreticisi (Sürücü Kursu) meslekleri şeklindedir.

Tablo 62: 30 Haziran 2014 İtibariyle, İstihdam Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

S. no	Adıyaman	Türkiye
	Meslek	Meslek
1	Diğer Öğretmenler	Sebze Toplama İşçisi
2	Temizlik Görevlisi	Kuruyemiş Paketleme İşçisi
3	Motor Ve Araç Tekniği Bilgisi Öğreticisi (Sürücü Kursu)	Diğer Kağıt İmalat İşçileri
4	Usta Öğretici (Diğer)	Meyve Sebze Ayıklama İşçisi
5	Biyoloji Öğretmeni-Ortaöğretim	Gümrük Memuru
6	Gazeteci	Tünel Kalıpçı-İnşaat
7	Mobilya Montaj İşçisi	İşletmeci (Genel)
8	Fizik Öğretmeni-Ortaöğretim	Seyahat Servis Elemanı (Host/hostes/otobüs-Tren)
9	Kimya Öğretmeni-Ortaöğretim	Tarım İşçisi-Karma Çiftçilik (Bitkisel Üretim Ve Hayvan Yetiştiriciliği)
10	Doğal Gaz Tesisatçısı	Çırçır Makinesi Operatörü

Kaynak: Adıyaman ve Türkiye, İPTA, 2013

SONUÇ

İşsizliğin, hem ülkemizin hem de ilimizin en önemli sorunlarındanbirisi olduğu bilinen bir gerçektir. İşsizlikle mücadele ederken, işsizliği doğuran nedenlerin iyi bilinmesi ve bunlara uygun çözüm yolları bulunması gerekir.

İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılmasına, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu hedef doğrultusunda Adıyaman ilinde işgücü piyasası talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile 2013 yılında işgücü piyasası talep araştırması yapılmıştır.

İlin işgücü piyasası arz yapısı analiz edilirken mevcut veriler kullanılmıştır. Bu verilerin önemli bir kısmı il değil, İİBS2 bölümlenmesi doğrultusunda Gaziantep, Adıyaman ve Kilis illerini kapsayan TRC1 bölgesine aittir.

Araştırmanın talep kısmında işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada yaşanan problemlerden biri; İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler sözlükte yer almamaktadır.

Adıyaman ilinde işyerlerine yapılan ziyaretler neticesinde, referans dönemi (15 Mayıs-30 Haziran 2013) esas alınmak üzere, var olduğu öğrenilen açık iş sayısı 788'dir.

Araştırmanın sonuçlarına göre Adıyaman'da açık iş oranı yüzde 4,4'tür (788 kişi). Bir başka ifade ile Adıyaman'da her 100 kişilik kadronun, 96'sı dolu, 4'ü doldurulmaya hazırdır. Sektörlere göre en yüksek açık iş oranı yüzde 7,0 ile İmalat sektöründe tespit edilmiştir. İmalat sektörünü yüzde 4,8 ile Toptan ve Perakende Ticaretsektörü ve yüzde 4,7'lik açık iş oranı ile İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet faaliyetleri sektörü izlemektedir.

Adıyaman'da açık işlerin en fazla olduğu mesleklerin; İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel), Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Örgü Makinası Operatörü, Mermer İşçisi, Pazarlamacı, Beden İşçisi (Temizlik),Kasiyer, Garson (Servis Elemanı), Overlok Makinesi Operatörü meslekleri olduğu tespit edilmiştir.

İşgücü talebinde eğitim düzeyinden ziyade mesleğe ilişkin yeterli bilgi öne çıkmıştır.

Açık işler için yaklaşık olarak yüzde 69,8 oranında asgari bir eğitim düzeyi talep edilmektedir. Açık işler için yüzde 29 oranında Genel Lise eğitim düzeyi, yüzde 15 oranında lise altı eğitimliler ve yüzde 14,2 oranında lisans eğitim düzeyi talep edilmektedir. İşverenlerce açık işler için iş arayanlardan talep edilen ek beceriler incelendiğinde ise; yüzde 72' sinin mesleğe ilişkin yeterli bilgiyi, yüzde 55' inin fiziksel yeterliliği, yüzde 46'sının takım çalışması becerilerini, yüzde 46'sının iletişim ve ifade etme becerisini, yüzde 35'inin sorun çözebilme kabiliyetini, yüzde 29'unun hesap yapabilmeyi, yüzde 22'sinin bilgisayar destekli çalışmayı, yüzde 18'inin proje tabanlı çalışabilmeyi, yüzde 18'inin satış ve pazarlama kabiliyetini ve yüzde 2'sinin yabancı dil yeterliliğini talep ettiği tespit edilmiştir.

Temininde güçlük çekilen mesleklerin başında Makineci (Dikiş) gelmektedir.

Araştırma kapsamında işyeri ziyaretleri sırasında görüşülen işverenlere hangi mesleklerde ve hangi nedenlerden dolayı eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. Eleman temininde en fazla güçlük çekilen bazı meslekler; Makineci (Dikiş), Tekstil Terbiye İşçisi, Mermer İşçisi, Örgü Makinası Operatörü, Beden İşçisi (İnşaat), İplik Eğirme Operatörü (Ring/vater/vargel), Pazarlamacı, Garson (Servis Elemanı), Elektrikçi (Genel) ve Ütücü şeklindedir.

İşverenlerin yüzde 66,2'si eleman temininde güçlük çekilme nedeni olarak "yeterli beceri ve niteliğe sahip eleman bulunamamasını", yüzde 54,2'si "meslekte eleman bulunamamasını", yüzde 45,7' si "tecrübeli eleman bulunamamasını", yüzde 9,7'si önerilen "ücretin yeterli bulunamamasını" ve yüzde 8,6'sı "çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesini" göstermiştir.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Adıyaman'da istihdamı artırmak üzere;

İşsizliğin azaltılması, istihdamın kalitesinin ve kalıcılığının arttırılması amacıyla aşağıda çözüm önerileri sunulmuştur:

- Mesleki eğitimlerin, sektörün ve işverenlerin ihtiyaçları analiz edilerek tasarlanması gerekmektedir. Ayrıca verilecek eğitimlerin istihdam garantili olması sağlanmalıdır.
- Kayıt dışılığın önüne geçilmesi için gereken önlemler alınmalıdır.
- Tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesi desteklenmelidir.
- İlde ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi adına girişimciliğin desteklenmesi ve özendirilmesi, tam zamanlı, sürekli işlerin yaratılması önem arz etmektedir.
- İstihdam yaratan işletmelere teşvikler ve destekler sağlanmalı, vergileri düşürülmeli, eğitim-istihdam ilişkisi güçlendirilmelidir.
- İşsizliğin en önemli sebeplerinden bir tanesi de, nitelik yetersizliğidir. Eğitime katılım ve eğitim seviyesinin yükseltilmesi gerekmektedir.
- Kadınların işgücüne katılımını sağlayacak ve kolaylaştıracak yöntemler belirlenmelidir.
- İstihdam konusunda otorite sahibi kuruluşlar, konuyla ilgili diğer kurumlarla birlikte koordineli şekilde hedefler tespit etmeli ve bu hedeflere göre stratejiler belirlemelidir.

Kısaca;

Aktif İstihdam Politikaları, işgücü ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yöneltilmelidir. İşgücü ihtiyacı duyulan mesleklerde mesleki eğitim kursları açılmalı ve bu kurslarda işgücü piyasasının aradığı nitelik ve becerilere yönelik eğitim verilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler ve öğrenciler işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir. İstihdamdan kopacak işgücü de önceden göz önüne alınıp gerekli önlemler alınmalıdır. Ayrıca, işe yerleştirme olanakları kamuyla paylaşmalı. Düzenli periyotlarla işe yerleştirmelere ve eğitim faaliyetlerine ilişkin istatistikler kamuoyuna duyurulmalıdır.

KAYNAKÇA

Adıyaman Valiliği (2012)

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Hanehalkı İşgücü Anketleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

EKLER

Ek 1: İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

İŞKUR

..... İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI

İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi verme ve gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, **yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır.** Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.
2- **4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun 21'inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur.**
3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136. maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

Bu araştırma, ilinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm işyerlerini kapsamaktadır. İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan işyerlerinde insan kaynakları, personel, işletme veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. **Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.**

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No	:	
İşyerinin Yasal Ünvanı	:	
İşyerinin Tabela Ünvanı	:	

ADRES BİLGİLERİ

İL	:	.....
İLÇE	:	
KÖY	:	
MAHALLE	:	
CADDE/SOKAK	:	
DIŞ KAPI NO	:	
İÇ KAPI NO	:	
TELEFON/FAKS/e-posta	:	...../...../ .....

Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin

Adı ve Soyadı	:	Unvanı	:
Tarih	:	Telefonu	:
E-posta	:	İmza/Kaşesi	:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı ve Soyadı			
Tarih ve İmza			

BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI

İL MÜDÜRLÜĞÜ	ADRES	TELEFON	FAKS	E-POSTA
..... Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü	.....	.....	.....	.....

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ

S1. İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz?
(Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve parekende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

S2. İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile aynı mı, değişmiş mi?
(Bu soru ziyaret edilen işyerinde değil, İŞKUR'un Bürosunda Koordinatör veya görevlendireceği bir kişi tarafından doldurulacaktır.)

Aynı	Değişmiş

Sonraki Sayfaya Geçiniz

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S3: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Erkek Çalışan Sayısı	Kadın Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S6: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S5.1: Eleman ihtiyacı duymuyoruz. ☐ ⇨ Soru 6'ya geçiniz.

01	02	03	04									05	06				
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5.Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (sayısal beceri) 4. Meslege ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme beceriler 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği									İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda herhangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	Açık işlerinizi genellikle hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete-İlan, vb. 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet-Sosyal Medya 5. Özel İstihdam Büroları				
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		1	2	3	4	5
		☐											☐					

BÖLÜM IV. 31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER		
01	02	03
5.6: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	5.7'e geçiniz
	Hayırsa →	6.1 veya 6.2 geçiniz
5.6.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum.	→	7.soruya geçiniz
5.6.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
5.6.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

5.7: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	7.3'e geçiniz
	Hayırsa →	7.1 veya 7.2 geçiniz
5.7.1: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını beklemiyorum.	→	8.soruya geçiniz
5.7.2: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
5.7.3: 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış	

BÖLÜM V. 30 HAZİRAN 2014 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİĞİ OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER		
01	02	03
5.8: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evetse →	5.9'a geçiniz
	Hayırsa →	9.1 veya 9.2 geçiniz
5.8.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olacağını beklemiyorum.	→	9.soruya geçiniz
5.8.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam artışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
5.8.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış	

5.9: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evetse →	9.3'e geçiniz
	Hayırsa →	9.1 veya 9.2 geçiniz
5.9.1: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olacağını düşünmüyorum.	→	10.soruya geçiniz
5.9.2: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte net istihdam azalışı olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır.		
5.9.3: 30 Haziran 2014 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
Net istihdam AZALIŞ olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal Azalış	

BÖLÜM VI. ELEMAN TEMININDE GÜÇLÜK ÇEKILEN MESLEKLER

10: 2013 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

10.1: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

01	02	03	04				
Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşılıyor mu? 1-EVET 2-HAYIR 3-KISMEN	Temininde Güçlük Çeklme Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki becerilye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
		☐					

Ek 2-A: Örnek Hacmi ve Örnek Seçimi

İl İşgücü Piyasası Talep Araştırmasında tam sayım yapılan iller dışında tabakalı rassal örnekleme yöntemi kullanılmıştır. İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dâhilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 74 ilde tamsayım 7 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir.

Örnek hacminin dağıtımı, sektör düzeyinde uzlaşık dağıtım yöntemi ile yapılmıştır.

nh = ñ [K2 + (1- K2) Mh 2] ½

ñ = Göze düşen ortalama örnek hacmi

Mh =Nh / (N / h) = h.Wh

K = Göreceli önem

h = Tabaka sayısı

nmin = K.ñ en küçük göze düşen örnek hacmi

Bu yöntem birim sayısı çok küçük dahi olsa her tabakada belirli sayıda örnek hacmini garanti etmektir. Dolayısıyla girişim sayısının çok az sayıda olduğu tabakalar yapısal olarak sistem içerisinde belirlenerek tamsayımla ele alınmıştır. Tüm sektörlerde maliyet ve işgücü dikkate alınarak nmin=125 olacak şekilde tabakalara düşen örnek hacmi belirlenmiştir.

Örneklerin seçimi ardışık basit rassal örneklem (ABRÖ) yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemde, birimlere (0,1] aralığındauniform dağılan sürekli rassal sayılar (permanentrandomnumber-PRN) atanır. Atanan bu rassal sayılara göre birimler küçükten büyüğe doğru dizilir, tabaka bazında belirlenen $d_h \in [0,1]$ şeklindeki sabit bir başlangıç noktasından sonraki ilk birimden başlamak üzere, tabaka bazında belirlenen örnek hacmi kadar birim örneğe seçilir.

Ek 2- B: Tahmin ve Notasyonlar

Her sektörde girişimler bulundukları tabaka esas olmak üzere ABRÖ yöntemi ile örneğe seçilmişlerdir. Her tabakadan örneğe seçilen toplam n_h tane birimin π_h olarak tanımlanan bir seçim olasılığı vardır. Herhangi bir tabakadaki örnek birimin seçim olasılığı aşağıdaki gibi yazılır:

$$\pi_h = \frac{n_h}{N_h}$$

h = ele alınan ekonomik faaliyet ve büyüklük grubundaki tabaka indisi

n_h = h. tabakadaki örnek birim sayısı

N_h = h. tabakadaki toplam birim sayısı

Herhangi bir karakteristiğin (y) toplam tahmini ($\hat{Y}$), seçilen birimlerin seçim olasılıklarının tersi ile çarpımının toplamından elde edilir.

$$\hat{Y}_h = \sum_i \left(y_i / \pi_h \right) = \sum_i \frac{N_h}{n_h} y_i$$

($\hat{Y}$) toplam tahminine ilişkin h. tabakadaki varyansformulu aşağıda verilmiştir:

$$v(\hat{Y}_h) = N_h^2 v(\bar{y}_h) = N_h^2 \left[\sum (y_i - \bar{y}_h)^2 / (n_h - 1) \right]_{\text{dır.}}$$

Tabaka bazında gerçekleştirilen bu tahminlerden Türkiye toplamına tabakalı örneklemin genel kuralları kullanılarak ulaşılır. Herhangi bir karakteristiğin genel toplam tahmini

$$\hat{Y} = \sum_h \hat{Y}_h$$ şeklinde bulunur.

Toplam tahmine ilişkin varyans ise

$$v\left(\hat{Y}\right) = \sum_h v\left(\hat{Y}_h\right)$$ olarak elde edilir.

Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi
R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2- C : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2012)

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı	Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585	Adana	1.677
Manisa	1.582	Ankara	1.982
Tekirdağ	1.545	Antalya	1.745
Hatay	1.416	Bursa	1.838
Aydın	1.370	Denizli	1.507
Şanlıurfa	1.342	Diyarbakır	1.422
Kahramanmaraş	1.327	Gaziantep	1.472
Eskişehir	1.282	İstanbul	2.132
Sakarya	1.250	İzmir	1.881
Malatya	1.070	Kayseri	1.440
Afyonkarahisar	995	Kocaeli	1.737
Elazığ	974	Konya	1.658
Ordu	962	Mersin	1.572
Kütahya	890	Muğla	1.478
Erzurum	856	Trabzon	1.393
Van	850	**ÖrneklemToplam**	**24.934**
Zonguldak	832		
Sivas	804	Tokat (Pilot İl)	704
Çorum	802	Samsun (Pilot İl)	1387
Çanakkale	753		
Düzce	736	**Araştırmada Seçilen Toplam işyeri**	**65.723**
Uşak	691		
Giresun	687		
Mardin	677		
Osmaniye	671		
Adıyaman	644		
Batman	641		
Rize	607		
Aksaray	602		
Nevşehir	559		
Edirne	517		
Isparta	505		
Kırklareli	485		
Kastamonu	481		
Yozgat	475		
Amasya	445		
Niğde	423		
Bolu	406		
Karaman	393		
Yalova	386		
Burdur	364		
Şırnak	345		
Bartın	303		
Karabük	299		
Bilecik	291		
Bingöl	281		
Sinop	280		
Erzincan	278		
Kırşehir	260		
Artvin	244		
Kırıkkale	240		
Siirt	233		
Bitlis	216		
Ağrı	213		
Çankırı	212		
Muş	192		
Kars	177		
Iğdır	162		
Gümüşhane	127		
Kilis	119		
Hakkari	117		
Tunceli	93		
Bayburt	77		
Ardahan	57		
Tamsayım toplamı	**38.698**		

Ek 2- D : Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları (2013)

TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	TAM SAYIM YAPILAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI	ÖRNEKLEM YAPAN İLLER	İŞYERİ SAYISI	CEVAP VEREN İŞYERİ SAYISI
Adana	3.803	3.326	Kars	296	261	Antalya	1686	1397
Adıyaman	855	733	Kastamonu	713	561	Bursa	1.802	1.555
A.Karahisar	1.327	1.131	Kayseri	2.897	2.710	Denizli	1286	1149
Ağrı	445	382	Kırıkkale	308	275	İstanbul	5.985	5.104
Aksaray	813	722	Kırklareli	601	506	İzmir	3020	2526
Amasya	625	578	Kırşehir	364	311	Kocaeli	1.783	1.521
Ardahan	77	74	Kilis	157	136	Ankara	4.026	3.086
Artvin	318	286	Konya	3.921	3.533	**Örneklem Toplam**	**19.588**	**16.338**
Aydın	1.786	1.414	Kütahya	1.111	924	GENEL TOPLAM	100.857	87.719
Balıkesir	2.050	1.802	Malatya	1.527	1.368			
Bartın	361	328	Manisa	2.104	1.881			
Batman	1.158	932	Mardin	1.399	1.194			
Bayburt	98	80	Mersin	3.144	2.713			
Bilecik	370	309	Muğla	2.326	2.049			
Bingöl	524	461	Muş	407	352			
Bitlis	375	347	Nevşehir	759	670			
Bolu	533	477	Niğde	581	471			
Burdur	461	394	Ordu	1.297	1.189			
Çanakkale	937	845	Osmaniye	948	847			
Çankırı	253	219	Rize	795	724			
Çorum	1.017	920	Sakarya	1.760	1.607			
Diyarbakır	2.749	2.468	Samsun	2.007	1.593			
Düzce	970	867	Siirt	366	347			
Edirne	639	560	Sinop	343	305			
Elazığ	1.314	1.095	Sivas	1.109	987			
Erzincan	380	347	Şanlıurfa	2.463	2.163			
Erzurum	1.197	1.046	Şırnak	660	576			
Eskişehir	1.735	1.579	Tekirdağ	2.141	1.849			
Gaziantep	2.935	2.662	Tokat	920	846			
Giresun	889	798	Trabzon	2.324	1.990			
Gümüşhane	178	152	Tunceli	163	151			
Hakkari	200	187	Uşak	910	828			
Hatay	2.024	1.788	Van	1.203	1.061			
Iğdır	277	246	Yalova	520	469			
Isparta	615	556	Yozgat	634	548			
K.Maraş	1.892	1.626	Zonguldak	983	842			
Karabük	413	365	Tamsayım Toplam	81.264	71.381			
Karaman	510	442						

Ek 3 –A: Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 15 Mayıs-30 Haziran 2013 tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeriKayıtSistemi" üzerinden en güncel veri olan 2012yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitlinedenlerlegörüşülemeyenişyerleriiçin **"**işyericevapsızlıkformu"doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus:15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO):İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İşgücü } Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus} \text{x } 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\textbf{İstihdam Oranı} = \frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus} \text{x } 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve parekende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motordikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimselveteknikfaaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanateğlence, dinlencevespor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıtdışı istihdam Oranı $= \frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam} \text{x } 100$

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer İşinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine ençok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı $= \frac{İşsiz}{İşgücü\ arzı\ (istihdam+işiz)} \text{x } 100$

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı :Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- İçinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

*1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar:*Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

*1.1. İş bulma ümidi olmayanlar:*Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

*1.2. Diğer:*Mevsimlik çalışma, ev kadını olma,öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu

belirten kişilerdir.

*2. Mevsimlik çalışanlar:*Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

*3. Ev işleriyle meşgul:*Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:*Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. *Emekli:*Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

*6.Çalışamaz halde:*Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

*7. Diğer:*Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı $= \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus - (İstihdam + İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı $= \frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}} \text{x } 100$

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme

dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Ek 3 –B: Nüfus ve Konut Araştırmasına Göre İl Düzeyinde İşgücü Piyasası Göstergeleri

1- Temel İşgücü Göstergeleri

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49,0	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6,0
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6,0
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7,0
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49,0	46,6	5,0
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39,0	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45,0	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50,0	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46,0	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44,0	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6,0
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7,0
Kırklareli	284	153	140	13	131	54,0	49,4	8,4
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43,0	5,9

Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8,0
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49,0	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39,0	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7,0
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51,0	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49,0	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42,0	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

2- İstihdamın Sektörel Dağılımı

İl	İstihdam (000)	Tarım (000)	Sanayi (000)	Hizmet (000)	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Toplam	**24 320**	**5 531**	**6 605**	**12 184**	**22,7**	**27,2**	**50,1**
Adana	595	113	170	312	19,0	28,6	52,4
Adıyaman	187	95	34	58	50,8	18,4	30,8
Afyonkarahisar	237	96	53	88	40,4	22,5	37,1
Ağrı	151	54	42	55	35,8	28,0	36,1
Amasya	116	54	17	45	46,3	14,9	38,8
Ankara	1 570	75	349	1 146	4,8	22,2	73,0
Antalya	790	214	108	468	27,1	13,6	59,3
Artvin	73	29	11	33	40,1	14,7	45,2
Aydın	359	118	77	164	32,8	21,4	45,8
Balıkesir	426	169	81	176	39,7	19,0	41,3
Bilecik	72	15	27	30	21,3	37,1	41,7
Bingöl	78	27	16	35	35,0	20,7	44,3
Bitlis	91	40	13	39	43,6	13,7	42,7
Bolu	99	30	22	47	29,8	22,7	47,5
Burdur	97	45	17	35	46,3	17,8	35,8
Bursa	916	132	390	394	14,4	42,6	43,0
Çanakkale	195	76	34	85	38,8	17,5	43,8
Çankırı	65	29	11	25	45,1	16,3	38,5
Çorum	183	69	49	65	37,4	27,0	35,6
Denizli	360	106	116	138	29,3	32,3	38,4
Diyarbakır	347	82	87	178	23,6	25,2	51,3
Edirne	177	63	28	86	35,6	16,0	48,4
Elazığ	159	45	32	82	28,5	20,1	51,4
Erzincan	74	29	9	36	38,6	12,5	48,8
Erzurum	242	110	32	100	45,3	13,3	41,4
Eskişehir	247	38	80	129	15,5	32,4	52,1
Gaziantep	460	75	172	213	16,3	37,5	46,2
Giresun	153	70	26	56	46,1	17,0	37,0
Gümüşhane	41	16	7	18	38,2	17,5	44,3
Hakkari	62	12	6	44	19,5	9,7	70,8
Hatay	423	107	103	213	25,3	24,3	50,3
Isparta	152	62	22	68	40,8	14,7	44,5
Mersin	517	166	101	250	32,0	19,6	48,4
İstanbul	4 565	31	1 677	2 857	0,7	36,7	62,6
İzmir	1 330	156	404	770	11,8	30,3	57,9
Kars	102	49	16	37	48,3	15,4	36,3
Kastamonu	156	82	20	54	52,8	12,7	34,5
Kayseri	368	54	135	179	14,6	36,7	48,7
Kırklareli	140	35	43	62	25,0	31,0	44,0
Kırşehir	75	29	15	31	38,6	19,9	41,5
Kocaeli	502	22	221	258	4,4	44,1	51,5
Konya	649	205	155	289	31,6	23,8	44,5
Kütahya	195	76	50	69	39,0	25,7	35,3
Malatya	230	78	47	105	34,0	20,2	45,7
Manisa	520	212	131	178	40,7	25,1	34,2

Kahramanmaraş	307	97	97	112	31,8	31,7	36,5
Mardin	177	58	31	88	32,8	17,4	49,8
Muğla	343	107	50	186	31,1	14,7	54,2
Muş	115	65	17	34	56,2	14,4	29,4
Nevşehir	110	47	16	47	42,6	14,2	43,2
Niğde	122	58	22	42	47,5	18,4	34,1
Ordu	282	138	57	88	48,8	20,1	31,1
Rize	108	39	26	43	36,3	23,8	39,9
Sakarya	281	71	89	121	25,2	31,7	43,2
Samsun	434	169	90	175	38,9	20,8	40,3
Siirt	73	23	12	38	31,7	16,3	52,0
Sinop	77	27	20	30	35,2	26,0	38,8
Sivas	194	73	42	78	37,8	21,8	40,3
Tekirdağ	317	49	148	121	15,4	46,6	38,1
Tokat	207	102	34	71	49,1	16,3	34,6
Trabzon	281	103	55	123	36,7	19,5	43,8
Tunceli	35	8	3	25	21,6	7,8	70,6
Şanlıurfa	400	191	58	151	47,6	14,5	37,8
Uşak	132	52	35	45	39,5	26,4	34,1
Van	249	65	83	101	26,1	33,4	40,5
Yozgat	159	78	29	52	48,8	18,4	32,9
Zonguldak	220	58	67	96	26,2	30,4	43,5
Aksaray	139	59	31	50	42,2	22,0	35,8
Bayburt	32	16	5	11	50,0	14,4	35,6
Karaman	81	32	20	29	39,7	25,1	35,2
Kırıkkale	75	16	16	43	21,2	21,5	57,3
Batman	112	30	26	56	26,5	23,5	50,0
Şırnak	93	15	13	65	15,7	14,5	69,8
Bartın	69	25	18	26	36,3	26,5	37,2
Ardahan	47	31	2	14	66,2	3,8	30,0
Iğdır	66	32	8	25	49,0	12,3	38,7
Yalova	69	8	20	41	11,7	29,0	59,2
Karabük	67	10	18	39	15,0	26,8	58,2
Kilis	41	18	7	17	42,9	16,5	40,6
Osmaniye	132	34	39	59	25,8	29,6	44,5
Düzce	130	42	43	45	32,1	33,3	34,6

Kaynak: TÜİK, Nüfus ve Konut Araştırması, 2 Ekim 2011

Ek 4- Diğer Tablolar

Ek 4-A: Türkiye Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	1.590	78.462	2.398	2.814	1.492	2.248	3,0	1,9	2,9
İmalat	47.378	1.991.454	113.084	134.403	101.196	79.726	5,4	5,1	4,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	590	37.568	494	510	534	538	1,3	1,4	1,4
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	389	28.801	532	559	219	524	1,8	0,8	1,8
İnşaat	29.776	653.825	22.728	45.631	36.993	35.600	3,4	5,7	5,4
Toptan ve perakende ticaret	45.281	925.382	44.837	61.834	48.878	46.739	4,6	5,3	5,1
Ulaştırma ve depolama	10.977	289.106	8.628	13.091	6.680	10.241	2,9	2,3	3,5
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11.428	282.720	16.875	22.200	1.700	15.535	5,6	0,6	5,5
Bilgi ve iletişim	2.325	71.742	2.814	2.764	4.272	3.881	3,8	6,0	5,4
Finans ve sigorta faaliyetleri	3.382	97.973	2.064	2.340	3.754	3.874	2,1	3,8	4,0
Gayrimenkul faaliyetleri	1.487	32.464	1.370	1.891	2.058	2.669	4,1	6,3	8,2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	8.034	182.122	7.261	10.595	8.681	14.246	3,8	4,8	7,8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6.690	490.060	17.891	19.887	34.422	35.670	3,5	7,0	7,3
Kamu yönetimi ve savunma zorunlu sosyal güvenlik	2	27	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Eğitim	5.319	153.509	3.861	5.693	3.671	2.659	2,5	2,4	1,7
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	4.111	165.943	7.017	9.896	5.126	4.929	4,1	3,1	3,0
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	766	19.251	623	852	-12	546	3,1	-0,1	2,8
Diğer hizmet faaliyetleri	4.142	94.944	5.606	5.988	4.243	8.707	5,6	4,5	9,2
GENEL TOPLAM	183.667	5.595.354	258.082	340.950	263.906	268.334	4,4	4,7	4,8

Ek 4-B: İl Geneli İPTA Alan Uygulama Sonuçları

Sektörlere Göre İPTA Sonuçları-2013/1. Dönem									
Sektörler	**İşyeri Sayısı**	**Çalışan Sayısı**	**Açık İş Sayısı**	**Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı**	**31 Aralık 2013 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**30 Aralık 2014 İçin Belirtilen Net İstihdam Değişimi**	**Açık İş Oranı**	**Net İstihdam Değişim Oranı 31 Aralık**	**Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran**
Madencilik ve taş ocakçılığı	17,00	347,44	4,25	3,19	-35,06	36,13	1,21	-10,09	10,40
İmalat	155,01	5588,73	421,19	535,57	455,39	246,94	7,01	8,15	4,42
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	5,00	122,50	0,00	1,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1,00	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
İnşaat	137,00	2420,69	54,57	98,69	62,69	140,48	2,20	2,59	5,80
Toptan ve perakende ticaret	220,00	3234,99	161,33	287,04	152,95	124,66	4,75	4,73	3,85
Ulaştırma ve depolama	57,00	1099,00	13,00	57,00	-7,00	6,00	1,17	-0,64	0,55
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	31,00	644,00	25,00	47,00	-48,00	40,00	3,74	-7,45	6,21
Bilgi ve iletişim	5,00	78,00	2,00	29,00	0,00	0,00	2,50	0,00	0,00
Finans ve sigorta faaliyetleri	11,00	134,20	2,20	11,00	-13,20	22,00	1,61	-9,84	16,39
Gayrimenkul faaliyetleri	2,00	19,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	25,00	293,19	3,41	17,05	-13,64	5,68	1,15	-4,65	1,94
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	31,00	1227,32	20,67	9,18	-21,81	24,11	1,66	-1,78	1,96
Eğitim	52,00	1010,72	43,33	60,66	136,50	-37,92	4,11	13,50	-3,75
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	22,00	654,21	32,42	60,21	16,21	176,00	4,72	2,48	26,90
Kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor	1,00	38,00	0,00	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Diğer hizmet faaliyetleri	20,00	170,59	4,71	22,35	18,82	-2,35	2,68	11,03	-1,38
GENEL TOPLAM	**792,00**	**17084,58**	**788,07**	**1241,19**	**703,85**	**781,73**	**4,41**	**4,12**	**4,58**

TÜRKİYE İŞ KURUMU
ADIYAMAN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Turgut Reis Mah. Sakarya Cad.2/A 02100 ADIYAMAN
Tel: 0416 216 11 55
www.iskur.gov.tr